

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ “НЕОФИТ РИЛСКИ” –
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА**

**КАТЕДРА „ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА
ПЕДАГОГИКА”**

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: **1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ**

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: **1.2. ПЕДАГОГИКА**

СПЕЦИАЛНОСТ: **ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА
И ЧУЖД ЕЗИК**

ОБРАЗОВАТЕЛНО-КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН: **БАКАЛАВЪР**

НИВО ОТ НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФ. РАМКА: **НИВО 6 Б**

БРОЙ КРЕДИТИ ПО ЕCTS: **240**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ **ПЕДАГОГ, ДЕТСКИ УЧИТЕЛ,
ДЕТСКИ УЧИТЕЛ ПО ЧУЖД ЕЗИК**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: **4 (четири) години (8 семестъра)**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **РЕДОВНА**

ВЪВЕДЕН ОТ УЧЕБНАТА: **2025-2026 г.**

ВАЛИДЕН ДО:

КОД: **01.04.9.10**

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Подготовката за учителската професия и реализацията ѝ при взаимодействие с деца от предучилищна възраст означава теоретическа и практическа готовност на учителя за осигуряване, стимулиране и регулиране на личностното им създаване. В този смисъл е и подготовката на студентите – бъдещи детски учители в специалността „Предучилищна педагогика и чужд език“. Тя е разчетена върху овладяването на съществени, взаимосвързани и почти йерархизирани сфери на научното познание, имащи определена цел и съдържание и разкриващи спецификата на педагогическата наука за възпитание, образование и социализация на деца от предучилищна възраст. Тяхната конкретизация е в Учебния план на специалността.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебният план и учебните програми на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“ са разработени съобразно приетите стандарти в областта на университетската подготовка на предучилищни педагози у нас и отговарят на изискванията на Закона за висшето образование.

Обучението по специалността е с продължителност 4 години (8 семестъра). Учебният план е с общ хорариум 2565 ч. и дава общо 240 ECTS кредита, разпределени в осемте семестъра в съответствие с държавните изисквания (чл. 44а от Закона за изменение и допълнение на ЗВО – ДВ бр. 48/04.06.2004 г. и Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища – ДВ, бр. 89 / 12.10.2004 г.), Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС №289 от 07.11.2016 г., изм. и доп. ДВ бр.10 от 5 февруари 2021 г. и вътрешните правила за управление на качеството в ЮЗУ „Неофит Рилски“.

В структурно отношение специалността включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

Задължителните учебни дисциплини (2325 часа – 218 кредита) гарантират придобиването на фундаментална общотеоретична и специализираща подготовка по специалността. Това се постига чрез овладяването на знания от различни научни области (педагогика, психология, социология, философия) и на знания с интегративен и интердисциплинарен характер. Практическата подготовка на студентите включва практически упражнения, хоспитиране, 60 часа текуща педагогическа практика и 180 часа стажантска практика в детска градина.

Избираемите учебни дисциплини (240 часа – 22 кредита) се въвеждат от IV семестър и осигуряват разширяване и надграждане на общотеоретичната и специализиращата подготовка по специалността. Чрез тях се допълват и конкретизират знанията и компетентностите, придобити по задължителните учебни предмети. Избираемите учебни дисциплини са разпределени в две групи: първа група – педагогически, психологически и частно-дидактически; втора група – интердисциплинарни и приложно-експериментални дисциплини, ориентирани към ключови компетентности и свързани с професионално-педагогическата реализация на учителите. Задължителните и избираемите учебни дисциплини са при съотношение 90% : 10%.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от различни научни области в съответствие с интересите на студентите. В процеса на

своето обучение в рамките на бакалавърската специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“ всеки студент задължително избира поне една факултативна учебна дисциплина с хорариум 15 академични часа.

Студентите се дипломират след полагане на държавен практико-приложен изпит в детска градина, държавен изпит по чужд език и държавен теоретичен изпит (или защита на дипломна работа), за което придобиват 10 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

III. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Обучението в бакалавърската програма по Предучилищна педагогика и чужд език има за **цел** да подготви специалисти с висше образование по специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и професионална квалификация „Педагог, детски учител и детски учител по чужд език“.

В съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС № 289 от 07.11.2016 г., изм. и доп. ДВ бр.10 от 5 февруари 2021 г. обучението по специалността осигурява следните групи компетентности за придобиване на професионална квалификация „детски учител“:

1. Образователна среда. Компетентностите, свързани с професионално-педагогическата, в т. ч. методическата подготовка на детския учител за прилагане на знания, умения и отношения, които допринасят за организиране и управление на образователната среда чрез взаимодействие между отделните образователни направления и образователни ядра по начин, който най-ефективно подпомага игровото взаимодействие и създава условия на всяко дете за активно участие във всички дейности.

2. Педагогическо взаимодействие с децата. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата и професионално-психологическата подготовка на детския учител за прилагане на знания, умения и отношения по посока цялостното (холистичното) развитие и индивидуално общуване с детската личност, имайки предвид нейните индивидуални потребности и потенциал в процеса на игровото взаимодействие.

3. Лидерство. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка по посока развитие на учителя като лидер в активно сътрудничество с децата в групата в детската градина или училището, да създава и утвърждава развиващи цели и високи, но реалистични очаквания по отношение на техните личностни постижения.

4. Работа с родителите и семейната общност. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на учителя за прилагане на знания, умения и отношения за изграждане на партньорства с родителите и семейната общност за осигуряване на оптимална подкрепа на всяко дете.

5. Възпитателна работа. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на учителя в областта на теорията и методиката на възпитанието за прилагане на знания, умения и отношения, които формират ценностната система на детската личност.

6. Работа в мултикултурна и приобщаваща среда. Компетентностите са свързани с професионално-педагогическата подготовка на детския учител в областта на приобщаващото, интеркултурното и гражданското образование за прилагане на знания, умения и отношения, които подкрепят реализирането на правата на детето и приобщаващото образование.

В съответствие с чл. 4 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и

„специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението по специалността осигурява и изгражда у детските учители следните професионални компетентности:

А. Широкопрофилни теоретични знания и практически умения:

- познава и владее понятийно-терминологичната система на предучилищната педагогика и на частни нейни теории и практики;
- познава науките за човека и общественото развитие и има оформена позиция за тяхната същност, динамика и перспективност;
- познава и разбира философията на образованието в предучилищна възраст;
- показва компетентност при анализ и оценка на научна информация от различните сфери на действителността;
- показва перспективна ориентация при оформяне на собствената позитивна концепция за работа с деца от предучилищна възраст;
- показва личностна ангажираност и отговорност за опазване живота, психичното и физическо състояние и здраве на децата;
- притежава необходимата правна компетенция да познава основните нормативни актове и документи за педагогическа дейност и трудово-правни отношения с конкретната институция.

Б. Умения за адаптивност в съответствие с изменящите се условия на работната среда:

- умее да комуникира, да създава и поддържа доверие, да преодолява и управлява конфликти, да разработва и управлява проекти със социално-педагогическа насоченост и др.;
- може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и внедрява в практиката съвременни теоретични постижения;
- цени и поддържа стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование.

В. Умения за самостоятелна професионална работа и работа в екип:

- познава и анализира психолого-педагогически теории, постановки и концепции за детското развитие, възпитание и образование;
- разкрива и решава актуалните проблеми на детското развитие в конкретната детска група;
- идентифицира възпитателните и образователни потребности, нагласи и очаквания на възрастовата група с която взаимодейства и да реализира индивидуален подход за тяхното удовлетворяване;
- всестранно да обогатява и разгръща специфичните детски дейности и общуване, и насочва детето към овладяване на по-широка гама от смислови задачи с универсално и общочовешко значение;
- създава условия за формиране на детето и детската група като субекти на дейността и междугруповите взаимоотношения;
- подпомага децата при усвояване на универсалните компоненти на всяка дейност: целеобразуване, организация /предметно-операционна и функционална/, изпълнение, самоконтрол и самооценка;
- създава условия и предпоставки за преход от класически субординационни отношения с възрастните към равноправно-координационни взаимоотношения с връстниците на основата на кооперацията – свободно и доброволно обединение на равноправни участници с оглед постигането на обща значима цел.

• **Г. Формиране на личностни и професионални качества:**

Равнището на професионално-педагогическата компетентност на детския учител/педагога или детския учител по чужд език/, на неговата професионална реализация до голяма степен се обуславя от неговия личностен профил. В този контекст детският учител:

- използва своите човешки достойнства за субектно присъствие при педагогическото взаимодействие;
- проявява самосъзнание и отговорно отношение към себе си, към децата и към дейността, която извършва;
- използва целият си творчески потенциал в хода на педагогическата си дейност;
- осъзнава ценностния смисъл на учителската професия и личната значимост на тази професия за него;
- притежава качества като: достойнство, съдържаност, решителност, организираност, вежливост, нежност, приветливост, грижовност, позитивност и креативност;
- притежава способност за критично мислене и творческо въображение, да открива и прилага в дейността си оригинални конструктивни и прогностични педагогически решения;
- притежава висока социална образованост – да приема и анализира педагогическите явления, да намира алтернативни пътища за решаване на социалните проблеми в детската група, да има висок социален статус и просоциално поведение към децата;
- проявява еднакво уважение и разбиране към децата с различно социално положение, етнос, религия, култура и с децата със специални образователни потребности;
- непрекъснато усъвършенства комуникативните си способности, етическата и естетическата си култура и своите обществени позиции.

Завършващият специалност «Предучилищна педагогика и чужд език», притежава изградени следните компетентности:

1. Академична компетентност

Знания, умения и отношения, свързани с педагогическата, психологическата, методическата и специално-предметната подготовка, както и умения за учене през целия живот:

- теоретични знания в областта на педагогиката, психологията и педагогическите технологии в отделните образователни направления;
- знания и съответни умения за прилагане на иновативни образователни технологии, техники и методи на обучение и възпитание, диагностика и анализ в предучилищното образование;
- познания за когнитивното, емоционалното и физическото развитие на децата в предучилищна възраст за адекватна организация на образователния процес в зависимост от индивидуалните им потребности;
- владение на методи за работа в мултикултурна среда, за подкрепа и мотивиране на деца със специални образователни потребности, с хронични заболявания, с обучителни трудности или в риск, както и с изявиени възможности;
- умения за формиране у децата на комуникативна компетентност, критично и конструктивно мислене;
- наличие на положително отношение към личностното си развитие и професионалното си усъвършенстване, и на умения за личностна и професионална саморефлексия и самооценка, и позитивна нагласа към вътрешноинституционална квалификация.

2. Педагогическа компетентност

Знания, умения и отношения, свързани с планиране на педагогическия процес в цялост и на педагогическата ситуация и урока, изразяващи се в:

- познаване на държавните образователни стандарти и учебните програми по отделните образователни направления, както и умения за дефиниране на ясни образователни цели и избор на подходи и техники за мотивиране на децата;
- ефективна работа с деца със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания или с изяви дарби;
- приложение на иновативни методи за преподаване, диагностика и анализ на резултатите на децата, осигуряване възможност за прилагане от децата на придобитите знания и за развитие на творческо си мислене;
- управление на процеса на усвояване на знания, формиране на умения и нагласи за успех у децата, и за междуличностно и межкултурно общуване, съпричастност, отговорност за собствените действия и др.
- възпитание и максимално развитие и изява на личностния потенциал на всяко дете, съобразно индивидуалните му заложби и интереси;
- осигуряване на обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от детето, и определяне на мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране;
- подпомагане на социалната интеграция на деца със затруднения чрез инициране и организиране на различни форми на взаимодействие;

3. Комуникативна компетентност

Умения за работа в екип, свързани с:

- ефективно партньорство с други педагогически специалисти и активно участие в разработването на стратегии за развитие на образователната институция и в дейностите за тяхната реализация;
- конструктивно професионално взаимодействие с колегите и подкрепа на ръководния екип на институцията, активно участие в работата на педагогическия съвет, поемане на допълнителни отговорности;
- проява на положително отношение към политиките и практиките на институцията, участие в извънкласни и извънучилищни, културни и социални дейности;

Умения за работа с родители и други заинтересовани страни за:

- приобщаване на родителите за постигането на образователните цели с оглед увеличаване на възможностите за положително въздействие върху децата и за утвърждаване авторитета на институцията;
- подкрепа на родителите на деца със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в неравностойно положение за справяне с различни социални проблеми – изолацията, бедността и др.;
- активно сътрудничество с родителите и с партньорски организации при изпълнение на съвместни инициативи и проекти.

4. Административна компетентност

Знания и умения, свързани с познаване и прилагане, спазване на:

- нормативната уредба за системата на предучилищното и училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на задълженията и отговорностите;

- ДОС за информацията и документите на институцията, реда и сроковете за приемане, създаване, водене, отчитане и унищожаването ѝ;
- законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовите правоотношения на учителя;
- етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност, познаване на правата на човека и на детето, спазване на професионалната етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на учениците.

Образователна мобилност и международна сравнимост на придобитите компетенции.

Съдържанието на учебния план, организацията на обучението, въведената кредитна система и система по качество на образованието позволяват на подготвяните специалисти да бъдат конкурентоспособни на пазара на специалисти в страната, успешно да работят и да продължават образованието си по специалността у нас и в чужбина.

IV. КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Подготовката за учителската професия и реализацията ѝ при взаимодействие с деца от предучилищна възраст означава теоретическа и практическа готовност на учителя за осигуряване, стимулиране и регулиране на личностното им създаване. В този смисъл е и подготовката на студентите – бъдещи детски учители в специалността „Предучилищна педагогика и чужд език“. Тя е разчетена върху овладяването на съществени, взаимосвързани и почти йерархизирани сфери на научното познание, имащи определена цел и съдържание и разкриващи спецификата на педагогическата наука за възпитание, образование и социализация на деца от предучилищна възраст. Тяхната конкретизация е в Учебния план на специалността.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които могат да заема бакалаврите по предучилищна педагогика, са от:

23. Преподаватели

Единична група 2342. Младши учител в детска градина

Учител в детска градина

Старши учител в детска градина

Главен учител в детска градина

Единична група 2351. Учител методик

Възпитател методик

Единична група 2341 учител подготвителен клас

Старши учител подготвителен клас

Главен учител подготвителен клас

Придобиването на висше образование по специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“ с образователно-квалификационна степен „бакалавър“ и професионална квалификация „Педагог, детски учител, детски учител по чужд език“ е базисният компонент за професионална реализация в детски групи на Обединени детски заведения, Целодневни детски градини, Полудневни детски градини, Санаториални детски градини, Домове за деца-сираци до 6 години, Домове за деца със специални педагогически потребности, в Детски

ясли, в Семейството като домашни възпитатели и учители по чужд език на деца до 6 години, в Центрове и школи, като преподаватели по чужд език.

Завършилият бакалавърска степен „педагог, детски учител, детски учител по чужд език“ има възможност:

- да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен „магистър”

Квалификационната характеристика на специалността за „Предучилищна педагогика и чужд език“ образователно-квалификационна степен „бакалавър“ с професионална квалификация „Педагог, детски учител, детски учител по чужд език“ е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.). Постигнато е съответствие с Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка и с Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България, чрез която се осигурява прилагането на Международната стандартна класификация на професиите (International Standard Classification of Occupations, 2008 (ISCO-08), Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

1. **Квалификационната характеристика** е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра "Предучилищна педагогика", проведено на 19.05.2009 година, Протокол № 5.
2. **Квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 29.06.2011 година, Протокол № 5.
3. **Квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план е приета на заседание на катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 29.08.2012 година, Протокол № 9.
4. **Квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план е приета на заседание на катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 02.04.2014 година, Протокол № 3.
5. **Квалификационната характеристика** на редуцирания учебен план в съответствие с решение на Академическия съвет (Протокол № 5 от 23.03.2016 година) е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 09.05.2016 година, Протокол № 8.
6. **Квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "Учител" (приета с ПМС № 289/07.11.2016 г., ДВ бр.89/11.11.2016 г.) е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 26.06.2017 година, Протокол № 8.

7. **Квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план в съответствие с препоръка на НАОА, хоспитирането да се приведе в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "Учител" (приета с ПМС № 289/07.11.2016 г., ДВ бр.89/11.11.2016 г.) е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 30.04.2020 година, Протокол № 3.

8. **Квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "Учител" (приета с ПМС № 289/07.11.2016 г., ДВ бр.89/11.11.2016 г.), изм. и доп. ДВ бр.10 от 5 февруари 2021 г. е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 21.04.2021 година, Протокол № 6.

9. **Квалификационната характеристика** е приета на заседание на Катедрения съвет на катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика", проведено на 22.04.2025 година, Протокол № 7.

Ръководител катедра
"Предучилищна и начална
училищна педагогика":

/Доц. д-р Валентина Чилева/

1. **Квалификационната характеристика** е приета на заседание на Факултетния съвет на Факултета по педагогика, проведено на 24.06.2009 година, Протокол № 14.

2. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 5.07.2011 година, Протокол № 31.

3. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 29.08.2012 година, Протокол № 9.

4. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 09.04.2014 година, Протокол № 29.

5. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на редуцирания учебен план в съответствие с решение на Академическия съвет (Протокол № 5 от 23.03.2016 година) на заседание, проведено на 16.05.2016 година, Протокол № 56.

6. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "Учител" (приета с ПМС № 289/07.11.2016 г., ДВ бр.89/11.11.2016 г.) на заседание, проведено на 03.07.2017 година, Протокол № 9.

7. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план в съответствие с препоръка на НАОА, хоспитирането да се приведе в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "Учител" (приета с ПМС № 289/07.11.2016 г., ДВ бр.89/11.11.2016 г.) на заседание, проведено на 21.05.2020 година,

Протокол № 4.

8. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация "Учител" (приета с ПМС № 289/07.11.2016 г., ДВ бр.89/11.11.2016 г.), изм. и доп. ДВ бр.10 от 5 февруари 2021 г. на заседание, проведено на 26.04.2021 година, Протокол № 4.

9. **Факултетният съвет** на Факултета по педагогика приема **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 23.04.2025 година, Протокол № 22.

Декан:

/Проф. д-р Янка Стоименова/

1. **Квалификационната характеристика** на учебния план е приета на заседание на Академичния съвет на ЮЗУ "Неофит Рилски", проведено на 1.07.2009 година, Протокол № 16.

2. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 6.07.2011 година, Протокол № 35.

3. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 17.10.2012 година, Протокол № 11.

4. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 16.04.2014 година, Протокол № 28.

5. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на редуцирания учебен план на заседание, проведено на 18.05.2016 година, Протокол № 7.

6. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 05.07.2017 година, Протокол № 20.

7. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 27.05.2020 година, Протокол № 5.

8. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 28.04.2021 година, Протокол № 13.

9. **Академичният съвет** на ЮЗУ "Неофит Рилски" утвърждава **квалификационната характеристика** на актуализирания учебен план на заседание, проведено на 15.05.2025 година, Протокол № 20.

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Подготовката за учителската професия и реализацията ѝ при взаимодействие с деца от предучилищна възраст означава теоретическа и практическа готовност на учителя за осигуряване, стимулиране и регулиране на личностното им създаване. В този смисъл е и подготовката на студентите - бъдещи детски учители в специалността "Предучилищна педагогика и чужд език". Тя е разчетена върху овладяването на съществени, взаимосвързани и почти йерархизирани сфери на научното познание, имащи определена цел и съдържание и разкриващи спецификата на педагогическата наука за възпитание, образование и социализация на деца от предучилищна възраст. Тяхната конкретизация е в Учебния план на специалността.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебният план и учебните програми на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език” са разработени съобразно приетите стандарти в областта на университетската подготовка на предучилищни педагози у нас и отговарят на изискванията на Закона за висшето образование.

Обучението по специалността е с продължителност 4 години (8 семестъра). Учебният план е с общ хорариум 2565 ч. и дава общо 240 ECTS кредита, разпределени в осемте семестъра в съответствие с държавните изисквания (чл. 44а от Закона за изменение и допълнение на ЗВО – ДВ бр. 48/04.06.2004 г. и Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища – ДВ, бр. 89 / 12.10.2004 г.), Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, обн. в ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016 г., издадена от министъра на образованието, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС №289 от 07.11.2016 и вътрешните правила за управление на качеството в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

В структурно отношение специалността включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

Задължителните учебни дисциплини (2280 ч. – 215 кредита) гарантират придобиването на фундаментална общетеоретична и специализираща подготовка по специалността. Това се постига чрез овладяването на знания от различни научни области (педагогика, психология, социология, философия) и на знания с интегративен и интердисциплинарен характер. Практическата подготовка на студентите включва практически упражнения, хоспетиране, 60 часа текуща педагогическа практика и 180 часа преддипломна педагогическа практика в детска градина.

Избираемите учебни дисциплини (285 ч. – 25 кредита) се въвеждат от IV семестър и осигуряват разширяване и надграждане на общетеоретичната и специализиращата подготовка по специалността. Чрез тях се допълват и конкретизират знанията и компетентностите, придобити по задължителните учебни предмети. Избираемите учебни дисциплини са разпределени в две групи: първа група - педагогически, психологически и частно-дидактически; втора група - интердисциплинарни и приложно-експериментални дисциплини, ориентирани към ключови компетентности и свързани с професионално-

педагогическата реализация на учителите. Задължителните и избираемите учебни дисциплини са при съотношение 89% : 11%.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от различни научни области в съответствие с интересите на студентите. В процеса на своето обучение в рамките на бакалавърската специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“ всеки студент задължително избира поне една факултативна учебна дисциплина с хорариум 15 академични часа.

Студентите се дипломират след полагане на държавен практически изпит в детска градина, държавен изпит по чужд език и държавен теоретичен изпит (или защита на дипломна работа), за което придобиват 10 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

III. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Обучението в бакалавърската програма по Предучилищна педагогика и чужд език има за **цел** да подготви специалисти с висше образование по специалност "Предучилищна педагогика и чужд език" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и професионална квалификация "Педагог, детски учител и детски учител по чужд език".

В съответствие с чл. 4 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър“, „магистър“ и „специалист“ (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението по специалността осигурява и изгражда у детските учители следните професионални компетенции:

А. Широкопрофилни теоретични знания и практически умения:

- познава и владее понятийно-терминологичната система на предучилищната педагогика и на частни нейни теории и практики;
- познава науките за човека и общественото развитие и има оформена позиция за тяхната същност, динамика и перспективност;
- познава и разбира философията на образованието в предучилищна възраст;
- показва компетентност при анализ и оценка на научна информация от различните сфери на действителността;
- показва перспективна ориентация при оформяне на собствената позитивна концепция за работа с деца от предучилищна възраст;
- показва личностна ангажираност и отговорност за опазване живота, психичното и физическо състояние и здраве на децата;
- притежава необходимата правна компетенция да познава основните нормативни актове и документи за педагогическа дейност и трудово-правни отношения с конкретната институция.

Б. Умения за адаптивност в съответствие с изменящите се условия на работната среда:

- умее да комуникира, да създава и поддържа доверие, да преодолява и управлява конфликти, да разработва и управлява проекти със социално-педагогическа насоченост и др.;
- може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и внедрява в практиката съвременни теоретични постижения;
- цени и поддържа стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование.

В. Умения за самостоятелна професионална работа и работа в екип:

- познава и анализира психолого-педагогически теории, постановки и концепции за детското развитие, възпитание и образование;
- разкрива и решава актуалните проблеми на детското развитие в конкретната детска група;
- идентифицира възпитателните и образователни потребности, нагласи и очаквания на възрастовата група с която взаимодейства и да реализира индивидуален подход за тяхното удовлетворяване;
- всестранно да обогатява и разгръща специфичните детски дейности и общуване, и насочва детето към овладяване на по-широка гама от смислови задачи с универсално и общочовешко значение;
- създава условия за формиране на детето и детската група като субекти на дейността и междугруповите взаимоотношения;
- подпомага децата при усвояване на универсалните компоненти на всяка дейност: целеобразуване, организация /предметно-операционна и функционална/, изпълнение, самоконтрол и самооценка;
- създава условия и предпоставки за преход от класически субординационни отношения с възрастните към равноправно-координационни взаимоотношения с връстниците на основата на кооперацията – свободно и доброволно обединение на равноправни участници с оглед постигането на обща значима цел.

• **Г. Формиране на личностни и професионални качества:**

Равнището на професионално-педагогическата компетентност на детския учител/педагога или детския учител по чужд език/, на неговата професионална реализация до голяма степен се обуславя от неговия личностен профил. В този контекст детският учител:

- използва своите човешки достойнства за субектно присъствие при педагогическото взаимодействие;
- проявява самосъзнание и отговорно отношение към себе си, към децата и към дейността, която извършва;
- използва целият си творчески потенциал в хода на педагогическата си дейност;
- осъзнава ценностния смисъл на учителската професия и личната значимост на тази професия за него;
- притежава качества като: достойнство, съдържаност, решителност, организираност, вежливост, нежност, приветливост, грижовност, позитивност и креативност;
- притежава способност за критично мислене и творческо въображение, да открива и прилага в дейността си оригинални конструктивни и прогностични педагогически решения;
- притежава висока социална образованост – да приема и анализира педагогическите явления, да намира алтернативни пътища за решаване на социалните проблеми в детската група, да има висок социален статус и просоциално поведение към децата;
- проявява еднакво уважение и разбиране към децата с различно социално положение, етнос, религия, култура и с децата със специални образователни потребности;
- непрекъснато усъвършенства комуникативните си способности, етическата и естетическата си култура и своите обществени позиции.

В съответствие с Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, обн. в ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016 г., издадена от министъра на образованието, учителят,

завършващ специалност «Предучилищна педагогика и чужд език», притежава изградени следните компетентности:

2. Академична компетентност:

Знания, умения и отношения, свързани с педагогическата, психологическата, методическата и специално-предметната подготовка, както и умения за учене през целия живот:

- теоретични знания в областта на педагогиката, психологията и педагогическите технологии в отделните образователни направления;
- знания и съответни умения за прилагане на иновативни образователни технологии, техники и методи на обучение и възпитание, диагностика и анализ в предучилищното образование;
- познания за когнитивното, емоционалното и физическото развитие на децата в предучилищна възраст за адекватна организация на образователния процес в зависимост от индивидуалните им потребности;
- владение на методи за работа в мултикултурна среда, за подкрепа и мотивиране на деца със специални образователни потребности, с хронични заболявания, с обучителни трудности или в риск, както и с изявиени възможности;
- умения за формиране у децата на комуникативна компетентност, критично и конструктивно мислене;
- наличие на положително отношение към личностното си развитие и професионалното си усъвършенстване, и на умения за личностна и професионална саморефлексия и самооценка, и позитивна нагласа към вътрешноинституционална квалификация.

2. Педагогическа компетентност

Знания, умения и отношения, свързани с планиране на педагогическия процес в цялост и на педагогическата ситуация и урока, изразяващи се в:

- познаване на държавните образователни стандарти и учебните програми по отделните образователни направления, както и умения за дефиниране на ясни образователни цели и избор на подходи и техники за мотивиране на децата;
- ефективна работа с деца със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания или с изявиени дарби;
- приложение на иновативни методи за преподаване, диагностика и анализ на резултатите на децата, осигуряване възможност за прилагане от децата на придобитите знания и за развитие на творческо си мислене;
- управление на процеса на усвояване на знания, формиране на умения и нагласи за успех у децата, и за междуличностно и межкултурно общуване, съпричастност, отговорност за собствените действия и др.
- възпитание и максимално развитие и изява на личностния потенциал на всяко дете, съобразно индивидуалните му заложби и интереси;
- осигуряване на обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от детето, и определяне на мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране;
- подпомагане на социалната интеграция на деца със затруднения чрез инициране и организиране на различни форми на взаимодействие;

3. Комуникативна компетентност

Умения за работа в екип, свързани с:

- ефективно партньорство с други педагогически специалисти и активно участие в разработването на стратегии за развитие на образователната институция и в дейностите за тяхната реализация;
- конструктивно професионално взаимодействие с колегите и подкрепа на ръководния екип на институцията, активно участие в работата на педагогическия съвет, поемане на допълнителни отговорности;
- проява на положително отношение към политиките и практиките на институцията, участие в извънкласни и извънучилищни, културни и социални дейности;

Умения за работа с родители и други заинтересовани страни за:

- приобщаване на родителите за постигането на образователните цели с оглед увеличаване на възможностите за положително въздействие върху децата и за утвърждаване авторитета на институцията;
- подкрепа на родителите на деца със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в неравностойно положение за справяне с различни социални проблеми – изолацията, бедността и др.;
- активно сътрудничество с родителите и с партньорски организации при изпълнение на съвместни инициативи и проекти.

4. Административна компетентност

Знания и умения, свързани с познаване и прилагане, спазване на:

- нормативната уредба за системата на предучилищното и училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на задълженията и отговорностите;
- ДОС за информацията и документите на институцията, реда и сроковете за приемане, създаване, водене, отчитане и унищожаването ѝ;
- законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовите правоотношения на учителя;
- етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност, познаване на правата на човека и на детето, спазване на професионалната етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на учениците.

Образователна мобилност и международна сравнимост на придобитите компетенции.

Съдържанието на учебния план, организацията на обучението, въведената кредитна система и система по качество на образованието позволяват на подготвяните специалисти да бъдат конкурентоспособни на пазара на специалисти в страната, успешно да работят и да продължават образованието си по специалността у нас и в чужбина.

IV. КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Подготовката за учителската професия и реализацията ѝ при взаимодействие с деца от предучилищна възраст означава теоретическа и практическа готовност на учителя за осигуряване, стимулиране и регулиране на личностното им създаване. В този смисъл е и подготовката на студентите - бъдещи детски учители в специалността "Предучилищна педагогика и чужд език". Тя е разчетена върху овладяването на съществени, взаимосвързани

и почти йерархизирани сфери на научното познание, имащи определена цел и съдържание и разкриващи спецификата на педагогическата наука за възпитание, образование и социализация на деца от предучилищна възраст. Тяхната конкретизация е в Учебния план на специалността.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които могат да заема бакалаврите по предучилищна педагогика, са от:

23. Преподаватели

Единична група 2342. Младши учител в детска градина

Учител в детска градина

Старши учител в детска градина

Главен учител в детска градина

Единична група 2351. Учител методик

Възпитател методик

Единична група 2341 учител подготвителен клас

Старши учител подготвителен клас

Главен учител подготвителен клас

Придобиването на висше образование по специалност "Предучилищна педагогика и чужд език" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и професионална квалификация "Педагог, детски учител и детски учител по чужд език" е базисният компонент за професионална реализация в детски групи на Обединени детски заведения, Целодневни детски градини, Полудневни детски градини, Санаториални детски градини, Домове за деца-сираци до 6 години, Домове за деца със специални педагогически потребности, в Детски ясли, в Семейството като домашни възпитатели и учители по чужд език на деца до 6 години, в Центрове и школи, като преподаватели по чужд език.

Завършилият бакалавърска степен „педагог, детски учител и детски учител по чужд език” има възможност:

- да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен „магистър”.

Квалификационната характеристика на специалността за *"Предучилищна педагогика и чужд език"* образователно-квалификационна степен „бакалавър” с професионална квалификация „Педагог, детски учител и детски учител по чужд език” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.). Постигнато е съответствие с Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка и с Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България, чрез която се осигурява прилагането на Международната стандартна класификация на професиите (International

Standard Classification of Occupations, 2008 (ISCO-08), Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

СПЕЦИАЛНОСТ: ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК

Първа година			
<i>Първи семестър</i>	ECTS кредити	<i>Втори семестър</i>	ECTS кредити
1.Обща и възрастова психология	4.5	8.Интеркултурно образование	4.0
2.История на педагогиката и българското образование	4.5	9.Педагогика – II част. Дидактика	
3.Педагогика – I част. Теория на възпитанието	5.5	10.Педагогическа психология	5.0
4.Съвременен български език	4.5	11.Чужд език	4.0
5.Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	3.0	12.Педагогическа социология	5.0
6.Чужд език	5.0	13. Компетентностен подход и иновации в образованието	5.0
7.Спорт	3.0	14.Спорт	4.0
			3.0
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
<i>Първи семестър</i>	ECTS кредити	<i>Втори семестър</i>	ECTS Кредити
15.Предучилищна педагогика	7.0	20.Методология и методи на педагогическите изследвания	6.0
16.Начална училищна педагогика	7.0	21.Философия на образованието	5.0
17.Социална педагогика	7.0	22.Сравнително образование	5.0
18.Специална педагогика	7.0	23.Правни основи на образованието	5.0
19.Чужд език	2.0	24.Приобщаващо образование	3.0
		25. Избираема учебна дисциплина – първа група (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0
		1.Взаимодействие със семейството	
		2.Педагогическо взаимодействие в	

		мултикултурна среда 3.Гражданско образование 4.Дигитална компетентност и дигитална креативност 5.Разработване на уроци за обучение в електронна среда	
		26. Избираема учебна дисциплина – втора група (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0
		1.Приобщаващо образование за деца и ученици със специални образователни потребности 2.Комуникативни умения в образователна среда 3.Управление на взаимоотношенията в образователна среда 4.Лидерство в образованието 5.Управление на образователни институции 6.Здравно и екологично образование	
	Общо 30		Общо 30
Трета година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS Кредити
27.Психологически основи на предучилищното образование	5,0	34.Организация на мултимодална образователна среда	2,0
28.Педагогически теории и технологии за опознаване на околния свят	6,0	35.Педагогически теории и технологии за овладяване на математически дейности	6,0
29.Педагогически теории и технологии за овладяване на изобразителни дейности	3,5	36.Педагогически теории и технологии за овладяване на музикални дейности	6,0
30.Педагогически теории и технологии за игрово взаимодействие	6,0	37.Педагогически теории и технологии за овладяване на българския език в детската градина	6,0
31.Чужд език	3,5	38.Конструиране и технологии в детската градина	3,0
		39.Чужд език	3,0

32. Избираема учебна дисциплина (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0	40. Избираема учебна дисциплина (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	2,0
1.Социализация на деца от различен етнически произход 2.Социално-емоционално учене 3.Обща теория на играта 4.Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда 5.Реформаторска педагогика 7.Словесно общуване 8.Творчество и обучение в изобразителната дейност		1.Ценностния подход в предучилищната педагогика 2.Родителството като социокултурен феномен 3.Екологично възпитание 4.Фолкор и детска литература 5.Педагогическа диагностика на музикалното развитие	
33. Избираем практикум (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0	41. Избираем практикум (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	2,0
1.Педагогическа диагностика на отношението дете-околен свят 2.Техника на говора и говорна култура 3.Празнични дейности в детската градина 4.Иновативни подходи в чуждоезиковото обучение в детската градина 5.Изобразителни техники за		1.Правопис 2.Защита при бедствия и аварии 3.Музикално-дидактични игри и дейности 4.Педагогическа диагностика на комуникативните умения на децата от предучилищна възраст 5.Занимателно учене	
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS Кредити
42.Педагогически теории и технологии за овладяване на словесно-изпълнителски дейности в детската градина	6,0	49.Текуща педагогическа практика 50.Стажантска практика	5,0 15,0
43.Педагогически теории и технологии за овладяване на чужд език	5,0	51.Дипломиране: 51.1.Държавен практически изпит в детска градина 51.2.Държавен изпит по чужд език 52.3.Държавен изпит или защита на дипломна работа	10,0
44.Педагогически теории и технологии за овладяване на физическа култура	5,0		
45.Педагогика на ранното детство	4,0		
46.Чужд език	4,0		

47. Избираема учебна дисциплина (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0		
1.Социални роли и междуличностни взаимодействия в предучилищна възраст 2.Педагогика на девиантното поведение 3. Подготовка за училище 4.Театрализирани дейности 5.Организация и управление на детската градина 6. Социално развитие на детето			
48. Избираем практикум (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0		
1.Детска спортна анимация 2.Метод „Монтесори“ 3.Диагностика на училищната готовност 5.STEM образование 6. Електронни учебни средства в образованието			
	Общо 30		Общо 30
Общо за 4 учебни години: 240 кредита			

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Задължителни учебни дисциплини за I семестър

1.ОБЩА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор:

Доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Анотация: Настоящата учебна програма условно може да се раздели на четири части. В първата част са включени уводни въпроси. Тяхното съдържание е свързано с предмета на общата психология, развитието на психиката, с методите за изследване. Във втората част са включени теми, които отразяват спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси. Тези процеси се представят в тяхната взаимна свързаност и обусловеност от други психични явления. Третата част от програмата е свързана с проблемите на личността. Включени са теми, които позволяват да се получат знания както за структурата на личността, така и за нейни отделни свойства. При конструиране на тези три части от програмата се отчита необходимостта от разглеждане на проблемите за психичните процеси, свойства, състояния, но от различни научни позиции. Това създава възможност за формиране на по-широки схващания относно същността на психичните феномени. Четвъртата част от програмата е свързана с проблеми на възрастовата психология. Разглеждат се въпроси, отнасящи се до периодизацията на детското развитие; факторите за формиране на психиката; спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси през различни възрастови периоди; до особеностите на динамиката на развитието на личността.

Съдържание на учебната дисциплина: Познавателни, емоционални, волеви процеси: Предмет на общата психология. Развитие на психиката. Методи за получаване на психични факти. Аналитични психични процеси. Усещане. Възприятие. Познавателни процеси – конструиране на вторични образи. Въображение. Мислене. Опосредстващи психични процеси. Памет. Вниманиe. Емоции – специфика и функции. Форми на емоцията и нейната промяна. Поведение – видове и същност. Свойства на личността. характеристика на възрастови периоди: Психични състояния. Съзнание. Психични свойства на личността. Потребности, интереси, мотиви. Онтологическа характеристика на развитието на психиката на човека. Психическо развитие на детето преди постъпване в училище. Психически новообразувания в начална училищна възраст. Особенности на психическото развитие на ученика от средна училищна възраст. Психическо развитие на юношата.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се осъществява чрез прилагане на различни форми на лекции: уводна, проблемна, класическа. В процеса на тяхното провеждане се използват средства за онагледяване, а илюстрацията на принципи и закономерности се извършва чрез данни от собствени и чужди емпирични изследвания. Семинарните упражнения се извършват чрез прилагане на различни подходи: посредством беседа по предварителен план; обсъждане на доклад на студента; чрез защита на теза и антитеза и др. **Извънаудиторна заетост:** Самостоятелната работа включва различни варианти на задачи, изпълнявани в библиотека или в домашни условия. Тук се има предвид следното: подготовка за всяка тема, която е предмет на семинарно занятие; подготовка за контролна работа; разработване на теми за специфика на душевни феномени, на теории за тяхното обясняване и детерминираност.

2. ИСТОРИЯ НА ПЕДАГОГИКАТА И БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4,5

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Вид на изпита: писмен

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Социална педагогика”

E-mail: nicolaeva@swu.bg

Анотация: История на педагогиката е част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. В този контекст дисциплината заема съществено място в професионалната квалификация на студентите. Съдейства за формиране на обективно отношение към педагогическото наследство на педагозите класици. Допринася за осмисляне и прилагане в практиката на онези педагогически идеи от миналото, които се отличават с актуалност и непреходност.

Съдържание на учебната дисциплина: Поява и развитие на педагогическите идеи до XIX век: Научен статут на История на педагогиката. Възпитателни грижи за подрастващите в докласовото общество – съдържание и сравнителна характеристика. Училището и педагогическата мисъл в Древността. Училищна практика и идеи за възпитанието през Средните векове. Образованието в епохата на Възраждането. Педагогически възгледи на ранните социалисти – утописти. Педагогика на Реформацията и Контрареформацията. Ян Амос Коменски – основоположник на педагогическата наука. Възпитателна теория и практика в Европейското просвещение. Френската буржоазна революция и въпросите на образованието. Образованието и педагогическите учения през XIX – XX век: Й.Х. Песталоци за образованието. Педагогическа дейност и възгледи на Р. Оуен. Немската педагогика от края на XVIII и началото на XIX в. Идеи за образованието в Руската педагогика. Педагогически теории от края на XIX и началото на XXв. Марксистически идеи за възпитанието. А.С. Макаренко за педагогическата теория и практика. В.А. Сухомлински за формирането на гражданина. Българското образование до освобождението (1878г.): Поява на първите български училища. Охридска и Преславска книжно-просветни школи. Богомилска просвета и възпитание. Идеи за образованието във Втората българска държава. Българското образование по време на османското владичество. Европейско Просвещение и българско Възраждане. Революционно-демократическа педагогическа мисъл – Раковски, Каравелов, Ботев за образованието на българските деца. Образованието и българската педагогика след освобождението/1878/: Училищното законодателство в Княжество България и Източна Румелия – Марин Дринов, Ив.Гюзелев, К.Иречек, Р.Каролев и Йоаким Груев за образованието. Българското образование след Съединението. Петър Нойков, Михаил Герасков и Христо Максимов за възпитанието на българските деца. Марксистическата педагогическа мисъл в България – идеи за образованието и просветната политика. Реформаторски идеи за обучението и възпитанието в България през първата половина на XX век. Законодателни инициативи в областта на образованието от втората половина на XX век.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: в учебния процес преподавателят предлага учебното съдържание по дисциплината предимно чрез лекции, като осигурява време за въпроси и отговори. За семинарните упражнения се използват групови дискусии, решаване на задачи и казуси. **Извънаудиторната заетост** предвижда разработки на реферати, доклади, курсови проекти, библиографска справка и др. Преподавателят осигурява индивидуални и групови консултации, информационни материали и връзка между учебното съдържание и задачите за извънаудиторната дейност на студентите.

3.ПЕДАГОГИКА – I част. ТЕОРИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕТО

ECTS кредити: 5,5

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: В хода на обучението студентите се запознават с основните теории за възпитанието. Формират се и се развиват основни умения за дизайн на възпитателната среда в детската градина и началното училище. Дисциплината дава възможност за: повишаване интереса на студентите към проблематиката свързана с възпитанието, развитието и социализацията на децата и подрастващите; осмисляне на основните концепции за проектиране и реализиране на възпитателните взаимодействия в детската градина, съвременното училище и извън него; дизайн на възпитателния процес, съобразно съвременните изисквания и предизвикателства; осмисляне на основните парадигми на възпитание, принципите, формите и методите за възпитанието и тяхната интерпретация не само като основни категории (конструкти) в науките за тях, но и интерпретирането, проектирането и реализирането им като реалности (събития). **Основна цел** на обучението не е само усвояване на базови знания от педагогическата наука, науката за образованието, формиране и развиване на умения свързани с пълноценното проектиране и реализиране на възпитателния процес в детската градина и началното училище, но и изграждане на адекватно отношение към спецификата на професионалната дейност на учителя и резултатите от нея, т.е. формиране и развиване на компетентност.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут и методология на теориите за възпитанието. Обект, предмет, основни категории и понятия, функции и задачи на теорията на възпитанието. Теорията на възпитанието в системата на педагогическите науки и връзките ѝ с другите науки. Източници на теорията на възпитанието. Парадигми възпитанието. Основни теории за възпитанието. Същност (референтни значения) на възпитанието. Цели на предучилищното и училищното възпитание. Възпитанието като социално явление. Обществената необходимост от възпитанието. Възпитанието и другите социални феномени. Социални функции на възпитанието. Възпитателна система. Компоненти на възпитателната система. Възпитателен процес. Същност, характерни особености, закони и закономерности на възпитателния процес. Етапи на възпитателния процес. Принципи на възпитателния процес. Обща характеристика. Класификация. Съдържание и особености. Форми на възпитателни взаимодействия. Класификация и характеристика на формите на възпитание. Концептуален замисъл и композиционна рамка на формите на възпитание. Възпитателно общуване. Методи на възпитание. Същност. Класификация. Характеристика. Съдържателни акценти във възпитанието: Светогледно възпитание. Интелектуално (умствено) възпитание. Нравствено възпитание. Възпитание в патриотизъм. Естетическо възпитание. Физическо възпитание. Здравно възпитание. Полово възпитание. Трудово възпитание. Екологично възпитание. Религия и възпитание. Социално възпитание. Емоционално възпитание. Предизвикателства пред възпитанието.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните диалогични и интерактивни методи на обучение приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на

лекциите дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване не ключовите и професионалната компетентности на студентите. Създаването на творческа атмосфера чрез използването на възможностите на диалоговите и ситуативни методи в обучението, анализът на различни казуси и инциденти от практиката създава възможности за осъзнаване на професионалните роли. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

4.СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум: 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектор:

Доц. д-р Биляна Тодорова, катедра „Български език”

E-mail: bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Учебният курс се състои от 45 часа практически упражнения и 90 часа извънаудиторна заетост. В него се представят в практически план особеностите на съвременния български език. Синхронният подход предполага разглеждането на езиковата система и на съвременната българска езикова ситуация в парадигматичен и синтагматичен план, като пред студентите се представят спецификите на всяко едно от езиковите равнища – фонетично, морфологично, лексикално, синтактично, текстово. За целта те се излагат постепенно, представяйки поэтапно езиковата йерархия, като се започва от най-малките езикови единици и се стигне до висшата езикова и комуникативна единица – текста. Разкрива се ролята на езика в процеса на комуникация, обръща се внимание на динамиката на езиковите процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Езикът като система. Парадигматично и синтагматично равнище на езика. Фонетика. Звук и фонема. Звук и буква. Транскрипция. Гласни фонemi в българския език - класификации. Съгласни фонemi в българския език – класификации. Суперсегментна система на езика. Интонация. Ударение. Сричка. Видове срички в българския език. Сричка и морфема. Видове морфemi. Морфemen анализ. Морфологията като част от граматиката. Части на речта – класификация. Именна система на българския език. Съществително име. Прилагателно име. Части на речта. Именна система на българския език. Числително име. Местоимение. Части на речта. Глагол. Лице, число, вид на глагола. Неизменяеми части на речта. Наречие. Предлог, съюз, частица, междуметие. Морфологичен анализ. Части на речта и части на изречението. Синтаксисът като дял от

граматиката. Видове словосъчетания. Видове изречения – класификация. Просто изречение. Главни части на изречението. Второстепенни части на изречението. Сложно изречение. Видове сложни изречения. Синтактичен анализ. Лексикална система на българския език. Видове отношения между думите – синонимия, антонимия, омонимия, паронимия. Лексикална система на българския език. Видове лексеми според техните произход и функция. Стилистично разслоение на българския език. Функционални стилове.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* включва курс от практически занятия с общ хорариум 45 часа. Часовете се провеждат по традиционно утвърдения начин с използването на нагледни средства (таблицы, схеми, илюстративен материал) и презентации, както и с помощта на дигитални упражнения. *Извънаудиторната заетост на студента се състои от:* самостоятелна работа в библиотека и в интерне; консултации с преподавателя; подготовка за практическо занятие; подготовка за контролна работа; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; писмено разработване на курсова работа.

5.ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 1л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: toplska@swu.bg

Анотация: Учебното съдържание по дисциплината е структурирано така, че са търсени възможности за интегриране на дейности по приложение на информационните и комуникационни технологии в обучението и работата в дигитална среда. Обучението е насочено към развиване на компетентностите и специфичните умения на педагогическите специалисти с акцент върху: (1) познаване на възможностите на информационните и комуникационните технологии и механизмите за интегрирането и приложението им в образователния процес; (2) познаване на техники и начини за формиране в децата и учениците на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, извличане, подбор и преценка на полезността на информация от различни източници; (3) познаване и планиране на използването на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на учениците; (4) умения за прилагане на информационните и комуникационните технологии в работата, подпомагане и мотивиране на децата/учениците за формиране на дигитални умения; (5) познаване и прилагане на изискванията за безопасни условия на обучение, възпитание и труд и осигуряване на децата/учениците сигурна и

безопасна среда, включително и за работата в интернет среда; (6) владение на техники за презентиране и оказване на подкрепа за изграждане на презентационни умения в учениците.

Съдържание на учебната дисциплина: Области на приложение на информационните и комуникационни технологии в предучилищното и училищното образование. Възможности за приложение на електронните таблици в дейността на учителя - MS Excel. Създаване, форматиране на електронни таблици с приложение в предучилищното и училищното образование. Формули и функции. Възможности на информационните и комуникационни технологии за представяне на информация. Компютърни презентации в предучилищното и училищното образование. Дизайн и изисквания към компютърните презентации за учебни цели. Възможности на MS Power Point за създаване на авторски компютърни презентации. Компютърно базирани интерактивни технологии в предучилищното и училищното образование. Интерактивни бели дъски – технологични решения и функционалности. Интерактивен софтуер за предучилищното и училищното образование. Виртуални класни стаи. Системи за създаване и споделяне на електронно образователно съдържание. Електронни платформи в предучилищното и училищното образование. Софтуер за създаване на мултимедийни приложения. Образователни портали. Приложение на информационните технологии при работа с деца със специални образователни потребности. Компютърно базиран мултисензорен и игрови подход. Уеб портали с ресурси, подходящи за обучение на деца със специални образователни потребности. Специализиран софтуер. Облачни технологии. Характеристики и функционални възможности за предучилищното и училищното образование. Споделяне на съдържание. Онлайн комуникация чрез имейл и скайп. Използване на онлайн формуляри – Office 365 Forms, в работата на учителя за провеждане тестове и анкетни проучвания. Възможности на Microsoft Sway за създаване онлайн учебни презентации, Приложение на OneNote в учебния час. Бележник на класа.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните методи на обучение е базирано на приложението на информационните и комуникационни технологии и работата в дигитална среда приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на лекциите като дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване на професионалната компетентност на бъдещите педагогически специалисти. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

6. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+4пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Евелина Лачева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ev.lacheva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част I) е насочен към актуализацията на основни комуникативни умения като способност да се разбират и съставят смислени изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език. **Целта** е в края на курса студентите да разполагат с активен набор от думи и фрази, върху които се гради лексикалният “скелет” на езиковите умения за **ниво А1**. Те трябва да могат да четат, слушат и разбират текстове на английски език, повечето от които в диалогична форма, да се изразяват на този език, така че да бъдат разбрани от други негови носители; да съставят писмени текстове с различно предназначение.

Съдържание на учебната дисциплина: Hello everybody! Introduction, numbers(1-100), phonetic transcription, the English alphabet. Everyday objects: indefinite article a/an; plural nouns. The verb “to be”/forms/, present yourself to the class, meeting people, countries and nationalities/vocabulary and pronunciation/. Possessive adjectives; possessive’s; have got; Talking about you and your family /family members/. In a café /Everyday English/; prices. Food & Drink /expressing quantity/; How many/How much. The world of work; Jobs and their definitions; write about a friend or a relative. Present Simple Tense1 - affirmative; spelling /3rd p.sg./. What does he/she do? ; Daily activities. Adverbs of frequency and their position in the sentence. Present Simple Tense2 – making questions and negatives. Verbs and nouns that go together /collocations/ - - vocabulary section. Opposite adjectives /vocabulary/. Prepositions of time /in, on, at/. Leisure activities; What do you like doing in your free time? Furniture /vocabulary/. There is /There are - impersonal constructions; some/any; What’s in Pierre’s briefcase? Prepositions of place; Describe a house or a flat /describing where you live/; Linking words. Modal verb: Can / Can’t (expressing abilities). Present & Past /past simple tense of the verb „to be”; Where were you yesterday? /talking about you/. Social expressions; on the phone /Everyday English/. Subject pronouns and object pronouns. Super Kids / reading comprehension/; could / couldn’t.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. *За извънаудиторна заетост:* Писане на обява за работа; Подготовка на кратки устни изложения по определена тема; Изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; Преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; Изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване на организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

7.СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване. Обучението е задължително и обхваща две основни форми: *Аудиторна заетост* – според учебния план на съответната специалност; *извънаудиторна заетост* – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за II семестър

8.ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Вяра Цветанова, катедра „ Социална педагогика ”

E-mail: viara23@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Интеркултурно образование“ е част от общообразователната подготовка на бъдещите педагози. Чрез усвояване на знания и формиране на професионални компетентности относно политиките, ценностите, принципите и взаимодействията в мултукултурните общества, се съдейства за изграждане на умения за интеркултурен диалог на основата на цялостното разбиране за спецификата му.

Основната цел на учебната дисциплина е да запознае студентите с характерните особености на културите, да се развият умения, нагласи и устойчива мотивация за практическо позитивно интеркултурно взаимодействие.

Задачите са свързани с: получаване на добра теоретична основа за интеркултурното образование като нов тип образователна парадигма; развиване на умения за критичен анализ на различни културни контексти; яснота за основни методи за изучаване на межкултурните взаимоотношения; професионализъм в отношението на бъдещите педагози при работа с деца, ученици, семейства и общности от различни културни групи.

Методи на преподаване: лекция; индивидуална работа; интерактивни методи; решаване на казуси.

Очаквани резултати: Изучаването на учебната дисциплина предполага пренос на придобити знания от студентите по учебни дисциплини, като „Социална педагогика“, „Социалнопедагогическа работа в училище“, „Социалнопедагогическа работа със семейството“ и др. Развиване на педагогическа чувствителност към социо-културната среда в съвременната образователна сфера. Формиране на интеркултурна компетентност като съществена в смисъла на ключова в условията на културно разнообразие и рефлексия на придобитите компетентности в социалнопедагогическата практика на бъдещите педагози.

Умения за осъществяване на интеркултурно взаимодействие и прилагане на практически подходи в контекста на приобщаващото образование.

9. ПЕДАГОГИКА – II част. ДИДАКТИКА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: k.marulevska@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е един от фундаменталните за педагогическите специалности. Тъй като включва изучаването на Обща дидактика, той е основа и за изучаването на частните дидактики, т.е. методиките на обучението по различните учебни предмети. Обучението по дисциплината обхваща основните дидактически проблеми: научен статут на дидактиката, процес на обучение, съдържание на обучението, принципи на обучението, методи на обучението, методи за проверка и оценка, интерактивни методи на обучение, организационни системи на обучение, форми на обучение, урокът като основна организационна форма на обучение, подходи за усъвършенстване на урока, работа с неуспяващите и надарените ученици.

Съдържание на учебната дисциплина: Дидактическа пропедевтика, телеономична, обектна и нормативна дидактика: Статут на дидактиката. Обучението като основна дидактическа категория. Структуриране на обучението. Съдържание на обучението. Принципи на обучението. Интерпретация на принципите на обучение от позициите на новото педагогическо мислене. Технологична дидактика /методи на обучение, системи и форми на обучение/ и урокът като основна организационна форма на обучение: Методи на обучението. Характеристика на методите на обучение /същност и изисквания/. Организационни системи на обучение. Организационни форми на обучение. Урокът като основна организационна форма на обучение. Подходи за усъвършенстване на урока. Проблемът за работата с неуспяващите, изявените и надарените ученици.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение; дискусия, диспути по определени въпроси; работа в екип за решаване на проблемни въпроси и задачи, казуси, разработка на инструментариуми и тестове, разработка на проекти за подготовка и провеждане на уроци; презентации; работа в интерактивна образователна среда с прилагането на различни интерактивни методи на обучение. **За извънаудиторна заетост:** проучване на документи; анализиране на документи; анализиране на литературни източници; решаване на проблемни въпроси и задачи; изработване на библиографски справки; разработка на казуси и тестове; експериментална работа в училище; разработка на групови индивидуални проекти; участие в научни форуми; разработка на съвместни публикации с преподаватели; работа в студентски проблемни групи и други.

10. ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор:

Доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Педагогическата психология заема важно място в цялостната подготовка на студентите, защото разкрива съществени закономерности и психологически условия за формиране личността на ученика. Целта на обучението по педагогическа психология е студентите да усвояват психологичните закономерности на обучението, чието съблюдаване повишава ефекта от учебно-възпитателния процес. Те да се запознаят с условията за най-добро възприемане, мислене, фантазиране, запаметяване и т.н. за ефективно обучение по всеки учебен предмет и за хармонично развитие на личността на учениците. Да се усвояват психологичните закономерности на саморазвитието на учителя и интерактивното му взаимодействие с учениците; необходимостта от психопрофилактиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на педагогическата психология. Методи за психолого-педагогическо изследване. Психологични теории, значими за личността на ученика. Учебна дейност и личностно израстване на учениците. Мотивация за учене на учениците. Саморегулативни системи на личността на учениците. Психологически закономерности на сензорното познание. Психологически закономерности на мисленето в обучението. Вниманието – условие за резултатно обучение. Съвместната познавателна дейност в обучението. Въображението в обучението. Паметта в обучението. Формиране на волята в педагогическия процес. Чувствата и емоциите в учебно-възпитателния процес. Психология на ученическия клас. Психологични основи на индивидуалния подход. Стиллове на учителя за психологично взаимодействие с учениците. Работоспособност на учениците. Качества, необходими за психологическата компетентност учителя в педагогическата му дейност.

Технология на обучението: Лекциите се провеждат в лекционна зала с активното използване на графичен, символен и нагледен материал. Предвиждат се въпроси, дискусии и диалог със студентите и аргументиране на техните становища. Студентите участват със самостоятелно конструиране и прилагане на логически форми и модели, предлагат свои решения на съответни казуси. За постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвижда и *извънаудиторна заетост* на студентите. Заложени са разнообразни задачи, конструиране на схеми и собствени примери към всяка тема, дискуссионни групи, тестове за проверка на знанията и уменията, придобити от лекционния курс, реферати и др.

11. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Седмичен хорариум: 0л+0су+4пу

Вид на изпита: писмен

Ас. Евелина Лачева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ev.lacheva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част II) е естествено продължение на първата част и е насочен към допълнително усъвършенстване на получените умения за четене и слушане с разбиране, съставяне на текстове и диалози. В края на курса студентите трябва да разполагат с активен набор от думи и фрази на **ниво А1**, които им позволяват да се изразяват на втория език, така че да бъдат разбирани от други негови носители, както и да съставят писмени текстове от официалния и неофициалния езиков регистър.

Съдържание на учебната дисциплина: Then and now -When I was young; Past simple tense1 /past actions/; time expressions. Interrogative - past simple; short answers; word order. Regular & Irregular verbs: past simple tense2 /spelling; positive and negative statements/. Describing a holiday. Telling a story – oral and written presentation. Special occasions: Everyday English. Two famous firsts /reading comprehension; vocabulary/. Vocabulary – dependent prepositions, giving directions, linking words. Going shopping – countable & uncountable nouns food and drink /vocabulary revision/. What’s the date? – social expressions. Polite requests; I like / I’d like; Ordering a meal in a restaurant; likes and dislikes. Writing a formal letter. Food around the world – translation; discussion. Writing a paragraph about meals and traditions in your country. Opposite adjectives – vocabulary. Writing – describing a city; linking words; compound nouns. Comparatives & Superlatives; The world’s best hotels; City / Country life – listening comprehension. Directions – section: prepositions of movement. In a clothes shop – communication; Clothes /vocabulary/. Describing people – physical appearance. Present Continuous Tense expressing activities:- happening now - happening in the near future. Present simple vs. Present continuous. Possessive pronouns; Whose is this?

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. *За извънаудиторна заетост:* писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформление структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

12. ПЕДАГОГИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ

ECTS кредити: 5,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Педагогическата социология като относително самостоятелна педагогическа наука оформя методологията си върху разбирането за хуманистичното, ценностно (аксиологическо) отношение към субекта, за неговото позитивно присъствие в социума, за равнопоставеното му участие при осъществяване на всяко педагогическото взаимодействие. Същевременно основната задача на педагогическата социология, като наука е да разкрие спецификата на социална функция на всяка социално-педагогическа институция, като се основава на изискването за “екология на образованието”, за доверие, права и социална компетентност при решаване на общите социално-педагогически проблеми. В този контекст разгръщането на образователното съдържание по учебната дисциплина е на основата на разкриване взаимодействието между науките педагогика и социология и в този смисъл чрез инструментариума на двете науки да се установят от една страна ролята на средата (групата, подгрупата, личността) за социалното развитие на субекта, от друга – да се идентифицират фактори и средства за превенция, а от трета да се разкрие смисъла на субектното присъствие на педагога (като личност и професионалист) в този процес с цел неговата хуманизация.

Съдържание на учебната дисциплина: Аспекти върху образователните тенденции на ХХІ век. Социално познание и педагогическа действителност. Статут на педагогическата социология. За необходимостта от обособяване на педагогическата социология. Предмет, цели и задачи. Педагогическата социология и другите педагогически науки. Класически и съвременни аспекти в развитието на педагогическата социология. Приложни изследвания – възникване и развитие. Резултати от съвременни проучвания върху проблематиката. Социално-педагогически институции. Същностна характеристика, структурни компоненти и влияние върху индикиращите се социални явления. Хуманизиране на процесите. За обществените потребности от социално-педагогически институции. Училището като социално-педагогическа институция, като начин на живот и образователна среда – структура, социални взаимодействия и влияние върху развитието на субектите. Социализация на субекта: най – важни теории и резултати. Механизми и контекст на социализацията. Значими аспекти на социализацията. Усвояване на социални роли. Общество и социализация. Фактори за социализация. Училище и социализация. Педагогическата социология и педагогиката на групите. Социалното развитие на субекта и груповите образувания в социално - педагогическите общности. Детската група, училищния клас и групите от връстници като микросреда за взаимодействия и взаимоотношения. Роля на индивидуалните характеристики. Микросоциология на училищния клас и груповите образувания по възраст: формални и неформални групови образувания, динамика на груповите взаимодействия. Роля на групите за активна дейност на субекта. – игрова, познавателна, художествено – творческа и за разбиране смисъла на ценности, права и задължения, възпитание и самовъзпитание, добродетели и пр. Лидерството като функция на съвместната дейност на субектите. Динамика и равнища на взаимодействия с лидерите. Роля на педагогическата действителност за позитивност, устойчивост и развитие на социалната позиция на детето и подрастващия. Извънкласна педагогическа дейност. Конфликтите в социално-педагогическите общности – предпоставки, условия, фактори и решението им чрез средствата на педагогическата действителност. Правна култура на учениците. Проблемът за толерантност и мултикултурност. Професията учител. Същност и специфика на учителската професия в детската градина и училище. Функции на учителската професия. Личностна и професионална готовност на субекта за упражняване на учителската професия. Социална интеграция и девиантно поведение на децата и подрастващите. Роля на педагогическата социология. Актуални проблеми на педагогическата социология. Перспективи за развитие. Статусна характеристика на педагогическите взаимоотношения и взаимодействия. Основни

противоречия. Детерминанти на взаимоотношенията. Ролеви очаквания, сфери на общуване, социално-педагогическа дистанция. Личностно – ориентиран подход. Модели на организация на педагогическото взаимодействие

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Основен метод на обучението е лекцията. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на всяка лекция се провежда кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. Три часа от лекционното време се отделя за текущ контрол върху лекционния материал (три контролни работи с оценка). **За семинарните упражнения:** Основната цел на семинарните упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за приложение на теоретичните знания при анализа на реални социално-педагогически проблеми. Предвидени са разнообразни теми по изучавания курс, които конкретизират общите постановки. От тях по преценка на преподавателя или по желание на студентите се избират такива, които предизвикват интерес или са актуални за даден социален момент. Естеството на обсъжданите теми предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ, обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (провеждане на блиц-социално проучване), евристична беседа, дискусия. **За извънаудиторната заетост:** Преглед на посочената от преподавателя литература (предварителна подготовка на студента) за разработване на съответната тема. Конспектиране на статии от печатни и електронни медии по избран от преподавателя проблем. Изготвяне на библиографска справка по посочен от преподавателя теоретичен проблем. Анализ на нормативната уредба. Разработване на реферати по определен от преподавателя проблем.

13. КОМПЕТЕНТНОСТЕН ПОДХОД И ИНОВАЦИИ В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 4, 0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита:

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината Компетентностен подход и иновации в образованието отчита важността за компетентностния подход в образователната практика, като и значението на иновационните в сферата на образованието. Вниманието е насочено към процесите, свързани с усъвършенстване на педагогическата среда, с повишаване на ефективността и продуктивността на функциониращите образователни структури. В рамките на учебната дисциплина се поставя акцент върху ролята и същността на компетентностния подход в обучението, видовете компетентности, основните методически подходи за формиране на ключови компетентности, както и върху изграждането на иновационна култура на студентите от специалностите, в които се подготвят бъдещи учители. В процеса на обучението студентите имат възможност да придобият знания, да изградят умения и компетенции за адекватни действия и поведение в специфичните условия на иновиране в съвременното училище. Във фокуса на вниманието са новите иди, осъществявани в

конкретната педагогическа среда и техните технологични измерения в нови подходи, форми, методи, дидактически и възпитателни средства.

Съдържание на учебната дисциплина: Компетентностният подход в образованието в контекста на идеите на интердисциплинарността и трансдисциплинарността. Компетентностният подход и иновации в аспекта на историческата динамика в развитието на педагогическата теория и практика. Межданородни измерения в прилагане на компетентностния подход в образованието. Видове компетенции. Формиране на ключови компетентности – дидактически и технологични измерения. Референтна рамка на ключовите компетентности за учене през целия живот. Съвременна образователна система в контекста на социалната иноватика. Педагогическа иноватика – реалности и перспективи. Методология на иновациите в образованието. Иновационни стратегии и модели. Типология на педагогическите иновации. Специфика на иновационните процеси в детската градина и началното училище. Основни направления на иновационната дейност в предучилищното и училищното образование. Иновационни изменения в съдържателните и технологичните характеристики на образователния процес в детската градина и началното училище. Иновационни идеи в оценъчно – диагностичната дейност в началното училище. Иновационни трансформации в урока на началното училище. Иновации в организацията и управлението на педагогическия процес в детската градина и началното училище. Оценяване на резултатите от иновационната дейност в предучилищното и училищното образование.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – изложение в съчетание с беседата; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост* – анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

14. СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: **Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване.** Обучението е задължително и обхваща две основни форми: *Аудиторна заетост* – според учебния план на съответната специалност; *извънаудиторна заетост* – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за III семестър

15. ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д.н. София Дерменджиева, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Дисциплината включва анализ и съвременна интерпретация на основните положения на предучилищната педагогика. В хода на анализа се изясняват въпросите, свързани с разкриване на обективното ѝ предназначение и с разгръщането на новата възпитателна парадигма; със системното структуриране на нейните основни проблеми, понятиен апарат и изследователски методи; със задължителното условие за пълноценно съобразяване с досега пренебрегваните постижения на психологията и педагогиката, както и с достоверно установените факти, тенденции и закономерности; с ефективното осигуряване на трите ѝ основни функции: обяснителна, конструктивно-преобразуваща и прогностична; с разкриването на съществуващите и необходимите взаимовръзки с други науки и общонаучни теории. На тази база се обосновава статуса на предучилищната педагогика като теоретическа дисциплина, съдържаща в себе си оптимални научни стратегии и ефективни способи за решаване на практически проблеми.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретико-методологически проблеми на предучилищната педагогика. Обект и предмет на предучилищната педагогика. Понятиен апарат. Изследователски методи. Философско-концептуални въпроси на възпитанието /и/ в предучилищна възраст. За философските основания а възпитанието. За личността и възпитанието. За възпитанието и развитието. За перспективността на възпитанието. Психолого-педагогически основи на възпитателното взаимодействие в детската градина. Специфика на детското развитие в предучилищна възраст. Цели и основни групи задачи на работа в детската градина. Принципи на възпитателното взаимодействие. Форми на взаимодействието между децата и педагога. Функционално-технологично усъвършенстване на възпитателното взаимодействие. Концептуално-технологични аспекти на взаимодействие между децата и педагога. Развитие на детето като субект на собствената си индивидуална дейност. Овладяване на възможния обем от социални отношения. Първоначално формиране и пълноценно функциониране на социалния посредник между детето и обществото.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите в съвременното образование чрез:

- **изказвания**, допълващи разглежданата тема; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на образователните теми; обосноваване насочване към практическото приложение на разглежданите въпроси; цялостно анализиране на концепции и теории от учебния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на педагогическите практики;

- **решаване** на казуси; разработване на академични есета и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове; коментар на собствени изводи от проучвания с отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични

средства. **Извънаудиторната заетост:** След всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Два пъти през семестъра студентите представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

16. НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината "Начална училищна педагогика" е насочен към проблемите на цялостния образователен процес в началното училище. В центъра на вниманието е спецификата на обучението и възпитанието в началните класове и произтичащите от това особености на съдържанието и процесуално-технологичното конструиране на педагогическия процес. Новите педагогически реалности пораждат необходимост от съответни промени в структурата и функционирането на системата на началното образование. Ефективността на учебно-възпитателния процес в началния етап на основната образователна степен зависи в голяма степен от подготовката на педагогическите кадри. Динамиката на протичащите процеси в образователната среда изисква у бъдещите начални учители да бъде формирана висока педагогическа култура, в която важно място заемат усвоените педагогически знания, формираните умения и компетенции, създадените отношения и нагласи. От курса на обучение по дисциплината Начална училищна педагогика се очаква да бъдат решени именно задачи, свързани с изграждането на отговаряща на съвременните изисквания професионална компетентност на бъдещия начален учител.

Съдържание на учебната дисциплина: Системата на началното образование пред необходимостта от обновяване. Научен статут на Началната училищна педагогика. Началната училищна педагогика и проблемът за развитието на личността. Началното образование в аспекта на историческата динамика. Началното образование в българската образователна система. Педагогическият процес в началните класове. Същност и съдържание на обучението в началните класове. Мотивация на учебната дейност на учениците в началното училище. Принципи и правила на обучение в началното училище. Форми и методи на обучение в началното училище. Педагогически дизайн на урока в началното училище. Процесът на възпитание в началното училище. Методи и форми на възпитание в началния етап на основната образователна степен. Оценъчно-диагностична дейност в началното училище. Учителят в началното училище.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. *За извънаудиторна заетост:* анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

17. СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика”

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Лекционният курс по дисциплината „Социална педагогика“ има за цел запознаване на студентите с основите на социалната педагогика като наука, върху чийто съдържание се изграждат знанията по редица дисциплини от учебния план, подsigуряващи подготовката за социалната работа с деца и с възрастни. Предвидените за изучаване теми обхващат базови и с принципно значение тематични полета от областта на дисциплината. Придобитите в система знания от студентите позволяват рефлексия върху типични ситуации при работата с деца и възрастни от различни контингенти, с различен социален статус и здравословно състояние. Учебното съдържание се реализира в две форми – лекция и семинарно упражнение. Учебната дисциплина е пряко свързана с изучаването на дисциплините от социалния и психологическия цикъл.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на педагогиката. Научен статут на социалната педагогика. Социална педагогика и социална работа. Социално възпитание и развитие на личността. Човекът в процесите на социализация. Система на социалното възпитание. Гражданско възпитание. Социално възпитание при лица с отклонения в поведението. Социално възпитание при лица в неравностойно положение. Семейството и социалното възпитание. Социално възпитание във възпитателни организации. Средствата за масова комуникация като фактор за възпитанието и социализацията на личността. Религиозни организации и социализацията на личността. Институции за ресоциализация. Професията на социалния педагог.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – ex catedra, активно се използва минилекцията и интерактивни техники (групови дискусии, обсъждане на мини-ситуации, представяне на студентски тези). Семинарните упражнения целят да разширят и обогатят получените на лекциите знания чрез самостоятелно проучване на литературни източници, привеждане на собствени доводи по определени въпроси. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на асертивността и положителната самооценка на студентите. Практическите занятия имат за цел да операционализират теорията към конкретни практически аспекти на социалното възпитание чрез използване на дидактически направляван изследователски подход на студентите. *Извънаудиторна заетост:* подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др.; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост; защитата на разработките е по време на семинарите или в индивидуални консултации с преподавателите.

18. СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Даниела Боцева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: daniela_botseva@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Специална педагогика“ разглежда теоретико-приложните аспекти на образованието на деца със специални образователни потребности в контекста на интегрираното и включващо обучение. Представят се основни форми и модели на обучението на деца със специални образователни потребности въз основа на актуалните образователни тенденции. Курсът има за цел студентите да умеят да се ориентират в спецификата на специалната терминология, както и в детерминантите на основните характеристики на лицата с особености в психо-физическото и социалното развитие. Изграждането на умения за анализиране и интерпретиране на информация, получена в процеса на интеграцията и социалната адаптация на децата със специални образователни потребности ще подпомогне педагогическото въздействие, съобразено със социалните процеси и индивидуалните специфики на лицата със СОП.

Съдържание на учебната дисциплина: Въз основа на изясняването на основни понятия и терминологични разногласия в областта на специалната педагогика се дефинира нейното място като наука и практика и се проследяват съпътстващите исторически процеси на развитие и преход до съвременното ѝ състояние. Диференцират се групите лица със специални образователни потребности и се въвеждат основните форми на тяхното обучение. Чрез запознаването с нормативната база, както и с методиката за обучение в специалните и масовите учебно-възпитателни заведения на деца със СОП, студентите придобиват професионални компетентности по въпросите за интеграцията и адаптацията спрямо основните групи лица със СОП. Теоретичните проблеми, свързани с интегрираното и включващо обучение се разглеждат през призмата на индивидуалните и специфични възможности за обучение и развитие. Прилагането и усвояването на техники и стратегии за образователната подготовка на децата със СОП позволяват реализирането на ефективност в тяхното обучение в условията на общата образователна среда.

Технология на обучението: Обучението по дисциплината включва лекции и семинарни упражнения, които са онагледени с графичен и визуален материал. Използват се интерактивни методи на обучение, като се прилагат рефлексивни техники за анализ на казуси, дискусии, дебати. Оценяването на постигнатите резултати е съобразено с изискванията на Наредба № 21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити. **Текущият контрол** включва присъствие на лекции и участия в дискусии, изготвяне на презентации, решаване на задачи, тестове, контролни и курсови работи. **Оценката от текущия контрол е с тежест 75% от семестриалната (окончателната) оценка при условие, че е ≥ 3.00 .** Студентите с оценка от текущ контрол ≥ 3.00 се допускат до изпит. **Обучението по дисциплината завършва с писмен изпит върху учебния материал, съгласно приложения конспект. Изпитната оценка е с тежест 25 % от семестриалната (окончателната) оценка при условие, че е ≥ 3.00 .** Кредити се присъждат само ако семестриалната (окончателната) оценка е равна или е по-висока от Среден 3.00, съгласно системата за натрупване и трансфер на кредити.

19. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Евелина Лачева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: ev.lacheva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част III) продължава логически втората част и води до усъвършенстване и задълбочаване на получените до момента активни и пасивни езикови умения на ниво **A1 – A2 (според Общата европейска езикова рамка)**. За разлика от предходните два курса, тук се набляга върху компетенциите за изразяване на идеи в конкретни житейски ситуации, както и върху общуването на академични теми. Усвоява се терминология за езиков анализ и представяне на езиковите правила и закони.

Съдържание на учебната дисциплина: Future tenses: Future Simple - Be going to - Present Continuous /predictions about the future, on-the-spot decisions, plans and intentions for the near future, predictions based on what we can see (evidence) or know/; Time expressions. The to-infinitive - The infinitive without to - The - ing form. Modal verb 'shall' – making suggestions. Present and past obligation (expressing obligation /prohibition / absence of necessity): have to, had to, must / mustn't, needn't, don't have to, didn't have to, wasn't /weren't allowed to. Adverbs and adjectives; Order of adjectives / adverbs. Once upon a time : a fairy story / past tense. Past Simple vs. Past Continuous /past tense review/. Describing feelings; Adjective suffixes /vocabulary/ - word formation, derivation. Present perfect tense /review/ - forms: -positive, -negative, -questions Time expressions : ever, never, yet, just / Past participles. Present Perfect vs. Past Simple. Everyday situations 1) Catching a train 2) At the airport. Living dangerously! /reading comprehension/; Interviews. Type 1 Conditionals (hypothesis) (result. Expressing Preference prefer would prefer would rather. Relative Pronouns - Relative Adverbs- Position of Prepositions in Relative Clauses. Phrasal verbs.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформление структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения; творчески задачи: сърфиране из web мрежата, намиране на оригинален илюстративен материал, представяне пред групата на фрази, различни от тези в учебника; насърчаване на студентите сами да

обогащават лексикалния корпус като изготвят табла по предварително предложени теми от преподавателя.

Задължителни учебни дисциплини за IV семестър

20.МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Курсът по дисциплината „Методология и методи на педагогическите изследвания” въвежда студентите в същността и особеностите на изследователския процес във възпитанието и образованието. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания свързани с конструирането на научно педагогическо изследване; с методите за изследване и оценяването на педагогическите явления и процеси; с приложението на математико-статистически методи за количествена обработка на емпирична педагогическа информация; със структурата на научно-изследователски текст. *Приложно-практически* – формиране у студентите на умения да изграждат концептуалните основи (методология) на педагогическо изследване; конструират експериментални педагогически методики; да анализират по съществени аспекти емпирична педагогическа информация.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове педагогически изследвания. Методология на педагогическото изследване. Методика на експерименталното педагогическо изследване. Критерии и показатели в педагогически изследвания. Методи на педагогически изследвания. Качествени педагогически изследвания. Педагогическо наблюдение. Анкетата в педагогическите изследвания. Педагогически тест. Педагогически експеримент. Социометрични методи. Контент-анализ. Други методи. Статистически методи. Разработване на научен труд.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост:* Основен метод на обучението е *лекцията*. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на лекцията се предвижда провеждане на кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. **За практическите упражнения:** Основната **цел** на практическите упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за операционализиране на теоретичните знания към реални изследователски проблеми. Естеството на решаваните задачи (изграждането на практически умения) предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ, обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (индивидуално или в екип), евристична беседа, дискусия. **За извънаудиторната заетост:** Съставяне на библиография по определен проблем; рефериране на литература (поне 3 източника от класически педагогически изследвания или монографии); рецензиране на статия върху експериментално педагогическо изследване; самостоятелно съставяне на анкетна карта за проучване на социално-педагогически проблеми

на образованието и възпитанието; съставяне на протокол за наблюдение на урок; апробиране и анализ на самостоятелно съставена методика за изследване и др.

21.ФИЛОСОФИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика”

E-mail: m.kuchukova@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е предназначен да въведе студентите в основната методологична роля, която има философията за развитието на педагогическата наука като цяло. Основен акцент се поставя върху плурализма в становищата на различните философски школи, идеи и автори, относно същността на човешката природа и възможностите за упражняване на възпитателно въздействие върху нея. Лекционният материал е структуриран в няколко направления: сократистика като сократова беседа, роля на въпросът като образователна онтологема, евристика като видове мислене – критическо, проблемно, творческо, социология на образованието и роля на образователните институции, психологически теории като теории за развитието на децата и др., всички прочетени в педагогически контекст. Лекционният курс съдейства за разширяване на философската култура на студентите, методологическите им компетенции и светогледни позиции.

Съдържание на учебната дисциплина: Теории за образованието – общометодологически аспекти. Обучение и мислене: Старогръцка идея за образованието (пайдея). като прототип за европейско образование. Сократова беседа като основа на философия на образованието. Проблемно мислене и учебно-изследователски процес Откривателско учене. Евристично мислене и високо подредено мислене в обучението. Роля на евристичните методи. Критическо мислене. и ролята на разбирането в обучението. Философия за деца на М. Липман и Ан Маргарет Шарп като международна програма и идейно движение за обучение на деца. Ейдетично мислене и идеите на Л.С. Виготски за символите. Теории за образованието – авторски концепции и школи: Екзистенциализъм на Виктор Франкъл. От логотерапия към логопедагогика. Страхът от ученето и стратегии за неговото преодоляване. Сугестология и сугестопедия. Идеите на Г. Лозанов за роля на внушението педагогиката. Мултисензорно мислене и обучение. Актуализиране на принципа за нагледност на Коменски. Български приноси на Яна Мерджанова. Теории за развитието на децата и видове теории за ученето: Бихевиоризъм, фройдизъм, конструктивизъм. като научни направления, школи., автори. Теории за социализацията на децата: Ем. Дюркейм за образователните институции. Постмодерна педагогика – Мишел Фуко, Пиер Бурдийо. Роля на властта в образованието.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: използват се лекции, придружени с представяне на общофилософски, психологически и педагогически идеи за същността на човека и възможностите и границите за неговото системно обучение и възпитание. Наред с живото слово на преподавателя се използват и нагледни средства като научни трудове на изучаваните автори, биографични бележки, чертежи или схеми на връзките и зависимостите между отделните направления в същността на изложения учебен

материал. В семинарите се предлагат беседата, казуси, дискусиите, диспутът, имитационната игра, докладване от студентите за резултатите от техни самостоятелни работи. Предоставя им се възможност да работят в Интернет по посочени адреси на сайтове, от които може да се почерпи по-подробна и систематизирана информация, а също и да се добие визуална представа от портретите и биографиите на изучаваните автори. **За извънаудиторната заетост** – студентите работят в библиотеката, ползват Интернет-услугите за търсене на нужната информация. Разработват анотации, помагат си взаимно или работят по групи, съветват се с преподавателя при срещнати трудности, споделят с него за интересни находки относно изучавания материал по време на самоподготовката. Получават консултации в приемното време на преподавателя или асистента; ползват техни лични литературни източници, когато не могат да си ги намерят в библиотеките или в Интернет. Дава им се възможност да погледнат на света и на човека от различни аспекти, да получат стимули за разширяване и обогатяване представите и познанията на студентите за мирозданието и за необходимостта от все по-задълбочено проникване в техните неразгадани тайни. Това може да бъде желният ефект от изучаваната дисциплина и след като вече са си взели изпита по нея.

22.СРАВНИТЕЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Предвиденият цикъл от лекции цели усвояването на информация за съвременното състояние, проблемите и тенденциите в развитието на образованието по света. Сравнителното образование осъществява изследвания в локален, регионален и планетарен мащаб на образователните концепции, идеи, решения, практика. С това подпомага развитието на образователните институции и усъвършенстването на педагогическата дейност в собствената страна. Сравнителното образование запознава студентите с единството и многообразието на педагогическите подходи, процеси и явления. То разширява кръгзорът им и разкрива пред тях перспективи за по-сполучлива и съвършена организация на обучението и възпитанието като социални реалности. Сравнителното образование разкрепостява младите хора от установените стереотипи на педагогическото мислене и дейност и създава предпоставки за богати творчески изяви в професионален план.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на сравнителното образование. Сравнителното образование – историческа ретроспекция и периодизация. Развитие на сравнителното образование в България. Състояние, проблеми и перспективи в развитието на предучилищното възпитание в съвременния свят. Доучилищното възпитание в България. Характерни особености в развитието на съвременното начално образование по света. Състояние на началното образование в България. Средното образование в съвременния свят - проблеми, ресурси, перспективи. Модернизиране на средното образование в България.

Развитие на висшето образование в съвременния свят. Характеристика на висшето образование в България.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Основна форма на обучение по дисциплината "Сравнително образование" са лекционните занятия, семинарните упражнения и практическите упражнения, които се провеждат в съответствие с регламентираното седмично разписание. Лекционният курс се реализира по традиционно утвърдения начин. При систематизираното изложение на информацията целта е да се постигне сполучлив баланс между теоретичен и фактологичен материал. Натрупването на емпирични знания би било безпредметно без последващи задълбочени анализи и обобщения. При композирането на учебния материал се съблюдават приемствени и перспективни вътрешнопредметни и междупредметни връзки. Изключително важен е принципът на обогатяването. Получената информация разширява представите на студентите, развива тяхната любознателност и самостоятелни изследвания. В системата на лекционния курс се използват както конвенционални методи, така и интерактивни. Чрез проблемни въпроси студентите се стимулират към учебни дискусии. Особено важно е те да развиват собственото си оригинално мислене чрез сравнително-образователни проучвания. В тази връзка се използват различни примери от образователната практика по света като илюстрация на едни или други постановки. По време на лекции, семинарни и практически занятия студентите се учат да интерпретират сравняваните образователни реалности. Затвърдяват формираните у тях общоучебни умения и навици за самостоятелна работа с разнообразни литературни източници, за конспектиране, рефериране и аотиране на научна литература, за презентиране на информационни материали. Студентите подготвят изследователски проекти или реферати на базата на двоични или множествени сравнително-педагогически анализи. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа): свързана е с подготовката на студентите за полагане на изпит – подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; конспектиране, рефериране и аотиране на научна литература; разработване на курсов проект за защита на теза с двоично или множествено сравнително изследване; изготвяне на библиографска справка по темата на проекта; работа с Интернет за ориентиране в актуална информация по избраната изследователска тема; набавяне или изготвяне на нагледни материали, таблици и схеми със сравнително-педагогически характер по лекционния материал и курсовия проект.

23.ПРАВНИ ОСНОВИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум: 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Е-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Изучаването на дисциплина "Правни основи на образованието" е възможност студентът да придобие редица компетенции за провеждане на научноизследователски практики. Курсът въвежда студентите в правната сфера на образованието. Поставя се акцент върху държавната политика и по-конкретно връзката между политиката и законодателството в сферата на образованието, като се използва

интердисциплинарен подход, т.е. логично и систематизирано се преплитат знания от – педагогика, училищното законодателство, история на педагогиката, сравнително образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Правото на образование: понятия, концепция и съдържание в българското законодателство и международни документи. История на образователната политика. Структура и съдържание на рамковия закон на образованието – предмет на регулиране и основни положения. Нормативно-правни основи и характеристики на образователните степени и образователните институции в системата на народната просвета. Правни основи на професионалното и висшето образование. Образование за деца със специални образователни потребности – държавна политика и нормативна рамка. Държавни образователни стандарти/изисквания за степени на образование, общообразователен минимум, учебен план и организация на възпитателно-образователния процес. Органи на управление, контрол и оценка на образованието в Република България. Права и отговорности на участниците в предучилищното възпитание и училищното обучение. Особенности на педагогическия труд.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите: Курсът на обучение по учебната дисциплина “Правни основи на образованието” е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми. Проблеми разглеждани по време на лекционния курс и имащи отношение към него, като: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на нормативни източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр. Проблеми разглеждани по време на семинарните упражнения и насочени към усвояване на практически знания и умения, като: решаване на казуси; разработване и представяне на презентация; анализ, систематизиране и обобщаване на нормативни документи съпроводен със собствени разсъждения и коментари. *За извънаудиторната заетост* на студентите: След всяка разглеждана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Студентът подлежи на текущ контрол три пъти през семестъра.

24. ПРИОБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Светослава Съева

e-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация: Лекционният курс „Приобщаващо образование“ в бакалавърската програма е необходим за пълноценното включване на дипломираните студенти в педагогическата практика у нас, защото законодателството и нормативната уредба на Република България обезпечават възможността за обучение на лица с различия от разнороден характер в общообразователната среда.

Иновативният характер на лекционния курс се състои в същността на предвидените теми, които излизат извън класическите характеристики на „различност“, общоприети у нас, каквито са: ученици със специални образователни потребности, ученици от малцинствени етнически общности, ученици от емигрантски произход.

Темите са щекотливи и провокативни както за образователната система, така и за обществото като цяло.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Базисна терминология. Втори модул – Измерения на различността в съвременното общество. Трети модул – Подходи за приобщаване.

Технология на обучението: Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни подходи и методи за приобщаване в условията на образователната среда у нас. Предвижда се провеждането на текущо писмено оценяване в рамките на семестъра.

Обучението завършва с полагането на семестриален изпит.

25. Избираеми учебни дисциплини за IV семестър – първа група

1. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЕМЕЙСТВОТО

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: Избираемата учебна дисциплина заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи.

Основната цел на обучението по тази учебна дисциплина е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността, спецификата и съвременните тенденции във взаимодействието между училището и семейството в условията на ускорено протичане на глобализационните процеси в световен мащаб, формиране на умения за адекватно ориентиране във визираната проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на проблемни, типични и критични ситуации от педагогическата реалност.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременни подходи при изследване на взаимодействието „семејство-училище“; Комплексно-интегративният подход и неговото приложение при изследване на взаимодействието между семейството, училището и обществото; Семејство – училище – общество: Схващания и параметри на взаимодействие; Аспекти на взаимодействието семејство – училище; Компоненти на взаимодействията семејство – училище – общество; Цели на взаимодействията семејство – училище –

общество; Основни насоки на взаимодействията семейство – училище – общество; Форми на взаимодействията семейство – училище – общество; Изисквания, свързани с ефективното действие на моделите за взаимодействие между семейство – училище – общество; Предизвикателствата на глобализацията и смисълът на взаимодействието със семейството в съвременното общество.

Технология на обучението: Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебатен метод, асоциативен метод, експериментирание, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др.

Окончателната оценка по учебната дисциплина е резултат от текущия контрол по време на семинарните занятия и общата оценка от изпита в края на семестъра.

Оценяването на постигнатите резултати в процеса на обучението е съобразено с изискванията на Наредба №21 на МОН от 30 септември 2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити.

2. ПЕДАГОГИЧЕСКО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика”

E-mail: m.kuchukova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина изяснява същността, характеристиките и особеностите на педагогическото взаимодействие в мултикултурна среда. Проблематизират се въпросите на културното различие в аспекта на проявите им в училищната среда. Аргументира се важността на интеркултурното образование за хармонизиране на културните различия в образователното пространство и интеркултурното възпитание на подрастващите. Дискутират се специфични проблеми в процеса на образователна интеграция на децата и учениците от малцинствените етнокултурни групи и на тази основа се очертават педагогическите стратегии, подходи и методи за осъществяване на ефективно педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и характеристика на педагогическото взаимодействие. Детето като субект в процеса на педагогическото взаимодействие. Същност на културата. Културно многообразие. Мултикултурност и образование. Философия на интеркултурното образование. Културно различие и образователни политики. Същност на педагогическото взаимодействие в мултикултурен контекст. Съдържание на интеркултурното образование в мултикултурна училищна среда. Проблеми в образователната интеграция на деца и ученици от различни етнически групи. Аз – концепция и културна идентичност. Трансформации на идентичността в мултикултурен контекст. Етноцентризъм и образование. Пигмалион-ефект при учителите. Интеркултурна педагогическа компетентност. Учителят като интеркултурен медиатор. Интеркултурно

възпитание. Преодоляване на предразсъдъци и дискриминацията в училище. Мултикултурна класна стая. Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда. Многоезичие и интеркултурна комуникация в образователното пространство. Същност и типология на мултикултурните конфликти в училище. Работа с родители на деца от различни етноси. Приложения на нови образователни технологии в училищно мултикултурно пространство.

Технология на обучението: Организация на аудиторната заетост: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е лекционна. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./.

Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за лекционно занятие; подготовка за контролна работа; разработване на курсова работа.

3. ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина дава възможност на студентите да придобият знания за същността, принципите, подходите и методите за работа с учениците в областта на гражданското образование. Целта е да се даде възможност на студентите да развият и разширят разбирането си за връзките между образованието и гражданството; да се стимулира критичното им мислене и активно участие, както и да се разшири компетентността им за демократична култура.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия и значение на гражданското образование. Концептуална и политическа рамка на гражданското образование. Подходи към гражданското образование. Гражданско възпитание или гражданско образование. Цели и принципи на гражданското образование. Гражданското образование в различните образователни степени – ДОО за гражданско образование в ДГ и ОУ. Специфики в началната образователна степен. Съдържателни акценти на гражданското образование в детската градина и началната образователна степен. Методи в преподаването на гражданското образование. Интерактивни методи и техники в процеса на преподаване на гражданското образование. Информално и неформално образование в контекста на гражданското образование. Ресурси по гражданско образование. Семейството и гражданското образование.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на гражданското образование в Европа и България. **Извънаудиторна заетост** – самостоятелната работа на студентите се изразява в: подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост като: Състояние и проблеми на гражданското образование у нас. Проблеми на практическото реализиране на гражданското образование. Съдържателни акценти на гражданското образование.

4.ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ И ДИГИТАЛНА КРЕАТИВНОСТ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Категоричната необходимост от владеење на съвременните информационни технологии, засяга всички сфери на дейност, включително и образователната. С оглед и на непрекъснатото навлизане на различни софтуерни решения, насочени към образователната практика, се налага включването в учебния план на специалност „Начална училищна педагогика“ на дисциплини с ориентация към повишаването на дигиталната компетентност и развиването на креативността. За успешната си реализация на пазара на труда, всеки бъдещ специалист се нуждае от определени компетентности. Те са заложи в Европейската квалификационна рамка (ЕКР) която е инструмент, подпомагащ процеса на съпоставяне и сравняване на квалификационните системи в Европа. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания относно същността и областите на дигиталната компетентност, нейната специфика в дейността на съвременния учител, както и относно същността, значението и мястото на дигиталната креативност в обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на дигиталните компетентности. Нормативна уредба (Ключови компетентности; Европейска квалификационна рамка; Европейска рамка за дигитална компетентност на гражданите и др.). Основни области на дигиталната компетентност (информационна грамотност; комуникация и сътрудничество; създаване на дигитално съдържание; безопасност и разрешаване на проблеми). Дигитална компетентност на учителите (DigCompEdu). Креативност. Същност и значение на дигиталната креативност. Дигиталната креативност в обучението. Място на дигиталната креативност в извънкласните дейности. Развитие на дигиталната креативност. Създаване и използване на дигитални ресурси. Софтуерни решения.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика. **Извънаудиторната заетост** на студентите е в съответствие с целите, задачите и съдържанието на учебната дисциплина. Насочена е към обогатяване, разширяване, конкретизиране на знанията; към поставяне на акцент върху самостоятелната подготовка на студента, върху многообразието от дейности, които му дават възможност да постигне необходимата професионална компетентност, върху възможностите му за разработване на дигитални ресурси.

5. РАЗРАБОТВАНЕ НА УРОЦИ ЗА ОБУЧЕНИЕ В ЕЛЕКТРОННА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Радослава Топалска, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина цели да подготви бъдещите педагози за подготовка и провеждане на обучение в електронна среда. Пандемията от Covid-19 наложи все по-засиленото повишаване на дигиталната компетентност на бъдещите (а и действащи) учители, включването им в разнообразни по вид курсове, целящи подпомагането им за провеждане на обучение от дистанция. Учебната дисциплина има за цел да даде на студентите основни знания за обучението в електронна среда – правила, софтуерни решения за организирането и провеждането му, неговите микро и макродизайн; както и за видовете електронни уроци, етапите при разработването им; съществуващите програми за създаване на електронно учебно съдържание и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Правила за провеждане на обучение в електронна среда. Софтуерни продукти за организиране на обучение в електронна среда (ел. поща, календари, бележки, формуляри, ел. дневници и др.). Работа с облачни технологии. Виртуални класни стаи – съществуващи софтуерни решения и тяхното приложение. Макродизайн на обучението в електронна среда. Микродизайн на обучението в електронна среда. Видове електронни уроци. Етапи при разработване на електронен урок. Софтуерни приложения за разработване на електронно учебно съдържание. Изисквания и правила за създаване. Платформи за обучение в електронна среда. Създаване на електронно учебно съдържание за самостоятелна работа. Приложение на образователни технологии от разстояние в електронна среда. Оценка на обучението в електронна среда.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса

на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой презентации и видеа, подготвени специално за дисциплината и съобразени с нейната специфика. **Извънаудиторната заетост** на студентите е в съответствие с целите, задачите и съдържанието на учебната дисциплина. Насочена е към обогатяване, разширяване, конкретизиране на знанията; към поставяне на акцент върху самостоятелната подготовка на студента, върху многообразието от дейности, които му дават възможност да постигне необходимата професионална компетентност.

26.Избираеми учебни дисциплини за IV семестър – втора група

1.ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ СЪС СПЕЦИАЛНИ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПОТРЕБНОСТИ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра “Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Светослава Съева

e-mail: s_saeva@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по „Приобщаващо образование на деца и ученици със специални образователни потребности“ е с фокус върху особеностите на лицата с различни по вид и степен нарушения, които ги категоризират като такива със „специални образователни потребности“ (различни възможности). Съвременното общество наред с това, че предоставя нови възможности пред посочената група деца и ученици в сферата на образованието, същевременно поставя и нови бариери пред тях, често непреднамерено, с които е необходимо те да се справят успешно, за да се постигне ефективно приобщаване.

На дискусия се подлагат горещи теми в областта на образователното приобщаване и доколко то може да се разглежда извън контекста на приобщаването в обществото като цяло.

Обсъждат се и теми, свързани с позицията на самите деца и ученици, по отношение на приобщаването им в общообразователната среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Учебното съдържание на лекционния курс е разпределено в три модула. Първи модул – Основни теоретични области по отношение на приобщаване в сферата на образованието у нас и в чужбина. Втори модул – Категории лица със специални образователни потребности. Трети модул – Подходи и методи за приобщаване в общообразователната среда.

Технология на обучението: Лекционните занятия са посветени основно на характеристиката и приложението на различни подходи и методи за приобщаване в условията на образователната среда у нас на деца и ученици с различни по степен и вид нарушения.

Предвижда се провеждането на текущо писмено оценяване в рамките на семестъра.

Обучението завършва с полагането на семестриален изпит в писмена форма.

2. КОМУНИКАТИВНИ УМЕНИЯ В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Предлагаият учебен курс изяснява и анализира комуникативната компетентност на учителя като първостепенен ресурс за осъществяването на ефективно педагогическо взаимодействие. В съдържателен аспект под акцент са поставени специфични средства от областта на комуникативното поведение (говорна култура, словесно общуване, паралингвистична изразност), които оптимизират педагогическата комуникация по посока (1) на възпитателните взаимоотношения като резултат и условие за ефективни педагогически взаимодействия с децата/учениците, (2) на взаимното познание, разбиране, влияние и самопознание при общуването (вербално и невербално); (3) на приобщаване, взаимодействие и сътрудничество с родителите като активни партньори в учебно-възпитателния процес.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникация и словесно общуване. Видове комуникационни системи. Трансформации на комуникационната система и концептуализация на човешката езикова парадигма. Форми на словообмен в процеса на вербализация. Специфика в организацията на устната (монологична/диалогична) комуникация. Категориално-семантични полета и индивидуално-комуникативни атрибути. Вариативност на невербалната езикова модалност. Теоретични постановки и практически проявления на вербалната комуникация. Приложно-конструктивни аспекти на човешката езикова модалност. Общуване и обучение – същност и характеристика на педагогическата комуникация. Структурно-интеракционен и дескриптивен подход. Основни функции на педагогическото общуване. Физиологични механизми на говорно-комуникативния процес. Акценти на дименсионалния, на интенционалния, на функционалния анализ на словесното общуване. Гласово-говорни качества на учителя – професионални изисквания. Хигиена на гласа и професионални гласово-говорни заболявания. Параезиковите средства на учителя – интонационни, акцентуални и темпоритмични говорногласови характеристики на устната реч Ортоепия и еталонизиране на учителската реч. Органичност и нормативност в словесната изява на учителя. Основни функции на речта като социален феномен. Форми на словесно влияние (директна и индиректна словесна изява) в образователна среда. Теорията за символния интеракционизъм (Дж. Х. Мийд) и за комуникативното действие (Ю. Хабермас). Стадии в процеса на словесното общуване. Основни форми и принципи на словесното общуване (неформално и формално словесно общуване) в образователна среда. Педагогическа комуникация и словесна действеност – учението на К. С. Станиславски за словесно действие. Словесната действеност като ключов императив в дискурсната етика на учителя. Обективни бариери в педагогическото общуване (функционален или качествен аспект). Комуникативни умения и педагогическа медиация – индивидуален комуникативен стил и позитивен психоклимат в общуването с деца, ученици, родители. Презентационни умения на учителя. Вдъхновение и импровизация в ораторските изяви на педагога.

Технология на обучението: Учебната дисциплина включва аудиторна и извънаудиторна работа на студентите: **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез *лекции*

(продължителност 30 часа), в които студентите участват в решаване на казуси и провеждане на дискусии. Обучаваните се ангажират с участие в симулативни игри, в "мозъчна атака", спорове, коментари на наблюдавани комуникативни ситуации в детска градина/училище. **Извънаудиторна заетост** (предвидени 90 часа) – студентите подготвят и представят говорно-технически комплекси, кратки комуникативни задачи, коментират и анализират видеозаписи на словесни изяви и презентации, изготвят реферат.

3. УПРАВЛЕНИЕ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЯТА В ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Юлиана Ковачка, катедра „Социална педагогика“

E-mail: yuliana_k@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина е съобразено със специфичните особености на взаимодействието между ангажираните субекти в образованието на различни равнища. Основната **цел** на програмата е студентите да се запознаят със спецификата на професионалната дейност на специалистите и на тази основа да се открият управленски подходи и методи на работа със специфични целеви групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Взаимоотношения учител – ученик. Училищният клас като обект на управление. Взаимоотношения учител-ученик. Учителят като мениджър на класа. Взаимоотношения ученик-ученик. Формални и неформални групи. Мениджмънт на класа като учебна среда. Интерактивна образователна среда. Мениджмънт на дисциплината в класа. Права и задължения на учениците. Мениджмънт на дисциплината в класа. Конфликти – видове, стратегии за справяне с конфликтите. Взаимоотношения учител – родители и изпълняващи родителските функции лица. Родителско участие. Взаимоотношения на учителите с други педагогически специалисти-педагогически съветници, ресурсни учители. Взаимоотношения директор-педагогически специалисти. Стил на ръководство. Механизъм за справяне с насилието и агресията в образователна среда. Етични норми и стандарти в работата на педагогическите специалисти. Необхванати, напускащи и отпадащи от образователната система деца. Координационен механизъм. Индивидуални и колективни органи за управление на взаимоотношенията – класен ръководител, директор, педагогически съвет, училищни комисии.

Технология на обучението: Извънаудиторна заетост: Преглед на посочената от преподавателя литература (предварителна подготовка на студента) за разработване на съответната тема. Конспектиране на статии от печатни и електронни медии по избран от преподавателя проблем. Изготвяне на библиографска справка по посочен от преподавателя теоретичен проблем. Анализ на нормативната уредба. Разработване на реферати по определен от преподавателя проблем.

4. ЛИДЕРСТВО В ОБРАЗОВАНИЕТО

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мирослав Терзийски, катедра „Управление на образованието и специална педагогика“

E-mail: miroslav.t@swu.bg

Анотация: Целта на подготовката по тази дисциплина е да се обогатят познанията на студентите по проблемите, свързани с формирането на лидерски умения. Обучителната програма изяснява значимостта, основните предимства и предпоставки на лидерството, както и специфичните функции и роли на лидера в образователната институция. В съдържателен аспект обхваща основни теоретико-методологични и приложни знания относно същността на лидерството, лидерските качества, лидерските стилове и основните концепции за лидерството. Чрез научната трактовка на проблемите студентите ще могат задълбочено да овладеят техниките и педагогическите практики, свързани с развитие на лидерски умения. Важно е да се усъвършенства у студентите способността да анализират всеотнасно конкретни практически ситуации, да намират целесъобразни и обосновани решения в творческата си дейност. Това ще улесни процеса на бъдещата им професионална адаптация. Във всяка лекция задължително присъстват три блока: проблемен, информационен и блок за разширяване на любознателността на студентите. Освен тях може да има още корективен блок и блок за самоконтрол. С тях се цели да се систематизира натрупания у тях педагогически опит и всяко ново знание да се надстройва над материал, който е добре усвоен.

Дисциплината има практико-приложна стойност и обосновава рационални технологии, методи, похвати и техники за ефективна организация и управление на човешките ресурси в училище, за изграждане на устойчивост и постоянство в професионалните взаимоотношения, и в този смисъл генетически е свързана с всички видове практики на студентите.

Дисциплината се опира и върху знанията на студентите от областта на педагогиката, философията, психологията и социологията. С всички дисциплини от педагого-психологическия цикъл, застъпени в учебния план на специалността, тя има приемствени и перспективни връзки, чрез които разкрива функционалното си значение.

Съдържание на учебната дисциплина: Лидерството като социално-педагогически феномен. Нормативни документи и законодателство в областта на образованието. Управление на качеството в образователните институции. Учителят като лидер на учениците, успешен учител и наставник. Микрогрупата като управляема общност. Специфика на организационното лидерство. Изисквания. Лидерските стилове като своеобразни управленски подходи. Лидерски умения и компетенции. Вземане на решения в процеса на планиране. Социално-психологически модел за развитие на лидерските компетенции на ръководителя и на организационния лидер.

Технология на обучението: Основна форма на обучение по дисциплината са лекционните занятия, които протичат в съответствие с приетото седмично разписание на студентите. По време на лекции акцент се поставя върху развитието на педагогическата култура на студентите. Предвидените тематични единици се разработват в строга логическа последователност и взаимовръзка. Те обезпечават добрата информираност на студентите в

областта на проблематиката, усъвършенстването на интелектуалните и практическите умения. Наред с традиционните методи за изложение на лекционния материал се прилагат още и интерактивни методи, свързани с разрешаване на проблемно-познавателни, практически задачи.

5. УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Дисциплината позволява обучаваните да повишат равнището на професионалната си компетентност чрез обогатяване на административната и правна грамотност. В процеса на обучение се представят и дискутират проблеми свързани със: структурата, организирането и философията на образование; осъществяване на професионална дейност съобразена с нормативните изисквания и регламенти за участие на обществеността в дейността на институцията; осъзнаване на взаимоотношението между нормативната рамка и автономността на институцията (на възможностите за самостоятелни решения при избора и въвеждането на нови моменти в организацията и съдържанието на образователния процес), на основата на нормативни документи в Р България, което е предпоставка за законосъобразно, отговорно, спокойно и сигурно управление на институцията. Курсът на обучение по дисциплината обогатява професионалната култура на студентите, техните знания в областта на управлението, правото и администрирането на дейността в образователната институция, като ги насочва към необходимостта от осъществяване на управленски процес съобразен с нормативните регламенти и изисквания. В рамките на обучението се систематизират стратегии, подходи, принципи за управление, хоризонтално и вертикално управление, функции, компетенции и управленска дейност на директора, необходимите за институцията документи.

Съдържание на учебната дисциплина: Образователни институции – видове, структура, управление. Стиллове на управление. Нива на управление. Нормативни документи в системата на предучилищното и училищното образование. Нормативна основа за управление на дейностите в образователната институция. Функции, компетенции и професионално-личностни качества на директора като педагогически специалист с приоритетна управленска дейност. Контролна дейност в образователната институция – нормативни документи, организиране, отчетност. Система за сътрудничество с родителската общност. Съвременни тенденции стратегия за развитие на институциите в образованието.

Технология на обучението: Курсът на обучение по избираемата учебна дисциплина е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.

6. ЗДРАВНО И ЕКОЛОГИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Съвременните тенденции на екологизация на всички сфери на дейността на човека изискват разработването на съответните линии за теоретически и практически анализ на съдържанието и методите за екологическото и здравно възпитание в детската градина и училището. В съответствие с това е необходима подготовка на такива педагогически кадри, които да могат адекватно и на високо равнище да реализират задачите на екологическото и здравното възпитание в педагогическата практика. Изучаването на основите на екологическото възпитание съдейства за оформяне на екологическата и здравната компетентности на бъдещите учители, формирането на тяхната личностна позиция и професионална култура и има основно значение за ориентацията им в съдържанието на възпитателните и учебните програми.

Съдържание на учебната дисциплина: Въвеждане в проблематиката. Основни понятия на екологично и здравно образование. Цели, задачи и принципи на екологичното и здравното образование. Възникване и развитие на здравното и екологичното образование в световен и национален мащаб. Здравно и екологично образование в различните етапи на образователната система. Съдържание на здравното и екологичното образование в различните етапи на образователната система. Здравно и екологично образование или здравно и екологично възпитание. Интегративни връзки и зависимости на здравното и екологичното възпитание с останалите компоненти на съдържанието на възпитанието. Методи, форми на организация и средства на здравното и екологичното образование. Формиране на екологосъобразно отношение към себе си и към другите хора (физическо развитие; лична хигиена; сексуална принадлежност; хранене; храна и разпределение на храната; жилищна среда). Ресурси на здравно и екологично образование. Семейството и здравното и екологичното възпитание. Възможности на извънкласната дейност за здравно и екологично образование. Методи за диагностика на развитието на детето като субект на екологосъобразните отношения.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – използват се следните методи: лекция, дискутиране, диспутиране, обсъждане, беседване, анализиране, работа в групи. *Извънаудиторна заетост* – проучване и анализиране на научна литература, свързана с тематиката; проучване и анализ на учебни програми и учебници; изготвяне на реферати, доклади, есета; съставяне на библиографични справки.

Задължителни учебни дисциплини за V семестър

27. ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ОСНОВИ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д.н. София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Курсът от лекции е концептуализиран с оглед особеностите на професионалната дейност на детския учител. Съдържанието му се опира на две тези: а). добро е само това образование, което „влачи” след себе си развитието на детето и б). Това, което детето днес може да направи с помощта на възрастния утре ще може да направи самостоятелно. Но за да може детския учител да приложи тези положения в практиката е необходимо да интерпретира психологическите постановки с подходящ педагогически инструментариум. Именно към това се стреми курсът, предлагащ за изучаване психологическите основи на предучилищното образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Ролята на психологията в развитието на концепциите за предучилищно възпитание и образование. Социална ситуация на развитие на детето от предучилищна възраст. Съвременните деца и техните потребности от самостоятелност. Семейството като основен компонент на социалната ситуация на развитие на детето от предучилищна възраст. Особенности на самосъзнанието и на специфични начини на общуване през периода на предучилищното детство. Определение на понятието *централно психическо новообразуване*. Емоциите като централна психическа функция при детето от предучилищна възраст. Играта като водеща дейност в развитието на детето от предучилищна възраст. Игра, учене, обучение. Теорията за единството на основните дейности като методологическа основа на възпитателно-образователния процес в детската градина.

Технология на обучението: *Лекциите* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Семинарните занятия* се провеждат на основата на обсъждането на съдържанието на лекциите или на предварително проучената от студентите литература. Студентите усвояват умения да си служат свободно с психолого-педагогическата лексика, да проверят и систематизират знанията си, да формулират професионално въпроси. *Практическите занятия* дават възможност на студентите да свържат знанията си с практическата дейност. Те се осъществяват на три последователни етапа: инструктаж, самостоятелна дейност на студентите, анализ на извършената работа в съответствие със задачите поставени на инструктажа. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез формиране на сензитивността им към психологическите основи на предучилищното образование и осъзнаване на важността на този аспект за организацията на взаимодействието в детската градина и б. чрез изграждане на умения за отчитане на психологическите основи на предучилищното образование при непосредствено конструиране на основните и допълнителни форми за взаимодействие.

28. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОПОЗНАВАНЕ НА ОКОЛНИЯ СВЯТ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Педагогически теории и технологии за опознаване на околната действителност“ от детето в предучилищна възраст се изучава в V семестър на специалностите *Предучилищна педагогика и чужд език* и *Предучилищна и начална училищна педагогика*. Разглежда се като система за ръководство дейността на педагозите, детски учители, насочена към организация и стимулиране на детската познавателна дейност, в съответствие с равнището на развитие на всяко конкретно дете. Дават се насоки по проблеми свързани със съвременния етап на динамично обществено развитие и с изискванията към децата от предучилищна възраст като се конкретизира част от педагогическата теория и практика с основна цел – конструиране на педагогически процес, съответстващ на познавателните възможности на 3-7-годишното дете и подпомагащ неговата ориентация и адаптиране към околния свят.

Съдържание на учебната дисциплина: Детето в света на природата и социума – история и съвременност. Педагогическата теория и отражението ѝ върху педагогическа технология за опознаване на околната действителност – същност, водещи идеи, тенденции, условия и фактори с значение за оформяне на философията по проблема. Познавателната дейност на 3-7-годишното дете за опознаване на природната и обществена среда. Форми за организация на познавателната дейност на 3-7-годишното дете за опознаване на социалния и природен свят. Нагледни методи за опознаване на околната среда. Овладяване на способности за възприемане чрез система от нагледни методи. Словесни методи за опознаване на природната и обществена среда – условия за прилагането им в предучилищна възраст. Изследователската дейност на детето от предучилищна възраст. Опосредствено опознаване на обектите и явленията от околната среда. Педагогическите компетенции на детския учител – основен фактор за опознаване на околната действителност от детето в предучилищна възраст – изисквания на пазара на труда. Опознаване на социалния свят от 3-6-годишното дете – същност на проблема и технология “технология за детето и технология от детето”. Опознаване на природната среда от 3-7-годишното дете. Опознаване на животинския свят от природата. Опознаване на неживата природа от 3-6-годишното дете – необходимост и значение на процеса за детското развитие. Организация на средата и опознаването на околната действителност. Опознаването на природата и социалния свят като педагогически условие за възпитание и социализация на от 3-7-годишното дете от предучилищна възраст.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост на студентите* – Курсът на обучение по учебната дисциплина “Педагогическа теория и технология за опознаване на околната действителност” е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и практическите занимания чрез: **изказвания**, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по

проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; **решаване на практически задачи**; разработване реализиране в практиката на оригинални план-конспекти/проекти за занимания с децата на различна възраст; **представяне** на протоколи от наблюдавани занимания в детските групи с анализ и изводи за педагогическата практика; представяне на план-проекти за провеждане на занимания по алтернативни технологии – индивидуални и групови; провеждане с децата от различните възрастови групи занимания, различни по форми и технологии, насочени към опознаването на природната и социална среда и прави оценка на проведеното. *За извънаудиторната заетост на студентите* – След всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Разработените от студентите материали се представят през семестъра и това им осигурява текущ контрол и междинна оценка.

29. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Емил Куков, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: emil_kukov@swu.bg

Анотация: Педагогическите теории технологии за овладяване на изобразителните дейности в детската градина имат основополагащо значение в системата за подготовка на детски учители, което се определя от важното значение на изобразителните дейности в развитието и възпитанието на детето от 3 до 7 години, като и в целия педагогически процес в детската градина. Съвременната педагогическа технология за овладяване на изобразителните дейности акцентира върху съвременното състояние на проблемите и социално-педагогическата значимост на детското творчество и развитието на детските изобразителни способности. Курсът е в съответствие с общите цели на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език” и с академичните стандарти на университета. Съобразен е и с квалификационната характеристика на специалността и съответно необходимите професионални компетентности.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и движещи сили на детската изобразителна дейност, основни възгледи, кратък исторически обзор. Основни особености и периодизация на детската изобразителна дейност. Възрастово развитие на детската изобразителна дейност. Основни функции на детската изобразителна дейност. Развитие на основните образи в детската рисунка. Типологическа валификация на детската рисунка. Композиционно и пространствено изграждане на детската рисунка. Изобразително-изразни средства на детската рисунка и детското моделиране. Изобразителни еталони и шаблони в детската рисунка. Източници и преодоляване на шаблоните. Основни затруднения на децата при изобразяването. Частни и общи критерии за преценка на детската изобразителна продукция. Анализ на детските рисунки и моделиране. Педагогически принципи, методи и похвати в обучението по изобразителни дейности. Колективни задачи и двойни занятия по изобразителни дейности. Структура, основни звена и планиране на занятията по изобразителни дейности. Основни типове занятия по изобразителни дейности. Оборудване и

материално обезпечаване на занятията по изобразителни дейности. Самостоятелна изобразителна дейност на децата в детската градина извън занятията. Игрови похвати при изобразителните дейности и игри с изобразителните материали. Разглеждане на произведения на изобразителното изкуство с децата от предучилищна възраст. Работа със семейството по изобразителни дейности.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Лекции, използване на методически табла, видеофилми, диапозитиви и комплекти от детски рисунки с цел да се илюстрират определени особености на детското изобразително творчество. Въпроси и отговори с цел включване в лекциите на някои наблюдения на студентите върху рисуването и моделирането по време на практическите занятия в детската градина. Съпоставяне и сравняване на някои възгледи за обучението по изобразителни дейности в детската градина. Практически занятия чрез наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема за задачи, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Изготвяне на план-конспект и план-протокол на наблюдаваните занятия.

30. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ИГРОВО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Верица Арсов, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vericaarsov@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да предложи на студентите от бакалавърска степен актуалната проблематика на: педагогическите теории и технологии на игрово взаимодействие в предучилищна и начална училищна възраст. Конструиран е да стимулира усвояването на базови знания от психолого-педагогическата теория за технологии на игровото взаимодействие. Разглежда играта като феномен на детството. Предлага информация за терминологичните проблеми на понятийния апарат на определението на играта. Прави общ преглед на съвременните теории за технологии на игрово взаимодействие. Дискутира теоретични проблемни модели за технологията на игровото взаимодействие. Ориентира за основните форми и технологии на игрово взаимодействие. Провокира дискуссионно отношение към екологичните аспекти на игровото пространство. Лекционният курс предлага разкриване на взаимовръзката игрова култура – усъвършенстване на индивидуалните умения и способности в предучилищна и начална училищна възраст. Поставя студентите пред отговорен и обоснован избор на оптимално съчетание от педагогически технологии за игрово взаимодействие в практически план.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс. Значимост на проблематиката. Обект, предмет и цели на педагогическата технология за игрово взаимодействие. Играта - специфична човешка дейност и феномен на детството. Определението на играта – терминологични проблеми и понятийен апарат. Съвременни теории и технологии на игрово взаимодействие. Теоретични проблемни области на детската игра. Теоретични модели за технология на игрово взаимодействие. Етапи и основни форми на

моделния процес при технологията на игровото взаимодействие. Играта и игровата култура в систематично-теоретичен план. Екологични аспекти на игровото пространство. Игровата култура и усъвършенстването на детските индивидуални способности. Място и функции на играта в цялостния педагогически процес на началното училище. Разновидности на самостоятелната детска игра: фактори и движещи сили за саморазвитие. Видове игроподобни форми: причини за поява, особености на структурата и предназначението им. Възникване на играта в онтогенеза. Предметната игра в ранното детство и възникване на предпоставки за ролева игра. Сюжетно-ролева /символна, въображаема/ игра /СРИ/: предназначение, структура и етапи. Технология на СРИ. Съдържателни аспекти на възрастово усложняване на СРИ. Усъвършенстване на индивидуалните умения и компетенции в игровото взаимодействие у 3-10 годишните деца. Игра-драматизация /ИД/: театрализирана, социодраматична, режисьорска игра. Генезис и инструментариум за комуникативни и социални компетенции. Място и функции на ИД в цялостния педагогически процес на началното училище.

Технология на обучението: Аудиторна заетост - В предвидените теми разглеждани на лекции е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне използване на разнообразни методи на преподаване и активно участие на студентите. Комбинацията от традиционно лекционно изложение обогатено със съвременни нагледно технически способности, с интерактивни методи, работа по групи, индивидуално миниекспериментиране и презентирание на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача осигурява задълбочена усвояване на учебното съдържание. Извънаудиторна заетост - теоретичен анализ по свободно избрана конкретна тема; рефериране; изготвяне на библиографска справка по избрана тема; критичен анализ на традиционни и иновативни технологии за игрово взаимодействие; изучаване на добри практики за игрови технологии; подбор на иновационна игрова технология в национален и международен план; селектиране на подходящи игрови технологии за деца със специални образователни потребности; изработване на подходящи, възрастово съобразени видео и CD-ROM продукти като технологични елементи на конкретна игрова технология; реализиране и защита на теоретико-приложен мини-експеримент по собствен избор на технология на конкретна игра в моно-културен и интеркултурен план; анализ на резултатите от мини-експеримента; презентация на собствена иновация в конкретна игрова технология; консултации с преподавателя; подготовка за изпит.

31. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език ‘New Headway’ част V е насочен към надграждането на усвоените по време на предходните семестри комуникативни умения като способност да се разбират и съставят изказвания /устно и писмено/ в съответствие с

правилата на английския език, да се работи с автентични писмени и устни текстове на равнище разбиране на основната идея и разбиране на детайлна информация, както и да се развие способността за тълкуване на твърдения на основата на факти от текстовете и за резюмиране на събитията в тях.

Съдържание на учебната дисциплина: The second conditional – dreams and reality, phrasal verbs, social expressions, telling stories – ghosts, adverbs and story writing. Present perfect continuous vs. simple, word formation, adverbs, telephoning, discussion – jobs and ways of earning a living. Past perfect and reported statements, words in context, saying good bye, family life – love stories. Revision and test. Revision – tenses and auxiliary verbs, sounds and spelling – silent letters, social expressions, discussion – wonders of the modern world, inventions. Present time – present simple and continuous, state and action verbs, present passives, vocabulary – sports and leisure activities, discussion – “What’s important to you?”, writing – describing a person, adverbs of degree. Telling tales – past time (narrative tenses), vocabulary on art, music and literature, giving opinions, discussion/writing – “The holiday that wasn’t”. Revision and test. Modal verbs of obligation and permission, adjectives describing people, word-formation, requests and offers, discussion – nationality stereotypes and good manners, discussion on school rules, filling in a form. Future forms, talking about the weather, traveling and using public transport, arranging to meet, “If It’s Tuesday We Must Be in Munich” – reading. Questions with “like”, verb patterns, collocations, signs and soundbites, discussing food, cooking and restaurants, exchanging information about cities, describing a room, relative pronouns. The present perfect simple vs. the past and present simple, phrasal verbs, “On the telephone”, discussion – the modern servant, retirement, writing a letter of application. Annual revision.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост* – практически курс по английски език, основан на комуникативния подход в овладяването на чужди езици. *За извънаудиторна заетост* - писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

Избираеми учебни дисциплини за V семестър

1. СОЦИАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЦА ОТ РАЗЛИЧЕН ЕТНИЧЕСКИ ПРОИЗХОД

ESTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум: 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика”

E-mail: m.kuchukova@swu.bg

Анотация: Лекционният курс включва знания за философията, предмета, целите и задачите на социализацията на децата в различна етнокултурна среда. Изяснява терминологичния апарат, с който си служи дисциплината. В учебното съдържание се дискутират част от проблемите на интеркултурното образование и педагогика. Дискутират се различни теории за културата и етносите и се търси връзката между тях. Разглеждат се психологическите аспекти на межкултурните взаимодействия. Предлага се на студентите информация за интеркултурността – същност, културни недоразумения и конфликти,

фактори за ефективни межкултурни взаимодействия; модели за оценка потребностите на учениците и проблемите на различията.

Съдържание на учебната дисциплина: Тезаурус на основните понятия. Измерения на културата. Отношения между културите. Етносите. Дефиниране на понятията. Етничността като: основно условие за идентичност. Психологически аспекти на отношенията между културите и етносите. Социализация на момичета и на момчета в патриархалното семейство в селото и града. Ценности и свързаните с тях възпитателни методи в семейства в различна етнокултурна среда. Усвоили различните теории за култура и етносите и осмислили връзката между тях. Етнорелигиозна структура на населението в България. Същност на межкултурното образование. Модели на възпитание и социализация в различна етнокултурна и религиозна среда. Модели на възпитание и социализация в различна етнокултурна и религиозна среда. Майчинството в традиционните общества. Майчинството и бащинството като исторически и социокултурен феномен, Историческо развитие на семейните модели, Ролята на бабата и дядото във възпитанието на децата в семейства с различен статус, Овладели подходи за работа с деца от различни етноси и групи.

Технология на обучението: Предвижда се да се осигурят на студентите индивидуални и групови консултации минимум по 1 ч. на човек във връзка с изработването на курсов проект. А така също и два часа на седмица в приемното време на преподавателя. Наличие на информационни материали за подпомагане ученето на студентите: В библиотеката са предоставени материали, с които студентите могат да подпомогнат ученето си, вкл. комплекти с учебници за учениците. Условие за заверка на семестъра е предаването на писмен доклад за изпълнение на самостоятелно разработените учебно-изследователски задачи.

2. СОЦИАЛНО-ЕМОЦИОНАЛНО УЧЕНЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д.н. София Дерменджиева, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Социално-емоционално учене (SEL)“ въвежда студентите в теоретичните основи и практическите приложения на една от най-актуалните образователни парадигми, насочена към изграждане на социална и емоционална компетентност у децата. Курсът акцентира върху връзката между емоционалната грамотност, уменията за междуличностно взаимодействие и превенцията на проблемното поведение. Особено внимание се отделя на концепциите за самосъзнание, саморегулация, емпатия, социална отговорност и умения за вземане на решения. Програмата подготвя бъдещите специалисти да прилагат стратегии и техники за подкрепа на децата в развиването на умения за емоционално изразяване, справяне с конфликти, сътрудничество и изграждане на положителни взаимоотношения. Целта на дисциплината е да формира у студентите знания и практически умения за реализиране на подходи и методи за социално-емоционално учене в

работата с деца с проблемно поведение, с оглед подпомагане на тяхната адаптация, социализация и личностно развитие.

Съдържание на учебната дисциплина: • Въведение в социално-емоционалното учене (SEL): концепции, модели и подходи. • Петте основни компетентности на SEL (CASEL Framework): самосъзнание, саморегулация, социална осъзнатост, умения за взаимоотношения, отговорно вземане на решения. • Емоционална грамотност и нейното значение за превенция на проблемното поведение. • Връзка между социално-емоционалното учене и академичните постижения. • Стратегии за развитие на саморегулация и контрол на импулсите. • Емпатия и социална осъзнатост като основа на релационното взаимодействие. • Конфликти и техники за ненасилствена комуникация. • Интерактивни методи и социалнопсихологически тренинг за развитие на социални умения. • SEL в предучилищна възраст: специфики и добри практики. • Подходи за работа с деца с проблемно поведение чрез SEL: индивидуални и групови интервенции. • Роля на учителя като модел на социално-емоционално поведение. • Връзка между SEL и изграждане на учеща се общност.

Технология на обучението: Методи на преподаване включват лекции, учене през преживяване, учене чрез правене и опит, учене чрез игра, наблюдение, демонстрация, моделиране, социалнопсихологически тренинг, евристични беседи и дискусии, самостоятелна работа, обсъждане на доклади, реферати и педагогически есета, упражнения за развитие на самостоятелност и критичност на мисленето. Крайната оценка по дисциплината е резултат от текущия контрол и оценката от семестриалния изпит (писмен), който се провежда по предварително уточнени теми и критерии.

3. ОБЩА ТЕОРИЯ НА ИГРАТА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Верица Арсов „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vericaarsov@swu.bg

Анотация: Предназначен е за студенти от специалност **Предучилищна педагогика и чужд език - Бакалавър**. Учебният курс има за цел да предложи преглед на класически теории за играта в историко-педагогически план и техните съвременни рефлексии. Поставя акценти върху концепции за играта като очертава динамиката на значими нейни страни. Тематичният подбор предлага рефлексия на значимостта на играта като феноменална човешка дейност. Лекционният курс предоставя възможност за съпоставителност и предлага дебатен формат на осъзнаване необходимостта от нейното изследване. Предвидените добавъчни възможности за активно учене чрез самостоятелно мини-теоретично проучване, презентиране на получените резултати, защита на теза и избирателен подход към извънаудиторната заетост са предпоставки да се преоткрие същността и дълбочината на изследването на феномена игра и нейната роля за детското развитие.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс. Многообразието на играта и множеството концепции за нейната сложност. Аристотел – връзката на играта и театъра. Теорията за играта като пречистване на душата (катарзис). Теорията за катарзиса на Харви А. Кер. Философската теория на Х. Спенсър – теорията за играта като свобода, освобождаване от излишъка от енергия и сила т.е. като уравновесяване. Психологическата теория на Дж. Стенли-Хол - „културно-стъпаловидна теория“ или рекапитулираща теория за играта. „Телеологично – финалната теория“ , връзката - смисъл, полза и цел на играта с бъдещето - Карл Грос, Елис, Дж. Брунър. Карл Бюлер - хедонистична теория за играта. Играта като наслада от функционирането. Жан Пиаже за играта в контекста на когнитивната теория на развитието, „игровия символизъм“ и асимилиране на реалността. Психоаналитични теории за играта - А. Адлер, З. Фройд, Ф. Бойтендайк - „теориите на инстинкта“ и преодоляване на действителността. Мотивационно-психологически аспект на играта - Х. Хекхаузен и общи характеристики на играта. Играта като важна и ценна реалност, а не като „квази-реалност“ -Х. Могел. Динамика на заместването (на предмет или на действие) – К. Левин. Играта – културосътворяващ фактор. Философско естетическата традиция - Кант, Шилер, Ницше, Й. Хьоизинха и „Homo ludens“. Играта като метакомуникация и метапрезентация – Бейтсън, Коен, Гарви, Лесли А.М. Играта като пресъздаване смисловия план на отношенията – Л. Виготски, Д.Б.Елконин, Запорожец, Рубинщайн, Давидов. Играта – форма за изразяване на емоции – В. Екслейн, Ериксън, М.Клайнфелд.

Технология на обучението: В предвидените в двата модула теми е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне съчетание от лекционно и интерактивно мотивиране за активно участие на студентите в дебати по представените теории за играта. Комбинацията от традиционно поставяне на темата в лекция, интерактивни методи, мозъчна атака с дебати, и защита на тези – индивидуално и по групи, коментари по мини-теоретичните студентски проучвания с презентиране на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача, осигурява задълбочено усвояване на учебното съдържание.

4. ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ ЗА РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Мирела Кючукова, катедра „Социална педагогика”

Е-mail: m.kuchukova@swu.bg

Анотация: В лекционния курс се разглеждат същностните характеристики на интерактивните методи и спецификата им при използване в мултикултурна образователна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Мултикултурна класна стая. Специфики, ресурси, обекти на взаимодействие, комуникация. Понятие за интерактивните методи и техники. Основни характеристики и класификация . Принципи на приложение. Дидактически детерминанти за избор и съчетание на методите на обучение. Методи и техники за събиране на информация, приложими в мултикултурна среда. Игрови методи: ситуационни игри, и

драматизация подходящи за мултикултурна стая. Дискусионни методи за работа в мултикултурна среда. Методи и техники за генериране на творческо обобщаване на идеи. Игрови методи: ситуационни игри, и драматизация подходящи за мултикултурна стая. Методи за ръководене на учебния процес в мултикултурната стая. Методи на конкретната ситуация – казуси, инциденти, ролеви игри за формиране на интеркултурна компетентност. Активизиращи игри, игри за запознаване, игри за коопериране. Игри за социализиране. Социално-психологически тренинг. Тренинг за формиране на интеркултурна сензитивност. Методи, за работа в мултикултурна среда, използвани в професионалното обучение. Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда включващи съвременни информационни технологии.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост (продължителност 30 часа)* - Осъществява се чрез лекции. Използват се съвременни аудио-визуални средства за онагледяване. По време на упражненията участниците в курса подготвят и реализират с колегите в групата практически задачи по отделните елементи от учебното съдържание. *Извънаудиторна заетост (продължителност 60 часа)* - Самостоятелно се подготвя план-сценарий за едnodневен тренинг със студенти за формиране на интеркултурна сензитивност с използване на интерактивни методи и техники, съобразени с предметната област, в която всеки участник в обучението е специалист.

5. РЕФОРМАТОРСКА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Социална педагогика”

Е-mail: nicolaeva@swu.bg

Анотация: Реформаторската педагогика още от възникването си, та чак до наши дни има Пъсъществен принос в обогатяването на педагогическата практика. Проследяват се, анализират се и се обобщават теоретични постановки на видни представители на реформаторската педагогика. Силно се акцентира върху методите и подходите. Насочва се вниманието на студентите към експериментите съобразно целта и вида на възпитанието и според методите на научното изследване. В настоящия лекционен курс се анализират научните методи на индивидуалната педагогика, социалната педагогика и експерименталната педагогика. Отделено е място на метода на Мария Монтесори, Джон Дюи и др. . Методите за самоуправление в интернатната система на Антон Макаренко, Януш корчак, Ангел Узунов и др. Са обект на обсъждане в лекционния курс.

Съдържание на учебната дисциплина: Научна характеристика на идейния плурализъм на реформаторската педагогика на фона на епохата с нейните социално-икономически тенденции. Теории и експерименти съобразно целта на възпитанието. Теории и експерименти според методите на научното изследване. Реформаторски теории и експерименти по вида на възпитанието. Научни методи на индивидуалната педагогика. Свободно възпитание. Елен Кей. Научни методи на социалната педагогика. Паул Наторп. Паул Бергеман и др. Научни методи на експерименталната педагогика. Експериментът. Тест.

Стенли Хол. Ернст Мойман. Алфред Бине. Жан Пиаже. Димитър Кацаров и др. Методът на Жан-Овид Декроли. Метод Монтесори. Метод на проектите на Джон Дюи. Методът на философстването на В. Дилтай. Психоанализата на З. Фройд. Гражданското образование на Георг Кершенщайнер. Педагогиката на действието на Вилхелм Лай. Методите за самоуправление в интернатните системи на Антон С. Макаренко, Януш Корчак, Адолф Ферьер, Александър Нийл, Ангел Узунов и др.

Технология на обучението: Аудиторната заетост се осъществява в две форми: лекции и практически упражнения. В края на всяка лекция преподавателят осигурява време за въпроси и дискусии. Практическите упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. Усвояването на учебното съдържание се подпомага от използването на презентации, печатни копия и др. . От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. **Извънаудиторната заетост предвижда:** Разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др. Посещаване на индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

6. СЛОВЕСНО ОБЩУВАНЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението разкрива същностните аспекти на словесното общуване в качеството му на специфична форма на личностна и професионално-педагогическа самореализация и себеутвърждаване. Под акцент са поставени научните постижения в областта на комуникацията, лингвистиката, социолингвистиката и говорната култура, съобразно необходимостта теоретичните основи на тези науки да изграждат у студентите стремеж и практически умения за едновременно нормативно и ефективно словесно общуване. Лекционният курс по учебната дисциплина предоставя възможност на студентите да придобият теоретико-практически знания и умения за работа с устното слово. Студентите се запознават с многоаспектното значение и спецификата на словесното общуване; с изследователските подходи за анализ на словесното общуване и доминиращата в аспекта на педагогическото взаимодействие сугестивна функция на речта.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникация и словесно общуване. Номинирането на езика като артефакт от ново поколение. Форми на словообмен в процеса на вербализация. Вариативност на невербалната езикова модалност. Теоретични постановки и практически проявления на вербалната комуникация. Категориално-семантични полета на словесното общуване. Обективни бариери в словесното общуване. Словесното общуване като социокултурен конструкт. Социални детерминанти на словесното общуване. Обективни детерминанти на словесното общуване. Теорията за символния интеракционизъм. Физиологични механизми на говорно-комуникативния процес. Основни функции на речта като социален феномен. Стадии в процеса на словесното общуване. Култура и етикеция в словесното общуване.

Технология на обучението: Курсът е изграден от лекции и самостоятелна или в екип извънаудиторна работа на студентите: *Аудиторна заетост* – осъществява се чрез лекции върху основните тематични проблеми (продължителност 30 часа). Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, допълван с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми; *Извънаудиторна заетост* (предвидени 60 часа) – студентите самостоятелно разработват говорна карта; проучват специализирана литература и подготвят библиографска справка по (възложен от преподавателя или самостоятелно избран) проблем.

7. ТВОРЧЕСТВО И ОБУЧЕНИЕ В ИЗОБРАЗИТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Емил Куков, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: emil_kukov@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Творчество и обучение в изобразителната дейност” има съществено място в системата за подготовка на детски учители, което се определя от важното значение на изобразителните дейности в развитието и възпитанието на детето от 3 до 7 години, като и в целия педагогически процес в детската градина. Съвременната педагогическа технология за овладяване на изобразителните дейности акцентира върху съвременното състояние на проблемите и социално-педагогическата значимост на детското творчество и развитието на детските изобразителни способности. Курсът е в съответствие с общите цели на специалност „Предучилищна педагогика с чужд език“ и с академичните стандарти на преподаване в университета. Съобразен е и с квалификационната характеристика на специалността и съответно необходимите професионални компетентности.

Съдържание на учебната дисциплина: Естетически и творчески аспекти на изобразителната дейност. Дидактически и психологически аспекти на изобразителната дейност. Основни особености и периоди в развитието на детската изобразителна дейност. Основни функции на детската изобразителна дейност. Критерии за преценка на детската изобразителна продукция. Специфични методи и похвати в обучението по изобразителни дейности. Особености по овладяване на изобразително-изразните средства на детската рисунка и моделиране - линии, цветове, обеми и др. Особености по овладяване на основни образи действено-сюжетни взаимовръзки между тях. Преодоляване на изобразителните шаблони. Рисуване по зададена и свободно избрана тема. Илюстриране на приказки. Занимания в детската градина по моделиране. Занимания в детската градина по апликиране. Занимания в детската градина по декоративно рисуване. Самостоятелна изобразителна дейност на децата в детската градина извън занятията. Игрови похвати при изобразителните дейности и игри с изобразителните материали. Занимания в детската градина за изпълнение на колективни изобразителни задачи.

Технология на обучението: Лекции, използване на методически табла, видеофилми, диапозитиви и комплекти от детски рисунки с цел да се илюстрират определени особености на детското изобразително творчество. Въпроси и отговори с цел включване в лекциите на

някой наблюдения на студентите върху рисуването и моделирането по време на практическите занятия в детската градина. Съпоставяне и сравняване на някои възгледи за обучението по изобразителни дейности в детската градина. Практически занятия чрез наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема за задачи, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Изготвяне на план-конспект и план-протокол на наблюдаваните занятия.

Избираеми практикуми за V семестър

1. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА ОТНОШЕНИЕТО ДЕТЕ-ОКОЛЕН СВЯТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина “Педагогическа диагностика на отношението дете – общество” е избираем практикум, включващ дейности на студентите, бъдещи детски учители, чрез които се продължава специализираната им подготовка в областта на психологията, социалното развитие на детето, педагогическата технология за опознаване на природата и социума. По същество диагностичните процедури имат задачата да проучат, разкрият, систематизират и анализират специфични педагогически явления и отражението им развитието на детето. Изучаването на детето от предучилищна възраст, като субект, развиваща се личност и индивидуалност предполага многопластови процедури, обхващащи целия спектър от реалности, свързани с детското развитие. Конкретно диагностиката на детското развитие и конкретно на отношението „дете – общество“ във всичките му аспекти е сериозна задача за изследователите. Динамиката в естественото поведение на детето, както в ранна, така и в предучилищна възраст, спецификата на възприемане на околните влияния и въздействия, детските реакции, ползваните ориентири за адаптация в социума и към околните и възможностите за тяхната регистрация са причините, които налагат разностранни и комплексни проучвания. Диагностиката, в случая е насочена към проучване, разработване и прилагане на практика на методи за изучаване на някои психосоциални, индивидуални и групови характеристики на отношението „дете – общество“.

Съдържание на учебната дисциплина: Статут на учебната дисциплина “Педагогическа диагностика на отношението дете – общество” – предмет, обект, задачи. Особенности в психосоциалното развитие на детето от 3 до 7 години. Дете, детство и общество – взаимодействия и специфика. Дете – детска група – взаимодействия и специфика. Специфични аспекти на взаимодействието „дете – общество“. Очаквания, мотивация и нагласи на детето от предучилищна възраст относно взаимодействията в малките и големи социални общности. Проблеми на ценностната ориентация на детето от предучилищна възраст в общественото пространство – диагностика и решения. Педагогическа диагностика на подготовката и готовността на детето за постъпване в училище – специфика, показатели и

критерии. Детето и възрастните – проблеми за диагностика. Метод „Лавина“ (Снежна топка) - метод за събиране на информация чрез натрупване на информация. Образователната среда в детската градина. Медийното пространство в детската градина – представяне и анализ от обучаваните на телевизионни предавания и клипове за деца. **SWOT – анализ.** Интеркултурното образование в детската градина – диагностика на проблеми и нагласи. Детска субкултура – ресурси, нагласи и тенденции. Предварителни проучвания на терен и в медийното пространство. Педагогическа диагностика на т.нар. „социална недостатъчност“ в предучилищна възраст. Отношението „дете – общество“ Панелна дискусия – метод за обмен на мнения и търсене на решения на този сложен и комплексен проблем.

Технология на обучението: Изучаването на избираемият практикум “Педагогическа диагностика на отношението дете – общество” е свързано с активното участие на студентите в процедури по диагностика, интерпретация и обсъждането на резултатите в съответствие със целите на практикума и собствените изследвания. Участието на студентите е чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за работа в детската градина и пр.; решаване на практически задачи; участие със собствени изследвания по проблема; решаване на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни; представяне на протоколи от провеждани изследвания върху проблеми, свързани с отношението дете - обществото – възможности за актуално детско развитие в социалната среда, социална компетентност и просоциално поведение, социален статус, социални преживявания и пр. с анализ и изводи за педагогическата практика; представяне набор от методи относно диагностиката на отношението дете - общество.

2. ТЕХНИКА НА ГОВОРА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Чрез обучението по „Техника на говора и говорна култура“ у студентите се затвърдяват знанията за елементите в словесното общуване на практическа основа. В съдържателен аспект практикумът е фокусиран върху съвременните проблеми в областта на говорната техника (дишане, гласопроизвеждане и учленяване) и правоговора като официално приета представителна форма на националния език. В предвидените упражнения се изясняват и усвояват особеностите и разнообразните начини за използване на устната реч; съвременните правоговорни норми на фонетично, граматично и лексикално равнище. Включените словесни действени задачи върху уместно и правилно използване на ударението и интонацията допълват основния масив от знания на студентите. У студентите се формират умения за съхраняване здравословното състояние на гласа и на говорния апарат, както и стабилна гласово-говорна подготовка върху основата на правилна дикция, поставен глас и практически овладени правоговорни норми на съвременната книжовна реч. Същевременно те

придобиват знания и практически умения за постигането на целенасочено и ефективно словесно взаимодействие, посредством разработване и изпълнение на правоговорни и правоизговорни задачи. Учебният практикум е важен за студентите – бъдещи предучилищни педагози, тъй като високата говорна култура на съответния специалист се превръща в първостепенно изискване за успешна професионална реализация.

Съдържание на учебната дисциплина: Упражнения за активизиране на слуховото внимание и подобряване на речевия слух. Упражнения за постигане на оптимален психофизически статус. Упражнения за установяване на индивидуалния тип дишане, за тонизиране на дихателната мускулатура, за овладяване на пълно смесено дишане. Упражнения за повишаване стойностите на дихателните капацитети и осъзнаване позицията на учленяване при противопоставяне на твърди и меки съгласни звукове. Фонационни упражнения и работа върху правилен изговор на местоимения и наречия с променливо Я. Упражнения за резонаторен усет чрез отражения на вибрациите. Упражнения за мека атака на тона при звукообразуване. Упражнения за стабилизиране на основен тон и прецизиране произношението на двойни съгласни в думите и между думите. Групови комбинирани упражнения за стабилизиране на основен тон, дозиране на издишна струя и автоматизиране произношението на двойни съгласни в и между думите. Говорнотехнически упражнения за тонов обхват. Работа върху развиване на интонационно-динамичния диапазон на говорния глас в легато и стакато. Упражнения за изговор на предлозите от, в и с, думи започващи със сонорен, гласен и беззвучен съгласен звук съгласно установените правоговорни изисквания. Работа в екип. Упражнения за развиване на интонационния и динамичния диапазон. Упражнения за рефлексивност в словото.

Технология на обучението: Учебният практикум включва упражнения и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите: **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез *практически упражнения (продължителност 30 часа)*, в които студентите подготвят и изпълняват индивидуално, с партньор или в ансамбъл и изпълняват пред групата говорнотехнически (дихателни, фонационни и артикулационни) и правоговорни упражнения. Практическото обучение се допълва с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително студенти) в съответствие с определени теми; **Извънаудиторна заетост (предвидени 60 часа)** – студентите усвояват самостоятелно или в екип основни елементи в подготовката по техника на говора и правоговор самостоятелно разработват говорна карта, проучват и подбират текстове, съдържащи правоизговорни и правоговорни специфики, върху основата на които подготвят говорнотехнически композиции.

3. ПРАЗНИЧНИ ДЕЙНОСТИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Ставри Ангелов, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: s.angelov@swu.bg

Анотация: Практикумът обогатява познанията на студентите и възможностите им да структурират празника в естествената му фазова пулсация – почит към ценността и веселие. Обучението дава възможност за анализиране, сравняване и избор на модели, които да са в съответствие с целите и мисията на предучилищните образователни институции . Формират се практически умения за създаване на сценарии за празнични дейности в детската градина, в които почитаната от общността ценност да бъде представена атрактивно.

Съдържание на учебната дисциплина: Значение на празника като универсална историческа и възпитателна необходимост. Празникът в детската градина – механизми на установяване. Празникът – функции, фактори за стабилност и изменчивост, характеристики Традиция и иновации. Грешни подходи. Стереотипи. Обреди, празненства и театрализирани представления в детската градина. Ролята на учителя в организиране празничната дейност в детската градина. Празникът в детската градина – фази, ритъм, атракциони. Организация на празници и празнични дейности (събития и тържества). Драматургия на празника. Етапи в подготовката и реализацията на празничните дейности в детската градина. Композицията като монтаж в сценария на празничните дейности. Техники на монтажа в сценария. Специфични изисквания при въвеждане на детето в роля, взаимодействие с партньор, взаимодействие с публика. Особености на сценарно-режисьорската работа. Изработване на сценарий за празник в детската градина.

Технология на обучението: *Организация на аудиторната заетост* – Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е практически упражнения. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Прави се преглед на утвърдилите се традиции, грешни подходи и стереотипи. Анализират се модели на празници като центрове на събития и събитийна наситеност в живота на детето в предучилищна възраст. Поставят се конкретни задачи на студентите, които те трябва да разработят. Всеки студент представя своята задача пред колегите си и се беседва върху нея. *Организация на извънаудиторната заетост* – Състои се от: самостоятелна работа в библиотека, консултации с преподавателя, писмено разработване на задачи, теренна работа (събиране и обработване на материал), организация и провеждане на празник и празнична дейност (събитие и/или тържество). Темите и задачите за всяка конкретна разработка се изпълняват в писмен вид. Темата на писмената разработка се определя от преподавателя след осъществено събеседване със студента. Съдържанието на разработката е в пряка зависимост от темата.

4. ИНОВАТИВНИ ПОДХОДИ В ЧУЖДОЕЗИКОВОТО ОБУЧЕНИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл.ас д-р Мария Младенова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: m.kamenichka@swu.bg

Анотация

Дисциплината „Иновативни подходи в чуждоезиковото обучение в детската градина“ представя съвременни методи, технологии и стратегии за ранно чуждоезиково обучение. Акцентът е върху използването на игрови и интерактивни техники, които стимулират естественото усвояване на езика от децата в предучилищна възраст. Разглеждат се педагогически модели като CLIL (Content and Language Integrated Learning), проектно-базирано обучение и интегриране на дигитални ресурси в учебния процес. Специален фокус е поставен върху приложението на изкуствения интелект за създаване на адаптивни учебни материали, интерактивни упражнения и персонализирани подходи към всяко дете. Студентите придобиват умения за планиране и реализиране на чуждоезикови занимания, съобразени с възрастовите особености и индивидуалните потребности на децата. Анализират се добри практики от българския и европейския контекст, насочени към развитие на комуникативната и интеркултурната компетентност. Обучението комбинира теоретична подготовка с практическа работа чрез демонстрации, симулации и ролеви игри. Очакваният резултат е формиране на професионални компетентности за прилагане на иновативни методи и ефективно използване на технологиите и изкуствения интелект в реална образователна среда.

5. ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ТЕХНИКИ ЗА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство“

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Емил Куков, катедра „Изобразително изкуство“

Е-mail: emil_kukov@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Изобразителни техники за детската градина“ заема важно място в системата за подготовка на детски учители, определящо се от същественото значение на изобразителните дейности в развитието и възпитанието на детето от 3 до 7 години, като и в целия педагогически процес в детската градина. Съвременната педагогическа технология за овладяване на изобразителните дейности акцентира върху съвременното състояние на проблемите и социално-педагогическата значимост на детското творчество и развитието на детските изобразителни способности. Дисциплината дава определена система от знания за техниките и технологиите на изобразителните изкуства, а също и необходима изобразителна грамотност за успешно изграждане на самостоятелни произведения на студентите. В упражненията студентите овладяват различни знания и умения относно технологията на изобразителните изкуства, подходящи за детската градина /видове основи за живопис, материали за живописване, рисуване, декориране и моделиране – акварел, темпера, пастел и техните свойства, техники на работа и подходящи разредители, материали за апликиране и лепене, материали за моделиране/, знания за изграждане на творбата със специфичните за живописата, рисунката, пластиката и декоративните изкуства изразни средства, детерминирани от възможностите на използваната техника.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове изобразителни материали подходящи за детската градина, инструменти за нанасяне на боите и основи за работа. Смесени техники. Занимания в детската градина по овладяване на изобразително-изразните средства на

детската рисунка и моделиране – линии, цветове, обеми и др. Занимания в детската градина по овладяване на основни образи действено-сюжетни взаимовръзки между тях чрез подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина за рисуване по наблюдение и използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина за рисуване по зададена и свободно избрана тема с използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по моделиране чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по апликиране чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по декоративно рисуване чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина за изпълнение на колективни изобразителни задачи чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по илюстриране на приказки с използване на подходящи за целта материали и техники. Индивидуални предпочитания за материали и техники в самостоятелната изобразителна дейност на децата в детската градина, извън занятията. Игрови похвати при изобразителните дейности и игри с изобразителните материали и техники. Разглеждане на произведения на изобразителното изкуство с децата от предучилищна възраст изпълнени с различни техники. Оборудване и материално обезпечаване на занятията по изобразителни дейности в детската градина. Работа в семейна среда по изобразителни дейности с използване на подходящи за целта материали и техники.

Технология на обучението: Практически занятия чрез наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема за задачи, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Изготвяне на план-конспект и план-протокол на наблюдаваните занятия.

Задължителни учебни дисциплини за VI семестър

34. ОРГАНИЗАЦИЯ НА МУЛТИМОДАЛНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д.н. София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Във фокуса на вниманието е социалното развитие на детето в медийно опосредствано пространство. В лекционния курс се представят характеристиките на мултимодалността като феномен на комуникацията и се изследват проекциите на връзката “мултимодалност – мултиграмотност” в предучилищното образование. Курсът акцентира върху интеграцията на различни модални режими и ресурси, в качеството им на комуникационни изразни средства – език, звук, изображения, движещи се изображения, в реална и в дигитална среда. Студентите се обучават да създават образователна среда, която стимулира когнитивното, езиковото, социалното и емоционалното развитие на детето чрез разнообразни канали за възприемане и изразяване. Курсът има за цел да формира знания и

умения у студентите да идентифицират доминиращите стилове на учене и познание на децата и върху тази основа да надграждат фондовете им на знание.

Съдържание на учебната дисциплина: Еволюция на мултимодалността в различните контексти на разбиране. Връзката „мултимодалност – мултиграмотност“ в информатизирана среда. Мултимодално средово композиране в предучилищното образование. Мултимодалността като комуникация – кодиране и декодиране на съобщения. Мултимодалността като символизация – организация на съдържание за създаване на смисли. Мултимодалността като ситуационно битие – възприемане на различни дигитални модуси. Дизайн на мултимодална образователна среда в детската градина. Структуро-функционални параметри на мултимодална образователна среда в детската градина.

Технология на обучението: В аудиторната заетост приоритетно се прилага комплексен подход, съчетаващ традиционни и иновативни методи за активно учене, богат на модални режими и ресурси. Извънаудиторната заетост залага на самостоятелната работа на студентите по изготвяне на разнообразни мултимодални ансамбли, предназначени да развиват мултиграмотността на децата в предучилищното образование. Определени са точни критерии за разработване на реферати, които се представят в определен срок и след проверка се дискутира по тях. Крайната оценка е резултат от текущия контрол и изпитната оценка.

35. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА МАТЕМАТИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+0пу+2х

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина „Педагогически теории и технологии за овладяване на математически дейности“ включва знания от обща и възрастова психология, педагогическа психология, от дидактиката и от общата методика на обучението по математика. Основната му цел е да формира у студентите – педагози обобщени способности за самостоятелен анализ на научната литература по проблемите свързани с различните теории за генезиса на усвояване на основните математически понятия от децата – число, единица, броене, форма, фигура, пространство, време и методическите системи свързани с тяхното усвояване и да придобият умения творчески и иновационно да прилагат усвоените теоретични знания в конкретни педагогически ситуации.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични основи на обучението по математика в детската градина. Психологически особености на децата при формиране на математически представи. Дидактически основи на процеса по формиране на математически представи. Педагогическата ситуация в процеса по формиране на математически представи. Планиране и структуриране на план-конспекти за различни типове педагогически ситуации в детската градина. Образователни технологии за формиране на представи за естествените

числа до 10. Образователни технологии за формиране на представи за аритметичните действия с естествени числа. Технологии за формиране на количествени представи у 3-5 годишните деца. Технологии за формиране на количествени представи у 5-7 годишните деца. Технологии за усвояване на геометрични знания. Формиране на представи за величини и измерване. Формиране на представи за пространствена ориентация. Формиране на времеви представи. Формиране на пропедевтични представи за текстовите задачи. Дидактични игри в процеса на формиране на математически представи.

Технология на обучението: Аудиторна заетост – Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на презентации и с приложение на различни интерактивни методи. Лекциите се подкрепят с примери от учебно-възпитателната практика. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа): изготвяне на реферати; подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; анализ и оценка на учебно-методическите комплекти; подготовка за изготвяне на тестове и контролни за работа с учениците; изработване на нагледни средства и дидактически материали и др.

36. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА МУЗИКАЛНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Василена Спасова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vas.spasova12@swu.bg

Анотация: Курсът е предназначен за студентите от специалност Предучилищна педагогика и чужд език. В него се разкриват общетеоретическите и психологическите основи на музикалното възпитание, проследява се развитието на музикалните способности и специфичните особености на музикалното развитие на децата от ранна и предучилищна възраст. Особено внимание е отделено на педагогическата система на музикалното възпитание, като в съвременна светлина са разгледани специфичността на педагогическото взаимодействие, модела и организацията на музикалнопедагогическата дейност на педагога, формите на организиране на педагогическото взаимодействие в процеса на музикалната дейност. Вторият раздел на програмата е посветен на педагогическите технологии за овладяване на отделните форми на музикалната дейност (възприемателна, изпълнителска, творческа), които създават оптимални условия за осъществяване задачите на музикалното възпитание на децата в първите седем години на техния живот.

Съдържание на учебната дисциплина: Психологически основи на музикалното възпитание. Същност и характеристика на музикалните способности и музикалността. Структура на музикалността в музикално-педагогическата литература. Концепция за изграждане на теоретичен модел на структурата на музикалността. Развитие и формиране на музикалните способности и музикалността. Развитие на музикалните способности в първите шест години от живота на детето. Поява и развитие на музикалните способности в първите шест години. Общи музикални способности. Специални музикални способности.

Специфични особености на музикалното развитие на децата от ранна и предучилищна възраст. Развитие на общите музикални способности. Развитие на специалните музикални способности. Педагогическа система на музикалното възпитание. Специфика на педагогическото взаимодействие. Модел на музикално-педагогическата дейност на педагога. Организация на музикално-педагогическата дейност на педагога. Педагогически технологии за възприемане на музикалното изкуство. Психология на възприемане на музика. Участие на децата в дейността възприемане на музика. Педагогическа технология на музикално-изпълнителската дейност. Певческа дейност, вокално развитие, вокално възпитание. Формиране и развитие на способностите за точно интониране. Вокално-техническоразвитие на децата. Музикално-ритмична дейност, характеристика и основни задачи, видове музикално-ритмични движения. Свирене с детски музикални инструменти, характеристика и основни задачи. Музикално-творческа дейност. Психолого-педагогически проблеми на музикално-творческата дейност. Възможности за участие на децата. Педагогическа система. Приемственост в музикалното възпитание между семейството и детската ясла. Приемственост между детската ясла, детската градина и училище.

Технология на обучението: Аудиторна заетост на студентите: Изучаването на учебната дисциплина ПТТДМД е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и семинарните занимания чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.; решаване на теоретични задачи; разработване и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания, свързани с диагностиката на музикалността и музикалните способности; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове на музикални педагози; коментар на собствени изводи от ПТТДМД с отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични средства; представяне на собствено изработени модели за овладяване на музикалните дейности от децата. **За извънаудиторната заетост** на студентите: след всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Четири пъти през семестъра те представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

37. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+0пу+2х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “ПТТОБЕ в детската градина” е един от основоположните в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната педагогика. Това се обяснява със социалната значимост на речта, нейната роля в системата на висшите психични функции, във формирането и развитието на личността на детето. Предучилищна възраст е сензитивен период за овладяване на речта в нейната комуникативна функция. Огромният скок в речевото развитие е белязан от сериозни затруднения и „грешки“. Познаването им от педагозите е предпоставка за превенция на грешките и използване на адекватни техники за корекция.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на ПТТОБЕ в детската градина. Цел, предмет, задачи, значение. Теоретични основи: методологическа, естествено научна, лингводидактична. Теорията за речта и речевата дейност като психологическа основа. Онтологични аспекти на ПТТОБЕ. Съвременен етап и перспективни задачи. Теории за овладяване на езика и развитие на детската реч. Задачи, съдържание, значение на обучаващото въздействие по овладяване на родния език. Форми и средства за осъществяване на задачите. Методи и похвати. Сравнителен анализ на процесите на овладяване на родния език в предучилищна и начална училищна възраст. Организиране на езиковата среда и специфика на методическото ръководство на речевото развитие. Развитие и особености на свързаната реч през предучилищна възраст. Видове и форми на свързана реч. Педагогически технологии за формиране на диалогична свързана реч. Развитие на дискурса. Методика на формиране на монологична свързана реч: преразказ и разказ. Развитие на значението на думата. Особенности на речника при децата от предучилищна възраст. Задачи и съдържание на работата по обогатяване на детския речник. Педагогически технологии. Особенности в осъзнаване и усвояване на граматичния строеж на езика през ранно детство и предучилищна възраст. Педагогическа технология за развитие на граматически правилна реч. Основни закономерности в усвояването на говорна култура на речта. Задачи и съдържание на работата по развитие на говорната култура. Педагогическа технология за овладяване на говорна култура. Специфика на художественото възприятие на децата от предучилищна възраст. Формиране на поетичен слух. Педагогическа технология за работа с художествена литература в ранна и предучилищна възраст. Работа с паремии. Подготовката за ограмотяване в системата на педагогическо въздействие за овладяване на родния език в детската градина. Задачи и съдържание. Педагогическа технология за овладяване на фонетичното възприятие и подготовката за четене и писане. Работа с паремии в детската градина. Овладяване на метафорична реч. Приемственост и взаимодействие между технологичните модели на подготовката за ограмотяване. Диагностика на речевото развитие. Игрови технологии за развитие на детската реч. ТРИЗ като технология за стимулиране на речевото развитие.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции, самостоятелна работа и практически занятия. Лекционното обучение се извършва съгласно действащия учебен план – лекции, групирани в блок по три часа. По време на лекциите студентите могат да коментират и отговорят на проблемни въпроси и да представят устно самостоятелно-изработени реферати. Практическите упражнения са насочени към разработка от студентите на конспекти с диагностични и обучаващи занимания с децата, дидактически игри и лексикално-граматически упражнения, наблюдаване и самостоятелно провеждане на речеви занимания в условията на детска градина.

38. КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Емилия Божкова, катедра „Социална педагогика”

E-mail: em_bojkova@swu.bg

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу+1х

Вид на изпита: писмен

Анотация: Дисциплина предоставя специална методическа компетентност на студентите за работа с деца по образователно направление „Конструиране и технологии” в детската градина. Тематиката на курса отразява: взаимовръзката между играта, продуктивната активност и труда на хората и проекцията им върху когнитивната, манипулативната, практическата дейност на децата; мултисензорното стимулиране на детското учене при първоначалното използване на мануални технологии и изработване на разнообразни изделия; при запознаването с техниката – инструменти и машини, които децата срещат и използват като модели и играчки на транспортна, строителна техника и домашни уреди се интерпретират с функционалното им предназначение в живота на хората и като изисквания за безопасност; действени възможности за начално развитие на инициативността, предприемчивостта, на комуникационните и дигиталните компетентности на децата на този етап от развитието им; ефективни педагогически решения за развитие у децата на самостоятелност в конструктивно-техническите дейности, самообслужване и грижи за другите.

Съдържание на учебната дисциплина: Технологичната култура на децата в контекста на исторически и съвременни концепции за двигателния, когнитивния, социалния и емоционалния потенциал на децата от предучилищна възраст. Анализ на ОН „Конструиране и технологии” и философията на ДООИ за предучилищно образование. Трудът и трудовото възпитание като ценност. Качества свързани с трудовата дейност на хората. Психологически качества на личността. Формиране на конкретно-трудова умения. Компоненти на трудовата дейност, които са предмет на овладяване в различните етапи на предучилищното образование. Играта като предпоставка за усвояване на знания за труда като: човешка потребност, продуктивна дейност, начини за реализация на труда, единството на компонентите на трудовата дейност. Взаимодействие на игра – труд. Етапи на диференциране на трудовата дейност като самостоятелна. Педагогически тези и интерпретации. Ролеви и ситуационни интерпретации на образователното съдържание по „Конструиране и технологии”. Съдържателни параметри на ОН „Конструиране и технологии”. Социална, техническа, технологична и професионална приложимост на трудовата активност и предприемчивост на хората. Преход от манипулативна към целенасочена предметна дейност чрез подбор и систематизиране на елементи и модули. Форми на организация на дейността на децата по „Конструиране и технологии”. Индивидуални форми- индивидуална поръчка, труд по избор; групов форма – видове обединения. Специфика, предназначение, предимства, недостатъци. Функционална ефективност и методически проблеми и решения. Педагогическата ситуация като основна форма на педагогическата технология по КТ. Алтернативни форми –изследване, наблюдение, екскурзия – комбинации и интеракции. Детските трудови занимания като набор от ситуации – анализ на основни структурни части, времетраене, методически схеми.

Особености на методите и похватите в обучението на децата по „Конструиране и технологии”. Инструментален характер. Бинарност. Организационна детерминираност. Мултисензорност и интерактивност. Признаци за педагогическа ефективност и технология при използването на сравнителен анализ на два обекта, действителен показ/показ на действие, частичен показ на действие, частичен технологичен показ, анализ на образец, словесно обяснение, разглеждане, разговор/беседа, обяснение, насоки, упражнения, игра, подпомагане, поощрение, оценка, провокация, практическа помощ, преценка – дидактически похвати и сравнения. Дидактическа интеракция. Основни параметри и рационалност на хоризонталните и вертикалните връзки между образователните ядра Конструиране и моделиране; Обработване на материали, съединяване и свързване; Грижи и инициативност; Техника. Предмет на продуктивните дейности на децата. Връзка между ядра – очаквани резултати и педагогическа технология. Сезонност и темпоралност на активностите. Методическа литература и насоки за учителя – рационалност на професионалното използване. Технологии - видове, цел и резултат, етапи, материали, операции, инструменти. Подръчни и рециклирани материали. Трудови функции. Конструктивен и технологичен анализ на изделие. Практически задачи и самостоятелна работа на децата – класификация. Транспортна, строителна и битова техника/домашни уреди. Класификации. Функционално приложение в живота на хората. Конструктори. Игри и играчки, задачи, дейности, изделия. Дигитализирани форми. Комуникационни и дигитални умения в детска възраст. Сътрудничество, инициативност и предприемчивост - измерения на детската активност, ролеви и ситуационни подходи. Работа в екип, планиране и осъществяване на малки проекти. Варианти на педагогическо управление на детската активност. Примерни идеи и дейности. Детско творческо конструиране и моделиране. Теории. Етапи на развитие. Видове задачи, форми и средства. Иновативни конструктивни материали и моделини. Видове конструктори. Педагогическо компетентности в условията на продуктов маркетинг при избор на игри, играчки, учебни пособия, конструктори и пр. Допълнителни неформални обучителни структури, изграждащи технологична култура на децата от предучилищна възраст. Авторски алтернативни програми и инициативи. Сътрудничество с родители и родителски кооперативи. Възможности за образователно предприемачество – блогърство, влогърство, обучения, консултации, идеи за продуктов дизайн и пр.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Лекционния курс предвижда 1/4 от времето по всяка тема да бъде отделено за въпроси, дискусии и интеракции със студентите; използват се презентации и постери, блок-схеми, графични модели и тематична информация на различни носители; лекционният материал е отворен за адаптиране, с включването на допълнителни проблеми, интересувачи студентите. Практическите упражнения се провеждат в условията на реална детска градина. От студентите планират, организират и реализират педагогически ситуации по ОН „Конструиране и технологии” във всички възрастови групи. За целите на практическите упражнения студентите разработват предварително план-конспекти, технологична документация, прототипи на изделия. Студентите получават темите предварително и ги разработват в екипи от двама. Консултират се от преподавател и базов учител от ДГ. Практиката се наблюдава и конферира от групата студенти, приоритетно се използва дебрифинг. В обучението се използват на тренинг-техники, ситуационни задачи и ролеви игри; при изпълнението на задачите са равнопоставени самостоятелна и екипна работа. **За извънаудиторна дейност:** използват се самостоятелни и групови консултации, самостоятелни четения, проучвания, събиране на емпиричен материал, работа в конвенционална и дигитална библиотека, Интернет търсения,

работа върху документация, оценяване на детски активности и проекти, подготовка на педагогически ситуации, изработване на прототипи на изделия.

39. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Анотация към курса, цел и задачи: Курсът по практически английски език ‘New Headway’ част VI е насочен към надграждането на усвоените по време на предходните семестри комуникативни умения като способност да се разбират и съставят изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език, да се работи с автентични писмени и устни текстове на равнище разбиране на основната идея и разбиране на детайлна информация, както и да се развие способността за тълкуване на твърдения на основата на факти от текстовете и за резюмиране на събитията в тях.

Съдържание на учебната дисциплина: Revision – conditionals, time clauses, base and strong adjectives, modifying adverbs, making suggestions. Reading – “Who wants to be a millionaire”, Listening – “Charity appeals”, discussion – money, linking devices. Modal verbs of probability in the past and present, character adjectives- a quiz, agreeing and disagreeing. Reading and listening – “The Man Who Planted Trees”, talking about one’s family, sentence combination – describing a person and a place. Revision and test. Obsessions, present perfect continuous vs. simple and time expressions, compound nouns, complaining, writing letters. Reading – “Death Cigarettes”, discussion – The right to smoke, listening – collectors and collections. Indirect questions and question tags. Term revision.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* практически курс по английски език, основан на комуникативния подход в овладяването на чужди езици. *За извънаудиторна заетост:* писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

Избираеми учебни дисциплини за VI семестър

1. ЦЕННОСТНИЯ ПОДХОД В ПРЕДУЧИЛИЩНАТА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Общочовешката значимост на образованието придава смисъл на т.нар. аксиологичен или ценностен подход към неговата същност, към разбирането за педагогическите явления и осъществяването на педагогическата практика. Този подход позволява от една страна да се изучават явления от гледна точка на заложените в тях възможности за удовлетворяване потребностите на хората, а от друга – да се решават задачи за хуманизация на обществото. Проблематиката „ценности“, „аксиологичен/ценностен подход“, „ценностна ориентация“ не е иновационна за хуманитарните науки, включително педагогиката. Съвременните социални ситуации и равнище на развитие на човешките постижения обаче, както и примерите от педагогическата практика налагат преосмисляне на позицията „ценности“ в образователното пространство, защото от нейната адекватност зависи стратегията на общественото движение, която може или да забави развитието на човека и цивилизацията или да способства за него.

Съдържание на учебната дисциплина: Образование – ценности – деца. Същност и съдържание на ценностния подход в образователния процес в предучилищна възраст. Статут на учебната дисциплина „Ценностният подход в предучилищна възраст“. Хуманистична насоченост на ценностно-ориентирания образователен процес в детската градина. Детето от предучилищна възраст и неговата ценностна ориентация – състояние на проблема при 5-7-годишните деца. Ценностната ориентация на детето в предучилищна възраст и познавателното съдържание за опознаване на околния свят. Групата от връстници като социална общност – за детските ценности и просоциално поведение. Подготвителната детска група като социална общност и форум за изява на ценностните ориентации на 6-7-годишното дете. Ценностна ориентация на учителската професия. Педагогическа технология „Преподаване на ценности“ – възприемане, разбиране и осъзнаване от 3-7-годишното дете. Исторически преглед на проблематиката „ценностен подход в предучилищна възраст“. Ценности и образователно направление „Околен свят“ – анализ на образователно съдържание и технология по възрастови групи. Сътрудници в ценностната ориентация на детето от предучилищна възраст. Обществените послания и ценностната ориентация на децата от предучилищна възраст. Ценностният подход в предучилищна възраст – перспективен ресурс за образование, социализация и възпитание на детето във възрастта на детството.

Технология на обучението: Аудиторната заетост на студентите: Изучаването на учебната дисциплина „Ценностният подход в предучилищната педагогика“ е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на педагогическата практика по проблема, участие в дискусия по конкретен проблем, решаване на тестове и други проблемни задачи, свързани със разкриване равнището на компетентност на студентите и пр.; решаване на конкретни изследователски и практически задачи, казуси, ситуации, участие със собствени изследвания по проблеми; решение на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни и пр. **Извънаудиторната заетост** на студентите: след всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента.

2. РОДИТЕЛСТВОТО КАТО СОЦИОКУЛТУРЕН ФЕНОМЕН

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Снежана Попова, катедра „Управление на образованието и специална педагогика ”

E-mail: snejy_popova@swu.bg

Анотация: Избираемата учебна дисциплина „Родителството като социокултурен феномен” заема съществено място в професионалната подготовка на бъдещите педагози. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на учебната дисциплина. Теоретични концепции за брака и семейството. Семейството като социална общност. Основни подходи за изследване на семейството. Създаване и развитие на семейството. Типологизация на съвременното семейство. Функции на семейството. Функциониране на семейството в условия на дестабилизиране на брачната институция. Същност и специфика на семейството като възпитателен фактор. Възпитателни взаимодействия в семейството. Детерминанти на възпитателните взаимодействия в семейството. Видове възпитателни взаимодействия в семейството.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – Използват се следните методи на обучение на студентите: разискване, дискутиране, диспутиране, обсъждане, изложение, групово дискутиране, евристично беседване, брейнсторминг, чек-лист, дебетен метод, асоциативен метод, експериментиране, тестиране, моделиране, демонстриране, беседване, анализиране и обсъждане на проблемни ситуации, инсцениране на проблемни ситуации и др. *Извънаудиторната заетост* на студентите е 30 часа и се осъществява посредством: проучване на нормативната база, свързана с функционирането на образователната система; анализиране на специализирани научна литература по проблемите, които са предмет на обсъждане в лекционния курс; разработване на библиографски справки за теоретико-приложно изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати, доклади и есета; участие в проектно-базирани инициативи.

3. ЕКОЛОГИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tsvetomira.ivanowa@swu.bg

Анотация: Съвременните тенденции на екологизация на всички сфери на дейността на човека изискват разработването на съответните линии за теоретически и практически анализ на съдържанието и методите за екологическото възпитание в детската градина. В

съответствие с това е необходима подготовка на такива педагогически кадри, които да могат адекватно и на високо равнище да реализират задачите на екологическото възпитание в педагогическата практика. Изучаването на основите на екологическото възпитание съдейства за оформяне на екологическата компетентност на бъдещите учители, формирането на тяхната личностна позиция и професионална култура и има основно значение за ориентацията им в съдържанието на възпитателните и учебните програми.

Съдържание на учебната дисциплина: Екологията като наука – възникване, предмет, обект, интердисциплинарност, роля в живота на съвременното общество. Екологическият подход като методологическа основа на екологическото възпитание на детето. Парадоксът в теорията и методиката на екологическото възпитание (екологическа експертиза на възпитателните програми). Задачи на екологическото възпитание. Теоретични основи на формирането на детето като субект на екологосъобразните отношения. Субектност, екологическа компетентност, екологосъобразни отношения и дейност. Възрастови особености на възникването, развитието и формирането на екологическата компетентност. Онтогенетични детерминанти в развитието на субекта на екологосъобразните отношения. Принципи за екологическо възпитание. Принцип за непосредствен контакт с природата. Принцип за интеграция на естественонаучното и естетическото познание. Принцип за културосъобразност. Етнокултура и екологическо възпитание. Формиране на екологосъобразно отношение към себе си и към другите хора. Дейност на децата в сферата на неживата природа. Дейността на децата в света на растенията. Труд в природната среда. Дейността на децата в процеса на взаимодействието им с животните. Развитие на отношенията на децата с екосистемите. Методи, форми за организация и средства на екологичното възпитание. Методи за диагностика на развитието на детето като субект на екологосъобразните отношения.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – невро-лингвистическо програмиране, елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал, подготвен със съдействието на министерството на околната среда и водите. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Материалите, подготвени от студентите, се използват при организиране на студентската постерна конференция.

4. ФОЛКОР И ДЕТСКА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Филологически факултет

Лектор: гл. ас. д-р Венцислав Божинов

катедра „ Литература и етнология”

E-mail: ventsislav.bozhinov@swu.bg

5. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА МУЗИКАЛНОТО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Василена Спасова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vas.spasova12@swu.bg

Анотация: Курсът е предназначен за студентите от специалността Предучилищна педагогика и чужд език. В него се разкриват общотеоретическите и психологическите основи на музикалното развитие, проследява се развитието на музикалните способности и специфичните особености на музикалността на децата от ранна и предучилищна възраст. Особено внимание е отделено на педагогическата система на художествено възпитание, като в съвременна светлина са разгледани специфичността на педагогическото взаимодействие, модела и организацията на естетическите дейности, застъпени в детската градина, формите на организиране на педагогическото взаимодействие в процеса на тези дейности. Вторият раздел на програмата е посветен на инструментариумът от изследователски методики за диагностика на общата музикалност и музикалните способности на децата от предучилищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Психологически основи на естетическото възпитание. Развитие и формиране на художествени способности у децата от предучилищна възраст. Развитие на музикалните способности в първите шест години от живота на детето. Развитие на изобразителните способности в първите шест години от живота на детето. Педагогическа система на музикалното възпитание. Педагогически технологии за овладяване на изобразителните дейности. Педагогическа технология на музикално-изпълнителската дейност. Художествено-творческа дейност. Приемственост в естетическото възпитание между семейството и детската ясла. Приемственост между детската ясла, детската градина и училище.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* на студентите: изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и семинарните занимания чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.; решаване на теоретични задачи; разработване и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания, свързани с диагностиката на музикалността и музикалните способности; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове на музикални педагози; коментар на собствени изводи от ОХРс отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични средства; представяне на собствено изработени модели за овладяване на музикалните дейности от децата. *За извънаудиторната заетост* на студентите: след всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на

студента. Четири пъти през семестъра те представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

Избираеми практикуми за VI семестър

1. ПРАВОПИС

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум: 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: текуща оценка

Вид на изпита: текуща оценка

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Наделина Иванова, катедра „Български език”

E-mail: nadelina_ivanova@swu.bg

Анотация: Курсът по учебната дисциплина „Правопис“ е организиран в 45 часа практически упражнения, формиращи аудиторната заетост, и 45 часа извънаудиторна заетост. Той е създаден, за да припомни основни правописни правила на студентите, така, че да умеят да коригират собствените си грешки и да попълня пропуските си в областта на българския правопис.

Съдържание на учебната дисциплина: Правопис. Правописни реформи. Основни правописни принципи. Правила за писане на променливо Я, за групите -ър/-ръ и -ъл-лъ. Правила за писане на двойни съгласни и на непостоянно Ъ. Правила за писане на пълен и на кратък определителен член. Правила за образуване на бройна форма и употреба на т.нар. мъжколична форма при числителните. Правила за употреба на главни букви в официални обръщение и в различни видове жанрове от деловата кореспонденция като заявление, , молби, официални писма и декларации. Правила за употреба на главни букви в несвързан текст. Употреба на главни и малки букви в свързан текст. Слято, полуслято и разделно писане - част първа. Слято, полуслято и разделно писане – част втора. Употреба на запетая в простото и сложното изречение. Синтактично съгласуване.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* е съставена от практически курс с хорариум 45 часа практически упражнения. Провеждането на занятията не се различава коренно от вече утвърдените в обучителния процес методи и похвати, като то предвижда използването на богат илюстративен материал, систематизиращ тип информационни материали, обслужващи обучителния процес, и пряко наблюдение върху текстове, отразяващи тематичния обсег на избираемата дисциплина. **Извънаудиторната заетост на студента се състои от 45 часа и съдържа:** самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за семинарното занятие; подготовка за контролна работа; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; теренна работа (събиране и обработване на материал)

2. ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ И АВАРИИ

ECTS кредити: 2,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „

Факултет „

Лектор:

,

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Вид на изпита: писмен

3. МУЗИКАЛНО-ДИДАКТИЧНИ ИГРИ

ECTS кредити: 2,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Василена Спасова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vas.spasova12@swu.bg

Анотация: Учебният практикум разкрива същностните аспекти на музикалното обучение в качеството му на специфична форма на личностна и професионално-педагогическа самореализация и себеутвърждаване. Студентите практически осъзнават многоаспектното значение и спецификата на музикално-дидактичните игри и доминиращата в аспекта на педагогическото взаимодействие развиваща функция на музикалното изкуство. Практическите упражнения включват студентите в дейности, обогатяващи уменията им за работа с музикалния материал, изграждащи стремеж към постигане на едновременно нормативно и ефективно педагогическо взаимодействие в общуването им с музиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване с елементи на игровия процес. Условия в процеса на музикалното обучение, начини на поведение, които придобиват комуникативен характер. Дидактични игри, игрови и игроподобни упражнения. Мястото им в класификациите на видовете игри. Работа в екипи: Основания за разглеждането на човека не само като Homo Sapiens, но и като Homo Ludens. Запознаване с особености на музикално-дидактичните игри, специфика и особености в предучилищна възраст. Изготвяне на оригинални авторски музикално-дидактични игри. Дефиниране на 'шум в канала за връзка'. Упражнения-игри за преодоляване на обективни бариери при словесно общуване. Участие в музикално-дидактични игри – работа над ръководенето и управлението на процеса на взаимодействие. Участие в колективни музикално-дидактични игри - избор на техники за реализиране на игровото поведение. Музикално-дидактични игри за развитие на музикалния слух. Музикално-дидактични игри за развитие на метроритмичните способности. Музикално-дидактични игри за развитие на музикално-оценъчните способности. Музикално-дидактични игри за развитие на тембров слух. Музикално-дидактични игри за развитие на мелодичен слух. Музикално-дидактични игри за развитие на музикалната памет. Изпълнение на практически задачи за овладяване вниманието на децата при участието им в музикално-дидактичните игри.

Технология на обучението: Курсът е изграден от практически упражнения и самостоятелна или в екип извънаудиторна работа на студентите. *Аудиторна заетост* - осъществява се чрез практически упражнения *върху основните тематични проблеми (продължителност 30 часа)*. Включват дискусии по предварително зададени въпроси,

мултимедийни презентации и видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми. Практическите упражнения провеждат текущ контрол за определяне степента на овладяване на елементи от учебното съдържание по дисциплината. **Извънаудиторна заетост** (предвидени 30 часа) – самостоятелно разработване на музикално-дидактични игри за четирите възрастови групи на детската градина; проучване на специализирана литература; рефериране на материали (статия, студия, част от монография), свързани с изучаваните теми.

4. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА КОМУНИКАТИВНИТЕ УМЕНИЯ НА ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: В системата на педагогическите науки психолого-педагогическата диагностика заема важно място, което особено проличава при новия подход към детето като към личност, активно участваща в своето собствено развитие, самоактуализация и адаптация. Съобразяването с основните параметри на развитието - възрастовите и индивидуалните особености на личността, мотивира необходимостта от тяхното познаване от педагога, за да може да ръководи целенасочено, конкретно и ефективно възпитателния процес. Резултативността от осъщественото педагогическо взаимодействие корелира пряко със системното диагностициране и прогнозиране на развитието на децата и групата.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на психолого-педагогическата диагностика. Предмет и обект. Основни направления. Педагогика и диагностика. Психология и диагностика. Методология на психолого-педагогическите изследвания. Педагогическата диагностика като наука. Възникване и развитие. Задачи и функции. Мястото ѝ в системата на педагогическите науки. Понятиен апарат на психолого- педагогическата диагностика. Таксонация (систематика) на научно – педагогическите и психологическите изследвания. Същност и значение на различните видове изследвания на емпирично и на теоретично ниво. Структура на диагностичния процес. Диагностична процедура: същност, функции, особености. Организация и провеждане на изследванията. Методи на изследване. Подбор, видове и изисквания за тяхното приложение. Наблюдението като метод. Същност и значение. Видове наблюдения. Изисквания при приложението им. Начини на фиксиране на данните и обработката им. Анализ на резултатите. Анкетиране. Видове анкети. Значение. Изисквания към съставяне на анкетен лист и относно начина на провеждане на анкетирането. Обработка и анализ на резултатите. Други анкетни методи: въпросник, беседа , интервю, чек-лист. Същност и значение. Изисквания към провеждането им. Регистрация и обработка на данните. Психолого-педагогическа характеристика. Значение. Начин на изработване и изисквания при използването. Тестов метод. Същност, видове, изисквания. Приложение и използване на данните в практиката. Експериментът като изследователски метод. Същност и значение. Видове експерименти. Етапи на провеждането и основни психолого-педагогически

изисквания. Социометрични методи на изследване. Значение, видове, обработка на резултатите. Анализ и приложение в педагогическата практика. Моделирането като метод на педагогическите изследвания. Видове модели. Методи на математико –статистическа обработка на данните. Онагледяване на резултатите от научно-педагогическите изследвания. Видове онагледяване. Изисквания. Оформяне на научен доклад за извършените научно-педагогически изследвания. Структура на доклада, постановка популяризиране, хипотеза и изисквания.

Технология на обучението: Практическото обучение се извършва съгласно действащия учебен план – практически упражнения, групирани в блок по 2 часа. По време на някои от тях студентите коментират записи на детска реч. Част от упражненията се провеждат в детска градина. Предвид спецификата на учебния курс и за постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат следните форми за самостоятелна работа: устна защита на всяко диагностично задание, изпълнено от студентите в детската градина, изработване на анотации и конспектиране на диагностични материали в библиотеката. Освен писмената разработка по избрана тема като елемент на крайното оценяване, учебната програма предвижда устното представяне на портфолио с данните от комплекс диагностични методики и анализ с прогноза за общото речево развитие на 6-7 г. дете.

5. ЗАНИМАТЕЛНО УЧЕНЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Верица Арсов, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vericaarsov@swu.bg

Анотация: Предназначен е за студенти от специалност **Предучилищна педагогика и чужд език - Бакалавър**. Учебният курс има за цел да предложи на студентите актуалната проблематика на **занимателното учене** в предучилищна възраст, като допълнение към технологията за игрово взаимодействие. Конструиран е да стимулира усвояването на основни практически умения за планиране и организиране на занимателни игри в цялостния възпитателно-образователен процес в детската градина. Поставя студентите пред отговорен избор за реализиране на занимателно учене в оптимално съчетание с режима в детската градина. В процеса на обучението се поставя и акцент върху формирането и развиването компетенциите на студентите за вариативност на използването им в планирани и непланирани ситуации. Провокира дискуссионно отношение към педагогическата отговорност за организиране на игровото пространство в условията на детската градина и адекватен подбор на занимателни игрови и игроподобни форми, подпомагащи амплификацията на детското развитие и постигане на държавните образователни изисквания за предучилищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс и значимост на проблематиката за занимателното учене в предучилищна възраст. Играта - специфична човешка дейност, феномен на детството и потенциал за занимателност и радост. Актуализиране на личния игрови опит – обективно и субективно оценяване на играта като занимателна. Занимателно учене при 3-4 годишни деца – музикални и подвижни игри.

Потенциалът на играта драматизация като инструментариум за социална комуникация и комуникативни умения. ИД – занимателно изучаване на световна класика - произведения, автори, герои. Занимателно конструиране: Лего, Модули, Пъзели. Стимулиране на детската креативност и уникалност – Танграми. Занимателна математика при деца в предучилищна възраст. Занимателно ограмотяване при деца от предучилищна възраст. Занимателно овладяване правилата за безопасно улично движение. Играя и уча сезоните. Занимателно овладяване на етикет и културно поведение.

Технология на обучението: В предвидените в двата модула теми е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне активно участие на студентите при използване на разнообразно занимателно учене. Избраният подход комбинира традиционно поставяне на темата в мини лекция (обогатено със съвременни нагледно технически способности) и интерактивни методи: игри, работа по групи, индивидуално мини-експериментиране, презентации, постери и самостоятелна студентска изява. Тренинговият формат залага на активност и креативност на студентите за да осигури задълбочено усвояване на учебното съдържание. Литературната осигуреност със съвременни източници в библиотеката, книжарницата, читалнята – периодика, онлайн връзка, и възможности за ксерокопия подпомагат усвояване на предвиденото програмно съдържание.

Задължителни учебни дисциплини за VII семестър

42. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА СЛОВЕСНО ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ ДЕЙНОСТИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на основни педагогически концепции и теоретико-практически аспекти в работата при пресъздаването на литературна творба в живо слово. За обучението на бъдещи детски учители, настоящият учебен курс предоставя възможности за овладяване на основни методически знания и практически умения, свързани с подготовката и реализацията на художествена интерпретация на литературни творби с деца в предучилищна възраст. **В лекционния курс** се изучават основните етапи в развитието на словесно-изпълнителското изкуство, неговата специфика и основните принципни положения, свързани с претворяването на литературен текст в художествена изпълнителска творба, разглеждат се съдържателните характеристики на словесно-изпълнителските дейности и специфичните методически подходи в работата с деца върху литературни материали от различни литературни родове. **В семинарните упражнения** студентите се включват в дейности, свързани с разработване на словесно-изпълнителски етюди, на импровизации върху кратки литературни форми, действен (изпълнителски) анализ на литературни материали от различни литературни родове (приказки, разкази, стихотворения, басни, откъси от драматургични творби) с оглед постигане на художествена интерпретация.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на словесно-изпълнителското изкуство. Специфика, битие и характер на изпълнителската творба. Исторически аспекти в словесно-изпълнителското изкуство. Основни предпоставки, първообрази. Разказвачи, глумци, скомрахи, народни песнопойци. Църковни диалози. Първи теоретико-методически трудове по словесно-изпълнителска дейност в българското образование. Първи професионални изпълнители. Ролята на руските театрални педагози в България. Системата на К. С. Станиславски и основни методически направления и методически подходи. Учението на К. С. Станиславски за “действие чрез словото”. Основни принципи в системата на Станиславски – “Магическо ако”, вяра и наивност, вътрешни виждания, кинолента на вътрешните виждания. Методът на действияния анализ. Жизнена необходимост и действена задача при изпълнението на импровизиран и интерпретиран текст. Разкриване на образ на литературен герой – съпоставителен анализ между театър и словесно-изпълнителско изкуство. Позицията “Аз” и “Той” в предлаганите обстоятелства. Основни етапи в автоадаптирането на чужд текст. Основни средства на художествената изразителност – класификация на изразните средства. Основни изпълнителски ефекти в словесно-изпълнителското изкуство. Средства при разкриване образ на литературен герой от епическо произведение. Средства на логическата и емоционално-действената изразителност – логическо ударение, логическа и емоционална пауза, подтекст, темпоритъм. Специфика в изпълнението на литературните жанрове от недраматургичен род (лирика, лиро-епос). Ситуационната методика при възприемане и при претворяване на литературни творби.

Технология на обучението: Курсът е изграден от лекции и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите: *Аудиторна заетост* - осъществява се чрез лекции върху основните тематични проблеми (*продължителност 75 часа*). Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, допълван с мултимедийни презентации и с видео-записи в съответствие с определени теми. В семинарните упражнения се дискутират теоретико-методически трудове в областта на словесно-изпълнителското изкуство; анализират се различни по жанр литературни произведения за деца; подготвят се и се изпълняват кратки етюди и словесно-изпълнителски интерпретации. *Извънаудиторна заетост* (*предвидени 105 часа*) – студентите самостоятелно проучват и подбират художествени литературни произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от изпълнителската психотехника чрез индивидуални или ансамблови словесно-изпълнителски творби върху основата на приказки, стихове за деца, басни и т.н.; представят писмена разработка на действен анализ върху произведения за деца.

43. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+0пу+1х

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “Методика на обучението по чужд език” е с основно значение в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната педагогика. Изучаването на чужд език от най ранна детска възраст е въпрос с особена актуалност за българското образование поради изключителната езикова възприемчивост на малките. Предучилищната възраст е сензитивен период за овладяване на чужд език. Учебната дисциплина е необходима за полагане основите на методическата подготовка на студентите-бъдещи преподаватели по чужд език в детската градина.

Съдържание на учебната дисциплина: Професионалната компетентност на учителя по чужд език на децата от предучилищна възраст. Научен статут на методиката. Предмет, цел и задачи. Проблемът за ранното чуждоезиково обучение в педагогическата литература. Теоретични и лингво-методични аспекти на чуждоезиковото обучение. Принципи на Роберт Ладо. Психолингвистични и социолингвистични основи на РЧО. Принципи и методи на развиващото обучение по чужд език. Игрови технологии за чуждоезиково обучение. Методът на сугестопедията. Специфични психологични закономерности и механизми при овладяване на чужд език от децата (съпоставителен анализ с възрастните). Цел, задачи и форми на организация на обучението по чужд език в детската градина. Изисквания за оптимално обезпечаване на развиващия ефект на обучението. Проблеми на подбора на съдържанието на обучението в аспекта на реализацията на дейностния подход към обучението по чужд език. Учебно-методически комплекси и мултимедийни продукти. Условия, форми и средства на чуждоезиковото обучение в предучилищна възраст. Форми за организиране на заниманията. Планиране и организация на занятието. Игрова култура и ориентиране в чужд език. Езикови игри. Класификации. Обучение в аудирание и говорене. Игри в пантонима-ключ към усвояване на названия на действия и състояния. Методът „Цялостна физическа реакция” «Total Physical Response Activity». Езикови „грешки” и педагогическа корекция. Предпоставки и упражнения за овладяване на правилно звукопроизношение. Артикулационна гимнастика. Особености при овладяване на граматиката. Методика. Безпреводна семантизация на речника. Игри и упражнения за формиране на лексически навици. Стихотворенията, броилките, речитативите, скороговорките и гатанките при усвояване на чужд език. Песента и музикално-подвижните игри като средство в РЧО. Подготовка за четене и писане. Диагностика на нивото на усвояване на чужд език.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции, практически занятия, форми за самостоятелна и външная аудиторна работа. **Лекционното обучение** се извършва съгласно действащия учебен план – лекции, групирани в блок по 3 часа. По време на всяка лекция студентите могат да се консултират с преподавателя и да представят самостоятелни реферати, доклади, съобщения, анотации и рецензии. **Практическите занятия** са насочени към разработка от студентите на конспекти с диагностични и обучаващи занимания с децата, дидактически игри и лексикално-граматически упражнения, наблюдаване и самостоятелно провеждане на речеви занимания в условията на детска градина.

44. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА

ECTS кредити: 5,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу+2х

Вид на изпита: писмен

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Невяна Докова, катедра „Теория и методика на физическото възпитание“

E-mail: nevid@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина "Педагогически теории и технологии за овладяване на физическа култура" има за цел да осигури теоретическа и методико-практическа подготовка на студентите от специалност „ППЧЕ“ по физическо възпитание. Обучението на студентите е насочено към: теоретична подготовка, включваща придобиване на знания за целите и задачите на физическото възпитание в предучилищните заведения, неговата същност, характеристика, съдържание, форми и структура. Разглеждат се ДОС по образователното направление „Физическа култура“ и основополагащи дидактически постановки. Дисциплината изяснява проблема за спецификата в прилагането на средствата и методите на физическото възпитание при децата от предучилищна възраст. Осигурява теоретични знания за същността на кондиционните и координационните способности и динамиката на развитието им. Осигурява придобиването на знания за научно-изследователската работа по физическо възпитание в детските градини и методологията на контрола върху ефекта от педагогическите въздействия. Дисциплината формира и практически умения и компетенции у студентите по технологията на овладяването на двигателните умения и навици, развитието на двигателните способности на децата и др. Учебната дисциплина има връзка с ТМФВ, анатомията, физиологията, биомеханиката, психологията и др. научни дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина: Общи основи на теорията на физическото възпитание. Система на физическо възпитание в детските градини на България. Образователно съдържание по физическо възпитание в детските градини. Форми на занимания по физическо възпитание в детската градина. Методи на физическото възпитание в детската градина и технологии на прилагането им. Обучение по физическо възпитание в детската градина. Повишаване на функционалните възможности на децата. Двигателни способности на децата - същност и характеристика. Развитие на естествените движения на децата от раждане до 7-годишна възраст. Физическо развитие и физическа дееспособност на 3-7-годишните деца. Приемственост между предучилищното и училищното физическо възпитание.

Технология на обучението: Организацията на обучението е насочено към създаване на условия за усвояване на учебното съдържание и прилагане на знанията и уменията на студентите в практиката. За решаването на тези задачи **лекционният курс** допринася за придобиване на теоретико-методически знания за възможностите на физическото възпитание за комплексно (психо-физическо) развитие на децата в предучилищна възраст. **Хоспитирането** е насочено към въвеждане на студентите в реалната среда на преподаване, към обогатяване на теоретико-методическата им подготовка и преди всичко формиране на педагогическите им умения и компетенции. Студентите се подпомагат с индивидуални и групови консултации, с методически указания, чрез насочване към основни и допълнителни литературни източници и др. **Самостоятелната (извънаудиторна) работа** на студентите е важен елемент в подготовката им. Тя включва работа в библиотеките, самоподготовка, разработване на курсови задания, работа в интернет и др. за формите на самостоятелна работа за изготвяне на план-конспекти, комплекси от упражнения, седмично, месечно и годишно планиране и др. се признават общо 20 часа, за самоподготовка - 25 часа, за подготовка за писмения изпит - 45 часа.

45. ПЕДАГОГИКА НА РАННОТО ДЕТСТВО

ECTS кредити: 4,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Василена Спасова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vas.spasova12@swu.bg

Седмичен хорариум : 2л+0су+1пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Ранната възраст е най-отговорният период в живота на човека, в който се формират фундаментални способности, определящи по-нататъшното му развитие и оказващи силно въздействие върху събитията в неговия индивидуален жизнен път. През този възрастов период се залагат и формират такива личностни характеристики като увереност в себе си и доверие към другите хора, обща жизнена активност, настойчивост и целенасоченост, самоактуализация и познавателна активност, любознателност и стремеж към дейност. Тези качества и способности не възникват автоматично като резултат на физиологичното съзряване. Тяхното възникване, формиране и развитие изисква както адекватен контекст на общуване между детето и възрастния, така и съвместна дейност в подходящо подготвена среда. Поради това възпитателният процес при децата от ранна възраст има своя специфика, която се различава съществено от педагогическия процес в детската градина. Нарушаването на неговите закономерности са източник на много проблеми, с които по-нататък се сблъскват както педагозите, така и родителите – понижена познавателна активност, затвореност и срамежливост, или обратно – агресивност и хиперактивност, емоционална невъзприемчивост и „глухота“. Корекцията и компенсацията на тези деформации в предучилищна и начална училищна възраст представляват съществена трудност и изискват много повече значителни усилия в сравнение с тези, които се влагат в организацията на живота и дейността на децата в ранна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Основната цел на учебния курс е да запознае студентите със специфичните психологически и физиологични характеристики на децата от ранна възраст и да придобият умения за педагогическа работа с тях в следните области: организация на живота и дейността на децата в детската ясла; възникване и развитие на играта в ранна възраст; видове игри; теоретични знания за специфичните особености в развитието на наблюдателността, моториката, сетивната област, познавателната дейност, емоционалната и социалната сфера, речта, общуването, музикалността, предизобразителната и изобразителната дейност, формирането на навиците, за трудностите, свързани с адаптацията и пребиваването им в детските ясли. В курса студентите овладяват още: основни методологически и теоретични познания за провеждане на диагностика на психическото развитие на детето до 3 години; спецификата на педагогическия процес, в който участват децата от ранна възраст и умения да планират, провеждат и контролират провеждането на педагогически ситуации и игри за развитие на детето. Внимание е обърнато и на изискванията към играчките и организирането на пространствено-развиващата среда в детските ясли и в семейството.

Технология на обучението: В учебния курс се съчетават традиционни и съвременни методи и похвати на обучение. *Лекциите* са с проблемен характер и се подкрепят с примери от практиката, а изложението е в съчетание с беседа. Използват се и аудиовизуални средства за наблюдение и анализ на възпитателната работа в детската ясла. Обсъждат се и други

актуални въпроси, свързани с развитието на съвременното дете до 3 годишна възраст и подготовката на студентите по дисциплината. **Наблюденията** се провеждат като творческа дейност, в процеса на която студентите се учат да прилагат методи за психодиагностика и да общуват ефективно с децата от ранната възраст. Психодиагностичните процедури се апробират от студентите в тяхната самостоятелна работа, а резултатите се обсъждат колективно. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа), която предвижда: изработване на педагогически съчинения (есета, научни проучвания, проекти) и самостоятелни изследвания и експерименти; консултации в приемното време на преподавателя.

46. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Милена Левунлиева, катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език за студентите от специалност „Начална училищна педагогика с чужд език” в VII семестър е насочен към усъвършенстването на овладените до момента комуникативни и лингвистични умения и компетентности и осигуряване на условия за постигане на умения на ниво B1 по европейската езикова рамка.

Съдържание на учебната дисциплина: Present tenses (simple and continuous) – (review + special uses); vocabulary – phrasal verbs (separable vs. inseparable). Review of narrative tenses; introduction of the past perfect continuous; vocabulary – life stories. Quantifiers (extended); vocabulary – In the kitchen. Non-finite verb forms – types and use – passive and perfect infinitives; vocabulary – compound nouns, intensifying adjectives. Special passive forms. Modal verbs of probability in the present and in the past; vocabulary – adverb-verb collocations, word order of adjectives. Conditionals type 1 and 2 (review); ways of expressing unreality; conditional sentences type 3. Indirect speech (extended); vocabulary – collocations with get and take. Reported orders, commands and requests (extended). General review.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост* - чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетентностиите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. *За извънаудиторна заетост* - писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

Избираеми учебни дисциплини за VII семестър

1. СОЦИАЛНИ РОЛИ И МЕЖДУЛИЧНОСТНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д.н. София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sfger@swu.bg

Анотация: В обективната действителност, човек е част от обществото и културата и е разположен в специфични сектори на социалната система. Имено това негово положение играе силна роля в предписването и в предопределянето на неговото поведение заради своеобразния начин, по който обществото му оказва своята принуда. И тук логично възниква въпросът защо хората не страдат, а се подчиняват на тази принуда. Лекционният курс фокусира вниманието върху структурирането на взаимодействията в социалната среда, върху приемането и изпълнението на разнообразни социални роли, върху осмислянето на правата и отговорностите в контекста на социалните отношения и ангажменти.

Съдържание на учебната дисциплина: Социална природа на човека и същност на разгръщането на личността като наиндивидуална структура. Формиране и функциониране на личността в предучилищната възраст. Терминът „роля” и сектори на социалната система в предучилищния период (семейство, детска градина). Приемливо и неприемливо поведение и предписания за подчиняване на социалните правила. Социалните роли като посредник между детето и обществото (върстници и възрастни). Двупосочност на социалната роля (инструментални социални роли и експресивни социални роли). Социалната роля като динамичен аспект на социалния статус на детето в групата (спазване на правила и задължения, симпатия, антипатия, привлекателност, лидерство и подчинение). Социалната роля като позиция на детето в социалните отношения (знание, ценности). Социалната роля като предпоставка за формиране на емпатийни умения. Ролев репертоар, ролев сектор и ролев статус при междуличностните взаимодействия в предучилищна възраст. Социални роли и конфликти в междуличностното взаимодействие (егоцентризъм, стереотипи, предразсъдъци). Детерминанти на самооценката в контекста социално-ролевото поведение. Социална роля и социална принадлежност към детската група.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите – изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс. *За извънаудиторната заетост* на студентите – След всяка разгледана тема се конкретизират възможните варианти за самостоятелна работа на студента.

2. ПЕДАГОГИКА НА ДЕВИАНТНОТО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “Педагогика на девиантното поведение” е с особена значимост в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на педагогическите специалности поради нарастващата социална роля на девиантните форми на поведение на децата и необходимостта от разработване и усвояване на стратегии за превантивна и корекционна дейност. Детската градина като възпитателен институт влиза в групата на факторите за социално-педагогическо въздействие върху децата. Затова курсът на обучение предвижда въвеждане на студентите в тематиката на проблемното и отклоняващото се от нормата поведение на децата от предучилищна възраст и усвояване на определени стратегии за профилактика и корекция чрез адекватни педагогически и психотерапевтични методи.

Съдържание на учебната дисциплина: Профилактиката на девиантното поведение – актуален научен и практически проблем. Същност на девиациите като негативна характеристика на поведението на личността. Детерминация и причинна обусловеност на девиантното поведение. Защитни механизми. Проблеми на дезадаптацията при постъпване в детската градина и училището. Разстройства на активността, заниманията и волята / хиперкинетичен синдром, инат, капризи, упорство/. Възрастови специфични нарушения в емоционалното развитие и остри афективни реакции. Емоционалното неблагополучие на детето като важен педагогически проблем. Саморегулация и профилактика на тревожността, страха и стреса. Роля на катарзиса, сугестивната и рационалната психотерапия. Специфични закономерности при формиране насочеността и ценностната система на личността, обуславящи девиантни форми на поведение. Разстройства в поведението, свързани с характеропатиите. Разстройства в поведението, свързани с неврози и невропатии в детска възраст. Педагогически проблеми при синдром на психомоторната нестабилност / енуреза, заекване, тикове/. Разстройства в социалното функциониране предпоставки и форми на социална депривация. Превантивна и корекционна дейност. Агресията – актуален научен и практически проблем. Етиология и насоки за превантивна и корекционна дейност. Деца в особено трудни обстоятелства. Институции за деца с отклонения в поведението. Роля на игротерапията и арттерапията. Психотерапия на семейството и семейното възпитание. Съвременни терапевтични системи: транзакционен анализ, NLP, позитивна фамилна терапия.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции и тренингови форми и форми за извънаудиторна дейност. Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани със словесен материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. анализ на реферати, доклади, съобщения. Прилагат се и следните методи: обсъждане на педагогически казуси, начини за разрешаване на конфликти в педагогическата дейност, ролеви игри.

3. ПОДГОТОВКА ЗА УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Валентина Чилева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: valentinach@swu.bg

Анотация: Организацията на процеса на подготовка на децата за училище, диагностиката на готовността и педагогическото взаимодействие като детерминантен фактор на психологическата са от приоритетни насоки в научната проблематика на предучилищната педагогика. Курсът от лекции акцентира върху процесите на формиране на положително отношение към училището и създаване на мотивация за учене особено за децата, живеещи в среда, в която образованието не се възприема като ценност.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия: готовност за училище, подготовка за училище, училищна зрелост, приемственост между детската градина и началното училище, адаптация към училищния живот. Педагогически концепции за подготовката на децата за училище. Формиране на обща готовност за обучение в училище. Емоционално-волева готовност. Социално-нравствена готовност. Формиране на обща готовност за обучение в училище - продължение. Интелектуална готовност. Мотивационна готовност. Формиране на обща готовност за обучение в училище - продължение. Физическа готовност. Системообразуващи компоненти на готовността на децата за училище; интегративни особености. Значение на самостоятелността като качество на дейността и на личността. Общуването като най-важен структурен компонент на психологическата готовност на децата за училище. Психолого-педагогически условия за, детерминиращи появата на потребност от общуване с възрастните и връстниците на ново, произволно равнище. Психолого-педагогическа характеристика на децата, които не са готови за обучение в училище. Критерии и показатели за диагностика. Развитието на въображението като условие за благополучно преминаване към обучение в начално училище. Значение на особеностите в развитието на знаковата функция на съзнанието. Педагогически условия. Играта като средство за подготовка на децата за училище. Играта на подготвените и на неподготвените за училище деца. Психолого-педагогически основи за построяване на педагогическото взаимодействие с подготвени и неподготвени за училище деца.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* на студентите се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях –елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез формиране на собствените им способности за решаване на проблемите на подготовката на децата за училище (като част от формирането на педагогическото им майсторство) и б. чрез формирането на техния интерес към диагностицирането и интерпретирането на подготовката на децата за училище.

4. ТЕАТРАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гургана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на основни педагогически концепции и теоретико-практически аспекти в подготовката на театрализираны дейности с деца в предучилищна възраст. За обучението на бъдещи детски учители, настоящият учебен курс предоставя възможности за овладяване на основни методически знания и практически умения за творческо прилагане образователния потенциал на театралното изкуство; формира необходимите компетентности за подготовката и реализацията на театрализираны дейности в детската градина.

Съдържание на учебната дисциплина: Значение на изкуството като универсална историческа и възпитателна необходимост. Същност на театралното изкуство и основания за диадата „театрално изкуство и изкуството да възпитаваме“. Философски, естетически и педагогически концепции за образователната роля на театралното изкуство. Същностни характеристики на театралното изкуство – синтетичност, условност, действителност. Играта като интегрален компонент. Театралната системата на К. С. Станиславски. Основни принципи и адаптираност на системата съобразно целите на предучилищното образование. Специфика на мотивацията и активността в предучилищна възраст – основни функции на театрализираны дейности в детската градина. Интерактивни стимулатори и практически насоки за включването им в организацията на педагогическата работа с театрализираны дейности в детската градина. Елементи на актьорска психотехника Основни принципи в системата на Станиславски – “Магическо ако”, вяра и наивност, вътрешни виждания, кинолента на вътрешните виждания. Методът на действения анализ. Жизнена необходимост и действителна задача при изпълнението на импровизиран и интерпретиран текст. Позицията “Аз” и “Той” в предлаганите обстоятелства. Основни етапи в автоадаптирането на чужд текст. Действие и противодействие в предложените обстоятелства. Театрализираны дейности за развитие на детската наблюдателност и впечатлителност. Действия в условията на измислицата. Етюда като самостоятелна и интегрална част в театрализираны дейности. Словесни импровизации върху основата на конфликт. Безсловесни етюди. Словесни етюди с импровизиран собствен текст. Специфика в подготовката на театрализираны дейности върху основата на литературен текст – принципи в работата върху драматизация. Етапи в подготовката и реализацията на театрализираны дейности върху основата на драматургически текст. Специфични изисквания при въвеждане на детето в роля, взаимодействие с партньор, взаимодействие с публика.

Технология на обучението: Курсът е изграден от лекции и извънаудиторна /самостоятелна или екипна/ работа на студентите. **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез лекции върху основните тематични проблеми (продължителност 30 часа). Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, допълван с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми. **Извънаудиторна заетост** (предвидени 60 часа) – след всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Разработените от студентите материали се представят през семестъра и това им осигурява текущ контрол, на

основа на който се оформя оценка, влияеща върху изпита - съответно допускане/освобождаване.

5. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzorova@swu.bg

Анотация: Изучаването на учебната дисциплина „Организация и управление на детската градина“ е възможност за придобиване на актуални компетенции в областта на организацията и управлението на предучилищната институция - детска градина. Учебният курс има за цел да предложи на студентите обзорен ориентир върху тази актуална проблематика, както и параметрите на отговорностите на директора за реализиране на ефективен мениджмънт. Конструиран е с цел разкриване на възможности за обхват на организационно-управленските функции на директора на детска градина и неговите професионално-личностни качества като предпоставка за успешно управление. Научната обусловеност на тази дейност от директора и педагогическия съвет на детската градина предполага разглеждането на: структурата на предучилищната институция и специфика на управление; нормативни документи, регламентирани процеси на управление в предучилищната институция – детска градина; спецификата при разработването на документи, необходими за организацията и управлението на всяка предучилищна институция; контролната дейност на директора; видовете партньорства на предучилищната институция със семейството, правителствени и неправителствени институции.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс. Значимост и актуалност на проблематиката. Цел, подцели, конкретни задачи и очаквани резултати от лекционния курс. Предучилищни институции, структура, управление. Мисия и визия на детската градина. Видове. Организационната култура на детската градина – традиции и иновации. Подходи, принципи, функции и стилове на управление. Съвременни тенденции за развитие на предучилищните институции. Нормативни документи в образователната система на предучилищното образование. Нормативна основа за управление на дейностите в предучилищната институция. Ръководителят на детската градина като образователен мениджър. Социално- психологически аспекти на управлението. Управление на човешките ресурси. Стратегическата роля на подбора на персонала. Управление на специфичната възпитателно-образователна дейност на детската градина. Управление на мотивацията, кариерното развитие и допълнителната квалификация на персонала. Лидерство в управлението на детски заведения. Евристични методи в управлението. Управление на промени. Педагогическият съвет – съ-управленски субект. Колективна отговорност за образователният имидж на детската градина в обществото. Мениджмънт на образователните иновации и проектната дейност на детската градина. Контролна дейност в предучилищната институция – нормативни документи, организиране, отчетност. Директорът, мениджър на възпитателно – образователната среда в детската градина, на взаимоотношенията с други

органи и инстанции, на връзките с институции и общественост. Система за сътрудничество с родителската общност.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* на студентите – комбинацията от традиционно лекционно изложение обогатено със съвременни нагледно-технически способности, с интерактивни методи, работа по групи, индивидуално миниекспериментиране и презентирание на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача, осигурява задълбочено усвояване на учебното съдържание. Чрез лекционните часове студентите се въвеждат в спецификата на основните теми, а чрез семинарните часове се реализират срещи-дискусии с директор на институцията за детайлен анализ на конкретни въпроси. Литературната осигуреност със съвременни източници в книжен и електронен формат, подпомагат усвояването на предвиденото програмно съдържание. Предвижда се реализиране на самостоятелно теоретично или теренно изследване за добро управление на детска градина като мениджърска практика в извънаудиторната им заетост. *Извънаудиторната заетост* се свързва с ангажимент на студентите да се запознаят с ресурсите за самоподготовка. По темите е налична литература и допълнителни източници.

6. СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д.н. София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Социално развитие на детето“ разглежда процесите, характеризиращи взаимодействието на детето със света и другите по пътя на неговото съзряване. Учебната дисциплина фокусира вниманието върху особеностите при овладяването на социалните отношения с артефактите на човешката цивилизация, както и върху утвърждаването на детето като субект на собствената си активност. Задълбочено се изследва специфичния синтез и взаимовръзката при изграждането на личността и груповия субект на дейността. На теоретическо равнище се обсъждат и се анализират сложните взаимоотношения между възрастните и подрастващите, между педагога и децата, между семейството и образователните институции. Дискурсивно се засягат проблемите, свързани с възпитанието, образованието и формирането на ценностните ориентации в информационното общество. Разкрива се същността на педагогическото познание като база за аргументирано решаване на казуси от всекидневието в контекста на: взаимодействие по посока „опознаване на себе си“; взаимодействие „дете-семејство“; взаимодействие „дете-деца“; взаимодействие „дете-възрастен“; взаимодействие „дете-околна среда“.

Съдържание на учебната дисциплина: Влияние на пренаталното развитие върху социалната история на детето. Биологични сигнали в бебешка възраст за ранната социализация. Социално пространство за поява на Аз-а и феномена „базисно доверие”. Социално взаимодействие и логика на социалното влияние в родителската система. Ранно детско развитие и криза на третата година. Формиране на емоционален контрол в собствената игрова дейност – играта като социална система. Поява на социално-ориентирано поведение и културно-образователната среда в детската градина. Развитие на умения за общуване с

връстници и възрастни за преодоляване на детския егоцентризъм. Разпознаване на семейството като фактор за изграждане на личностната идентичност. Въвеждане на личностно-ориентирания модел на взаимодействие (конструктивизма на Ж. Пиаже, теория на Л.Виготски за социокултурното развитие). Систематизиране на ситуационните форми на възпитание (теорията за педагогическото взаимодействие „дете-среда“). Усвояване и възпроизвеждане на социален опит чрез общуване и дейност на детето. Характеристики на позитивните подходи за придобиване на социална компетентност от детето. Функционални аспекти на комуникацията като ключова компетентност за изграждане на социално-ориентирано поведение на детето. Условия за реализиране на педагогическото общуване като предпоставка за развитие на детската личност.

Технология на обучението: *Лекциите* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Семинарните занятия* се провеждат на основата на обсъждането на съдържанието на лекциите или на предварително проучената от студентите литература. Студентите усвояват умения да си служат свободно с психолого-педагогическата лексика, да проверят и систематизират знанията си, да формулират професионално въпроси. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането активността на студентите за проучване на научни теории от областта на социалното развитие на детето и на тази база извършване на анализ на подбрани учебни казуси.

Избираеми практикуми за VII семестър

1. ДЕТСКА СПОРТНА АНИМАЦИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Невяна Докова, катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

E-mail: nevid@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Детска спортна анимация” е свързана с усвояването на широк спектър от знания и умения за оптимизиране на двигателния режим на децата. Студентите се запознават детайлно с основните и специфични методични принципи и способности за реализирането на спортно-анимационна дейност с деца, която има развлекателно-отморяващ и оздравително-профилактичен характер.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване, същност и развитие на спортната анимация. Развлекателно-отморяващи и оздравително-профилактични функции на организираната двигателна активност. Основни групи дейности по физическо възпитание – игрова дейност, гимнастическа дейност, туристическа дейност, спортно-състезателна дейност. Подвижните игри като средство за детска спортна анимация. Щафетните игри като

средство за детска спортна анимация. Спортно-подготвителните игри като средство за детска спортна анимация. Гимнастическите упражнения като средство за детска спортна анимация. Лекоатлетическите упражнения като средство за детска спортна анимация. Туристическата дейност като форма за детска спортна анимация. Планиране, организиране и провеждане на детски спортен празник.

Технология на обучението: Аудиторната заетост: Практически упражнения. Провежда се мултимедийно представяне на видеоматериали. Наблюдения на допълнителни форми по физическо възпитание в детска градина и училище. Участие в провеждането на допълнителните форми по физическо възпитание в детска градина и училище. Организация на *извънаудиторната заетост*: работа в библиотека; работа в Internet; консултации.

2. МЕТОД „МОНТЕСОРИ”

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Верица Арсов, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: vericaarsov@swu.bg

Анотация: Студентите се запознават с основните практически положения в педагогиката на Мария Монтесори и тяхното интегриране в някои съвременни възпитателни програми. Подчертава се, че М. Монтесори създава уникален и действен метод за обучение и възпитание на децата от предучилищна и начално-училищна възраст на основата на детския интерес, индивидуалния подход и правото на детето на свободен избор за начина на действие. Студентите усвояват основната идея на този метод – предоставяне на пълна свобода на детето за самоизразяване и действие. Създават се педагогически условия за съпреживяване на основополагащото начало на педагогиката на Мария Монтесори (думите на детето, които отправя към възрастния: “Помогни ми на направя това сам!”). Студентите действено се убеждават, че разработените от нея методики са основани на дългогодишния опит и наблюдения над поведението на децата и развитието на познавателните им процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Наблюдения в Детски център. Изработване на дидактични материали за сензорно възпитание по системата на Монтесори. Изработване на материалите за огромяването по метода на Монтесори. Провеждане на занятия по метода на Монтесори.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Практическите упражнения се провеждат под формата на наблюдения и дискусия по предварително зададени теми и тренингови форми. Студентите се запознават последователно с предвидения материал. *За извънаудиторната заетост* на студентите: След всяка разгледана тема се предлага самостоятелна работа.

3. ДИАГНОСТИКА НА УЧИЛИЩНАТА ГОТОВНОСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: В системата на педагогическите науки Педагогическата диагностика и в частност диагностиката на училищната готовност заемат важно място, което особено проличава при новия подход към детето като към личност, активно участваща в своето собствено развитие, самоактуализация и адаптация. Съобразяването с основните параметри на развитието – възрастовите и индивидуалните особености на личността, мотивира необходимостта от тяхното познаване от педагога, за да може да ръководи целенасочено, конкретно и ефективно възпитателния процес. Резултативността от осъщественото педагогическо взаимодействие корелира пряко със системното диагностициране и прогнозиране на развитието на децата и групата.

Съдържание на учебната дисциплина: Наблюдението като метод. Начини на фиксиране на данните и обработката им. Анализ на резултатите. Осъществяване на наблюдения на поведението на децата и педагога в различни ситуации на педагогическо взаимодействие в детската градина. Тестов метод. Същност, видове, изисквания. Приложение и използване на данните в практиката. Тестове за училищна готовност. Психолого-педагогическа характеристика. Значение. Начин на изработване и изисквания при използването. Анкетиране. Видове анкети. Значение. Изисквания към съставяне на анкетен лист и относно начина на провеждане на анкетирането. Обработка и анализ на резултатите. Прилагане и обработка на анкети с педагози и родители и анкета- интервю с деца за диагностика на мотивационна, комуникативно-речева и интелектуална готовност за училищно обучение. Прилагане на методики за диагностика на развитието по отношение на: общата осведоменост (знания и представи за “картината на света”); овладяване отношенията между множествата; ниво на усвоеност на сензорни еталони; развитие на интелектуалните операции класификация, сериация, аналогия и т.н. Ниво на образуване на понятия; общо вербално развитие и способност за текстообразуване; способност за моторна координация на движенията на ръката. Наблюдение и социометрични методи за диагностика на социалния статус на децата и междуличностните отношения в групата. Изготвяне на психолого педагогическа характеристика. Прилагане на методики за диагностика на готовността за обучение в училище. Онагледяване на резултатите от научно-педагогическите изследвания. Видове онагледяване. Изисквания.

Технология на обучението: Практическите занимания се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани с диагностичен материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. анализ на реферати, доклади, съобщения. По време на практическите занятия студентите се запознават и активно прилагат основни изследователски методи и диагностични техники, изследвайки детското развитие и нивото на готовността за училищно обучение.

4.STEM ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. д-р Радослава Топалска, „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Дисциплината „STEM образование“ има за цел да подготви бъдещите педагози с теоретични знания и практически умения за интегриране на подходите на STEM (Science, Technology, Engineering, Mathematics) в образователния процес. В рамките на курса студентите се запознават с концепцията за STEM обучението като иновативен подход, който обединява науката, технологиите, инженерното мислене и математиката в цялостна образователна среда, насърчаваща творчеството, критичното мислене и решаването на проблеми.

Акцентът е поставен върху:

- съвременни модели, стратегии и методи за STEM обучение;
- разработване на интерактивни уроци и образователни проекти с интегрирано съдържание;
- използване на дигитални технологии, образователни платформи и иновативни ресурси;
- развитие на умения за работа в екип, креативност и предприемаческо мислене;
- връзката между STEM образованието и компетентностния подход в училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Съдържанието на учебната дисциплина „STEM образование“ обхваща теоретичните и практическите основи на интегрирания подход в образованието, който съчетава науката, технологиите, инженерното мислене и математиката в единна, иновативна образователна среда. В началото на курса студентите се запознават с концепцията за STEM обучението, неговите цели и значение за съвременното образование, както и с историческото развитие и тенденции в национален и международен план.

По-нататък вниманието се насочва към теоретичните основи на STEM подхода и връзката му с интердисциплинарното и компетентностно ориентираното обучение. Разглеждат се различни модели, стратегии и методи за организиране на STEM уроци, като проектно-базирано и проблемно-ориентирано обучение, изследователски подходи и други активни методи, които насърчават критичното мислене и уменията за решаване на реални проблеми.

Важен акцент се поставя върху интегрирането на учебно съдържание в рамките на интерактивни уроци и образователни проекти. Студентите се обучават да разработват собствени STEM уроци и инициативи, като се запознават и с добри практики от образователната практика. Съществена част от дисциплината е и използването на дигитални технологии, образователни платформи и иновативни ресурси, които правят процеса на обучение по-ангажиращ и ефективен.

Технология на обучението: Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението на през семестъра протича под формата на лекции. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Предоставят им се голям брой ресурси, съобразени със спецификата на дисциплината.

6. ЕЛЕКТРОННИ УЧЕБНИ СРЕДСТВА В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Управление на образованието и специална педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. д-р Радослава Топалска, „Управление на образованието и специална педагогика”

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Непрекъснатото навлизане на технологиите в света около нас налага своевременното модернизиране на образователната система, както и на прилаганите учебни средства. Новия модел на обучение, реализиран с помощта на иновативните технологии се основава главно на средствата на информационните и комуникационните технологии, подпомагащи осъществяването на информационните взаимодействия между учениците и учителя. Именно електронните учебни средства, прилагани в образованието подпомагат дидактическото обезпечаване на обучението, реализирано в новата информационна среда. Те съдействат за разнообразяването на учебния процес, повишават мотивацията за активно участие на учениците, както и за реализирането на всички заложи цели на обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Необходимост от приложение на електронни учебни средства в образованието. Внедряване на електронни учебни средства в образованието. Видове електронни учебни средства според приложението им - 3 часа. Софтуерни решения за управление на обучението и учебното съдържание. Платформи за обучение от разстояние в електронна среда. Софтуерни решения за създаване на онлайн тестове и анкети. Софтуерни решения за създаване на онлайн викторини и образователни игри. Софтуерни решения за създаване на интерактивни работни листове. Софтуерни решения за създаване на видеоуроци. Електронни учебници.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: практическите упражнения се провеждат по утвърдения начин в мултимедийна лаборатория на Факултета по педагогика. Самостоятелната работа предвижда: подготовка за упражненията по темите; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на проекти с практическа насоченост.

ДОЦ. Д-Р ВАЛЕНТИНА ЧИЛЕВА

Ръководител на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“